

Bergama (İzmir) KentSEL Kültür Varlıkları Envanteri 2005

Demet Ulusoy BİNAN*/ Mevlüde KAPTI*/ Binnur KIRAÇ*/ Tigin TÖRE*

ANAHTAR SÖZCÜKLER / KEYWORDS

Bergama evleri, çok katmanlı kent, geleneksel Türk evi, yarı kargir, yığma taş, ahşap karkas, dış sofa, iç sofa, dar saçak

Houses of Bergama, multi-layered town, traditional Turkish house, semi masonry, mass stone, timber frame, outer hall, inner hall, narrow eaves

ÖZET/ SUMMARY

Bergama'da 1878'de Carl Humann tarafından arkeolojik kazıların başlatılması ve her geçen gün önemli buluntuların ortaya çıkması kentin baskın olarak arkeolojik özellikleriyle anılmasını sağlamış ve sağlamaktadır.

Örneğin 1968 yılına ait imar planında arkeolojik alan üzerinde yer alan geleneksel kent dokusunun dondurularak gelişmesinin kısıtlanması ve zamanla bu alanların boşaltılarak arkeolojik kazılara terk edilmesi öngörülmüştür. Antikçağ yapılarına verilen önem, diğer taraftan geleneksel konutların muhafazasına dolaylı olarak katkıda bulunmuş; geleneksel konut dokusu altındaki antik kentin zarar görmemesi için, var olan yapılaşma dondurulmuş; yeni yapılaşmalar için bu alanlar dışında, geleneksel dokunun güneyinde yeni iskân alanları açılmıştır.

1976 tarihinde Bergama'nın Arkeolojik SIT alanları ve sınırları Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunca (GEEAYK) tescil edilmiştir.

Archeological excavations in Bergama were begun by Carl Humann in 1878 and the stream of important findings that resulted made the city famous, primarily for its archeological features.

The urban plan of 1968 restrict the development of the traditional urban fabric located on the archeological site, and in the time these areas were evacuated to allow archeological excavation. The attention paid to the ancient buildings also made an indirect contribution to conservation of the town's traditional houses. With the prohibition on building development in the existing building zone in order to prevent any damage to the ancient city beneath the traditional urban fabric, new settlements areas grew up south of the traditional urban fabric.

In 1976, the boundaries of the Bergama Archeological Conservation areas of Bergama were registered by the Council for Immovable Ancient Remains and Monuments.

* Doç. Dr. Demet ULUSOY BİNAN (Proje Yürütücüsü); Yrd. Doç. Dr. Mevlüde KAPTI (Proje Yürütücü Yardımcısı); Yrd. Doç. Dr. Binnur KIRAÇ; Arş. Gör. Tigin TÖRE / Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı İSTANBUL

Arkeolojik SIT ilanı kararını takiben, Bergama'nın antik Pergamon kentinin kalıntıları üzerinde gelişmiş belli alanları, korunması gerekli kentsel dokuya sahip olması nedeniyle "Kentsel SIT" ve "Arkeolojik SIT" olarak 1983 yılında tescil edilmiş ve 1984'te tekrar değerlendirilmiştir.

Bergama gibi çok katmanlı kentlerde, "Kentsel Arkeolojik SIT" tanımı konana kadar geçen sürede, koruma kurulları tarafından yanlış kararların alınmasının yanı sıra tereddütler, dolaşısıyla karar üretmemeye durumları söz konusu olmuştur. Bu tıkanıklık, "SIT" tanımından 20 yıl sonra 1993'te Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararındaki Kentsel Arkeolojik SIT tanımı ve koruma koşullarının belirlenmesiyle aşılmıştır.

Bergama'da da "koruma amaçlı imar planı"na kadar geçerli olacak "geçiş dönemi yapılaşma koşulları" nı belirleyen karar, Kentsel SIT ilanından 18 yıl sonra, 2001 yılında kentin bu alanlarının, İzmir 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunca "Kentsel Arkeolojik SIT" olarak ilan edilmesiyle alınmıştır. Bu karara göre Bergama kenti SIT alanları, Kentsel Arkeolojik SIT, 1. derece Arkeolojik SIT, 2. derece Arkeolojik SIT ve 3. derece Arkeolojik SIT olarak tanımlanmıştır.

Bu kararlar sonucunda, SIT alanı içinde yer alan evler, onarım dahi yapılamayan, harap ancak özgün yapılar olarak günümüze ulaşmıştır. Kentin güneyinde yeni yapılaşma alanlarının oluşturulmasından sonra, SIT alanı içindeki geleneksel dokuda, evlerini bırakmak istemeyen, apartman yaşamına uyum sağlayamayan ve eski komşuluk ilişkilerini sürdürmek isteyen yaşlı nüfus kalmıştır. Bu geleneksel dokunun diğer kullanıcıları ise civar köylerden gelip buraya yerleşen düşük gelir grubuna ait kullanıcılarıdır.

Kentsel kültür varlıkları envanter çalışmasıyla kentte harap fakat özgün olarak günümüze ulaşmış önemli sayıda konut olduğu, pek çok konutun enderlik değeri taşıdığı ortaya konmuştur.

Bergama (İzmir) Kentsel Kültür Varlıkları Envanter Projesinin üçüncü ve son dönem çalışması 6-17 Eylül 2005 tarihlerinde Bergama'da gerçekleştirilen alan çalışmasıyla tamamlanmıştır. Pek çok uygarlığı içeren, çok katmanlı bir kent olan Bergama'da, Kentsel Arkeolojik

After these areas were designated as Archeological Conservation Sites, the traditional urban districts located on the remains of ancient Pergamon were registered as an Urban Conservation Site and Archeological Conservation Site in 1983, and re-evaluated in 1984.

The period before the new concept of Urban Archeological Site necessary for the multi-layered cities such as Bergama was defined was characterised by hesitation leading to indecision as well as injurious decisions by conservation councils. This bottleneck was overcome with the definition of Urban Archeological Site and formulation of conservation criteria by Cultural and Natural Heritage Conservation Council in 1993, twenty years after the first definition of an "Archeological Site".

In Bergama, the "transition period construction criteria" that were to apply until an urban conservation plan was drawn up for the city were announced in 2001, eighteen years after the designation of the town as an Urban Conservation Site, with the redesignation of the city an Urban Archeological Site by İzmir's Second Cultural and Natural Heritage Conservation Council. According to this decision, the conservation districts of Bergama were variously defined as Urban Archeological Site, First Grade Archeological Site, Second Grade Archeological Site and Third Grade Archeological Site.

As a result of this status, houses located in the archeological conservation site have managed to survive to the present day, preserving their original characteristics, although they have become derelict because no repairs have been permitted. While new settlement areas have been established in the southern part of the city, a largely elderly population that cannot adapt to the new life style in apartment blocks and wants to keep their old relationships with neighbours alive has stayed in the traditional urban fabric on the archeological site. The other users of this traditional urban fabric are low income tenants who have come from surrounding villages. The urban cultural heritage inventory workshop has revealed that a significant number of derelict but original houses have survived within the city, and that many of these houses are outstanding examples of

SIT sınırları ve tanımı, bu envanter çalışmasının başladığı 2003 yılındaki değişiklikler dışında, Mart 2004'te İzmir 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunda alınan kararla, "Kentsel + 3. derece Arkeolojik SIT" olarak değiştirilmiş ve sınırı güneye, Gazipaşa Mahallesi'ne doğru genişletilmiştir (lev. 1: şek. 1).

Kentsel Kültür Varlıklarının yer aldığı mahalleler, Bergama Çayının kuzeyindeki alanda Ulucami, Talatpaşa, Kurtuluş mahalleleri, Bergama Çayının güneyinde ise Selçuk, Barbaros, Atmaca, İslamsaray, Turabey, İnkılâp, Gazipaşa, Ertuğrul ve Zafer mahalleleridir. 2005 yılında, Bergama Çayının kuzeyinde Talatpaşa ve Kurtuluş mahallelerinde, Bergama Çayının güneyinde ise Selçuk, Atmaca, İslamsaray, Turabey, İnkılâp, Gazipaşa, Ertuğrul ve Zafer mahallelerinde envanter çalışması gerçekleştirilmiştir (lev. 2: şek. 2).

Bergama Kentsel Kültür Varlıkları Envanteri yapılırken çalışma alanımızın sınırları (lev. 1: şek. 1), Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından onaylanmış Kentsel Arkeolojik SIT sınırları dışında, eski yerleşim dokusunu gösteren belgelerden de yararlanılarak belirlenmiştir.

Bergama'da 2005 yılında, 2003 ve 2004 yıllarında gerçekleştirilen alan çalışmalarında olduğu gibi Bergama Çayının iki yakasında, iki ayrı grup tarafından çalışma gerçekleştirilmiştir.

6-17 Eylül 2005 tarihleri arasında 7 kişilik ekiple toplam 100 yapı adasında çalışılmış, 713'ü anıt olmak üzere, 814 adet envanter formu hazırlanmıştır. 102 yapının plan krokisi yapılmış, 4440 adet dijital fotoğraf çekilmiştir. Böylece 2003 yılından itibaren, üç yıllık envanter çalışması sonucunda 160'ı yerleşme, 1501'i anıt envanteri olmak üzere, toplam 1661 adet envanter formu hazırlanmış, 390 adet plan krokisi yapılmış ve 9718 adet dijital fotoğraf çekilmiştir.

Kentsel kültür varlıkları envanter çalışmasında, konutların yapım tarihleri ve mimari özellikleri bir arada değerlendirildiğinde Bergama'daki konut mimarisinin gelişim süreci ortaya çıkmaktadır. 2005 yılına ait alan çalışmasında, nitelikli ve korunmaya değer Cumhuriyet devri konut yapılarının, önceki yıllarda çalışılan alanlardakinden daha yoğun olarak yer aldığı saptanmıştır.

Geleneksel kent dokusunun yeni yapılaşma

traditional vernacular architecture.

The last stage of Bergama (İzmir) Urban Cultural Heritage Inventory Workshop was the regional workshop carried out in Bergama between 6-17 September 2005. The Urban Archeological Conservation Site in Bergama, which is a multi-layered city encompassing several civilizations, was redefined as a Third Grade Urban Archeological Site and its boundaries expanded southwards to include the Gazipaşa district by the Second İzmir Cultural and Natural Heritage Conservation Council in March 2004, in addition to the changes made in 2003 when the inventory workshop first began.

The districts where urban cultural heritage is located are Ulucami, Talatpaşa and Kurtuluş north of the Bergama River, and the Selçuk, Barbaros, Atmaca, İslamsaray, Turabey, İnkılâp, Gazipaşa, Ertuğrul and Zafer districts south of the Bergama River. The regional workshop of 2005 completed an inventory of the Talatpaşa and Kurtuluş districts north of the Bergama River, and Selçuk, Gazipaşa, Atmaca, İslamsaray, Turabey, İnkılâp, Ertuğrul and Zafer districts south of the Bergama River.

In the course of the Bergama urban cultural heritage inventory workshop, research area boundaries were drawn up on the basis of documents showing the old urban fabric, and these extend beyond the boundaries of the urban archeological site as endorsed by the Cultural and Natural Heritage Conservation Council.

Like the workshops of 2003 and 2004 the Bergama 2005 inventory workshop was carried out by two groups on either sides of the Bergama River.

Between 6 and 17 September 2005, a team of 7 people worked on 100 urban blocks, filled in 814 inventory forms, drew sketch plan of 102 buildings, and took 4440 digital photographs. So at the end of the three-year inventory work that began in 2003, a total of 1661 inventories, 160 of these for settlements and 1501 for monuments, were completed and 9718 digital photographs were taken.

Simultaneous evaluation of the construction dates of the houses and their architectural

alanlarıyla birleştiği yerdeki yoğun yok edilişine bağlı olarak, kültür varlığı sayısı azaldığından, Bergama kentsel kültür varlıkları envanteri öngörülenden daha önce tamamlanmış bulunmaktadır. Envanteri yapılan kültür varlıkları sayısı, mevcut tescilli yapı sayısının yaklaşık üç katıdır. Bergama kentsel kültür varlıkları envanteri doğrultusunda, SIT alanlarının boyutlarında ve niteliklerinde değişiklikler yapılması gerekecektir.

2003 yılında başlayan Bergama kentsel kültür varlıkları envanter çalışması 2004 yılında devam etmiş ve 2005 yılında sonuçlanmıştır. Envanterlerin "Kültür-Kitap" veritabanına aktarılması ise 2006 yılında tamamlanmıştır.

characteristics during the urban cultural heritage inventory workshop revealed the development process of Bergama's vernacular architecture. During the regional workshop in 2005, it was discovered that post-1923 Republican period houses of high-quality and worthy of conservation were more numerous than in the districts studied in previous years.

The Bergama urban cultural heritage inventory was completed earlier than forecast due to the depletion in cultural heritage buildings as a result of demolition of traditional buildings in areas on the boundaries of new residential districts. The number of cultural heritage buildings whose inventories have been completed is almost three times the number of existing registered buildings. In the light of these findings changes in the extent and character of the conservation sites need to be made.

The Bergama urban cultural heritage inventory workshop begun in 2003, continued in 2004 and was completed in 2005. Transfer of the inventory to the "Kültür-Kitap" (Culture-Book) database was completed in 2006.

GİRİŞ

TÜBA-TÜKSEK Türkiye Kültür Envanteri Projesi kapsamında kentsel kültür varlıkları envanter çalışması, Bergama'da Hellenistik ve Roma devirleri kenti üzerinde zaman içinde oluşmuş kentsel arkeolojik alanda Eylül 2003 yılında başlamış; çalışmasının ikinci dönemi Temmuz 2004'te, üçüncü ve son dönem alan çalışması ise Eylül 2005'te gerçekleştirilmiştir.

2005 yılı Bergama kentsel kültür varlıkları envanter projesi Doç. Dr. Demet Ulusoy Binan'ın proje yürütücülüğünde, Yrd. Doç. Dr. Mevlüde Kaptı'nın proje yürütücü yardımcılığında, Yrd. Doç. Dr. Binnur Kırac, Arş. Gör. Tigin Töre, Mim. Ayşegül Atabey, mimarlık bölümü öğrencileri R. Bilge Zaptçioğlu, Sener Çolak ve Ülkücan Turhan'ın katılımıyla yürütülmüş ve tamamlanmıştır.

TÜBA-TÜKSEK Türkiye Kültür Envanteri Projesi kapsamında Bergama'da proje yürütücüsünün danışmanlığı ve denetiminde, üçer kişilik iki ekiple gerçekleştirilen bu çalışma, Bergama Belediyesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Türkiye Bilimler Akademisi tarafından desteklenmiştir.

ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ VE AYRINTILI ANLATIM

YÖNTEM

Alan çalışması öncesi

Alan çalışması öncesinde İstanbul'da 29 Ağustos - 3 Eylül 2005 tarihleri arasında gerçekleştirilen ön atölye çalışmasında, önceki yıl belediyeden alınıp bilgisayar ortamına aktarılmış olan halihazır haritalar kullanılarak belirlenen çalışma alanından 1/1000 ölçeğe ve bu alanda yer alan yapı adalarından 1/200 ölçeğe çıktılar alınmıştır. Çalışma alanının güneyindeki yapı adalarının sayısal halihazır haritaları olmadığından kadastral planlardan fotokopiler alınmıştır. Ön atölye çalışmasında bir önceki yılda olduğu gibi (Binan *et al.* 2004: 33), kentin ortasından geçen Bergama Çayının kuzeyinde, "Batı etkili evlerin" yer aldığı yamaç alan bir çalışma grubuna ve Bergama Çayının güneyinde yer alan, "geleneksel evler" in yoğun olduğu düzlük alan ise diğer çalışma grubuna

verilmiştir. Yerleşim ve anıt formları çoğaltılarak alanda kolay yazmaya olanak verebilecek karton alt kapaklı ve spiralli dosyalar olarak düzenlenmiştir. Kroki çizilecek sayfalar da ayrıca çoğaltılarak karton alt, kapaklı ve spiralli olarak hazırlanmıştır.

Alan çalışması

5 Eylül 2005 gecesi yola çıkmış ve 6 Eylül 2005 sabahı Bergama'ya ulaşmıştır. 6 Eylül 2005'te Bergama Çayının iki yakasında önceden saptanan alanlarda, iki grup tarafından envanter çalışması başlatılmıştır.

Kentsel kültür varlıklarının yer aldığı mahalleler: Bergama Çayının kuzeyinde Ulu Cami, Talatpaşa ve Kurtuluş mahalleleri, Bergama Çayının güneyinde ise Selçuk, Barbaros, Atmaca, İslamsaray, Turabey, İnkılâp, Gazipaşa, Ertuğrul ve Zafer mahalleleridir. 2005 yılı alan çalışmasında Bergama Çayının kuzeyinde Talatpaşa ve Kurtuluş mahallelerinde, çayın güneyinde ise Selçuk, Gazipaşa, Atmaca, İslamsaray, Turabey, İnkılâp, Ertuğrul ve Zafer mahallelerinde envanter çalışması gerçekleştirilmiştir (lev. 2: şek. 2).

6-17 Eylül 2005 tarihleri arasında gruplar ön atölye çalışmasında belirlenmiş alanlarda envanter gerçekleştirmişlerdir. Konaklama yeri ile çalışma alanları birbirine uzak olduğundan ulaşım belediye tarafından sağlanan araç ile yapılmıştır.

7 kişilik ekiple toplam 98 yapı adasında çalışılmış, 797 adet envanter formu hazırlanmış, 102 yapının plan krokisi yapılmış, 4440 adet dijital fotoğraf çekilmiştir.

Her iki grubun çektiği dijital fotoğrafların her akşam düzenli olarak kayıtları yapılmış ve anıt formunda yer alan envanter numaralarıyla, fotoğraf numaraları alanda tutulan defter ile karşılaştırılarak gerekli düzeltmeler düzenli olarak gerçekleştirilmiştir.

Büro çalışması

Büro çalışması, alan çalışmasını yapanlarca gerçekleştirilmiştir. Plan krokilerinin bilgisayar ortamına aktarılması işlemi İstanbul'da yapılan büro çalışmasında tamamlanmıştır. Yapıların ölçülü planlarının kendi parselleri içinde konumlandırılmaları ve çalışma sınırları içinde yapı dokusunu veren haritaların çiziminde belediyeden alınan, bilgisayar ortamına aktarılmış 1/500 ve 1/1000 ölçekli halihazır haritalar kullanılmıştır. Çalışma alanının güneyinde yer alan adaların bilgisayar ortamına aktarılmış halihazır haritaları olmadığından, bunların alan çalışması verileri, bilgisayar ortamına mevcut kadastral haritalar doğrultusunda aktarılmıştır.

2003, 2004 ve 2005 yıllarında gerçekleştirilen alan çalışmalarında düzenlenen anıt ve yerleşim formlarındaki bilgiler, fotoğraflar ve plan krokileri "Kültür Kitap" veritabanına aktarılmıştır.

AYRINTILI ANLATIM

2005 yılında envanteri yapılan mahallelerin fiziksel, sosyal yapısı ve tarihsel gelişimi

2005 yılında, yine Bakırçay'ın kuzeyinde 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar Rumların ve Ermenilerin yaşadığı alanlarda ve Bakırçay'ın güneyinde Yahudilerin ve Türklerin yaşadığı alanlarda olmak üzere. Kentsel SIT sınırları içinde kalan 12 mahalleden 10'unda envanter çalışması gerçekleştirilmiştir (bkz. "Alan Çalışması" bölümü).

Bergama'nın Türk, Rum, Yahudi ve Ermenilerden oluşan karmaşık yapısına 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başında bir de göçmenler eklenmiştir. Bu dönemde Bergama'nın çevresindeki alanlarda yeni mahalleler kurulmuştur. Osmanlı-Rus Savaşının ardından gelen göçmenler Selimiye ve Hatuniye mescidlerinin bulunduğu mahallelere (Bayatlı 1997: 12) daha sonra da 1908 yılında Ertuğrul Mahallesi'ne iskân edilmiştir. Balkan Savaşlarında Osmanlı'nın yenilgisinden ve I. Dünya Savaşından sonra da Bergama'ya gelmeye devam eden göçmenler, kentin etnik yapısını Türkler lehine değiştirmiştir. Türk nüfusu artarken, Rum nüfusu aynen kalmıştır. 1923 ve sonrasında Rum nüfusa rastlanmamaktadır. Bu kesimin büyük bölümü, kentin işgalden kurtulduğu 14 Eylül 1922 tarihinden önce Bergama'yı terk etmiştir. Kalanlar da "1 Aralık 1926 ve 10 Haziran 1930 tarihlerinde imzalanan antlaşmalarla gitmiştir". Yahudilerin ve Ermenilerin gitmesi ile de kentte sadece Türkler kalmıştır (Peker [1992]: 35).

Cumhuriyet devrinin ilk yıllarında gelen mülteci mübadiller¹ için Şeytankırı mevkiinde Gaziosmanpaşa ve Turabey mahalleleri kurulmuştur (Peker [1992]: 35-36). 1940'lı yıllardan sonra Bergama köylerinden gelip kente yerleşmek isteyenler ile ihtiyacı olan diğer ailelere, yine Şeytankırı mevkiinde düşük ücretlerle arsa satılarak yerleşmeleri sağlanmış, Atatürk ve Fevzipaşa mahalleleri bu şekilde kurulmuştur (Peker [1992]: 36, 38).

Cumhuriyet kurulduktan sonra mahallelerin düzeni değiştirilmiş; bazı mahalleler aynen korunurken, bazıları birleştirilerek yeni adlar almıştır. Yeni kurulan mahallelerle 12 mahalle ortaya çıkmıştır (Peker [1992]: 37).

Mahalleler

Talatpaşa Mahallesi: Yamaçta konumlanmıştır. Doğudan Kurtuluş, güneyden İslamsaray, batıdan Ulu cami mahalleleriyle çevrelenen Talatpaşa Mahallesi'nde 448, 447, 347, 457, 450 numaralı yapı adaları yer almaktadır. 125 parselin bulunduğu mahallede tescilli parsel sayısı 34, tescilli önerilen parsel sayısı 1'dir. Envanteri yapılan 66 kentsel anıtın 6'sı çeşme, 1'i fırın, 59'u konuttur. Mahallede yörenin geleneksel yapım tekniği ile inşa edilen (dış duvarları taş, iç konstrüksiyonu ahşap karkas) yapılar çoğunluktadır.

Mahalle genelinde kat yüksekliği ikidir. 450 ve 457 numaralı yapı adaları dışında Talatpaşa Mahallesi'nin özgünlük durumu "kötü"dür.

Kurtuluş Mahallesi: Yamaçta konumlanmıştır. Kuzeyden antik yerleşme alanı Akropol Tepesi, batıdan Talatpaşa, güneyden İslamsaray mahalleleriyle çevrilmiştir. 449, 526, 528, 529, 527, 539, 543, 541, 542, 544, 537, 533, 535, 536, 534, 530, 531, 532, 538, 546, 545 numaralı yapı adalarından oluşan mahallede 364 parsel yer almaktadır. 88 kentsel kültür varlığının tescilli olduğu mahallede, 8 anıt tescil için önerilmiştir. Envanteri yapılan 153 anıttan 1'i lahid, 1'i antik kalıntı, 4'ü çeşme, 3'ü okul, 5'i dükkân, diğerleri konuttur. Cumhuriyetin ilk dönemine ait nitelsiz yapıların yer aldığı 545 ve 546 numaralı yapı adalarının dışında, mahallede yörenin geleneksel yapım tekniğine uygun olarak (dış duvarları taş, iç duvarları ahşap karkas) inşa edilen yapılar çoğunluktadır. İki katlı yapıların yoğun olarak görüldüğü Kurtuluş Mahallesi'nin özgünlük durumu "orta"dır.

İslamsaray Mahallesi: Düzlükte yer almaktadır. Kuzeybatı-güneydoğu yönünde, Gelince Çayı boyunca uzanan mahalle, kuzeyde Talatpaşa ve Kurtuluş mahalleleri, batıda Barbaros Mahallesi, güneyde ise Turabey Mahallesi ile çevrelenmiştir. 304, 474, 475, 476 numaralı yapı adalarından oluşan mahallede 101 parsel yer almaktadır, bunların 12 tanesinde tescilli yapılar bulunmaktadır. Envanteri yapılan 28 anıt arasında 1 havra, 1 otel, 1 dernek, 1 türbe, 1 han (Katrhan), 1 köprü, 1 çam ağacı, 3 kışla, 2 tabakhane, 5 dükkân, 2 antik duvar bulunmaktadır, diğerleri konuttur. 1. derece Arkeolojik SIT alanı üzerinde yer alan 474 numaralı yapı adasındaki yapılardan biri Kızıl Avlu'dur (Serapion Tapınağı). 476 numaralı yapı adasında ağırlıklı olarak taş yapılar bulunmaktadır, ancak mahalle genelindeki konut yapılarında yörenin geleneksel inşa tekniği hâkimdir. Mahallenin özgünlük durumu 476 numaralı yapı adası dışında "kötü"dür.

Turabey Mahallesi: Düzlükte yer almaktadır. Kuzeybatıdan güneydoğuya doğru Bergama Çayı boyunca uzanan mahalle, kuzeyden Barbaros ve İslamsaray mahalleleri, batıdan İnkılâp Mahallesi, güneyden Maltepe Mahallesi ile çevrelenmiştir. 808, 807, 147, 208, 148, 209, 207, 205, 809, 204, 212, 211, 210, 140, 806, 143, 206, 192 numaralı yapı adalarından oluşan mahallede 479 parsel yer almaktadır, bunlardan 24'ü tescillidir. Envanteri yapılan 85 kentsel anıt arasında havra, harabe, çınar ağacı, meydan, konut-çeşme, konut-hamam, Hacı Hakim Hamamı, antik kalıntı, Kulaksız Camii, Emir Sultan Minaresi, 4 çeşme (bunların ikisi Hacı Yamakzade Çeşmesi ve Hacı Yamak Kızı Hatice Hatun Çeşmesi), 3 depo, 3 dükkân bulunmaktadır, diğerleri konuttur. Mahallede Cumhuriyet devrine² ait, karma sistemde inşa edilmiş iki katlı yapılar ağırlıktadır. 1980'li yıllarda açılan İnönü Caddesi üzerinde bir Roma devri kalıntısı vardır, ay-

nı cadde üzerinde yüksek betonarme yapılar da yer almaktadır. Cumhuriyet devrine ait banka binasının envanterinin yapıldığı 140 numaralı yapı adasında yaygın yapım tekniği betonarmedir. Yöredeki geleneksel inşa tekniğinin yanı sıra farklı tekniklerin de (betonarme gibi) ağırlıkta olduğu mahallenin özgünlük durumu "kötü"dür.

İnkılâp Mahallesi: Düzlükte yer almaktadır. Kuzeybatıdan güneydoğuya doğru uzanan mahalle kuzeyden Turabey, güneyden Fevzipaşa ve Maltepe mahalleleri, batıdan Ertuğrul ve Barbaros mahalleleri ile çevrelenmiştir. 144, 4A, 4B, 5, 146, 145, 41A, 41B numaralı yapı adalarından oluşan mahallede 429 parsel yer almaktadır, bunlardan 10'u tescillidir. Envanteri yapılan 138 anıtarasında çınar ağacı, Yeni Cami, Osmanlar Camii, Harputlu Mescidi, 2 çeşme, 1 depo, 2 atölye, 5 dükkân ve konutlar bulunmaktadır. Mahallede yörenin geleneksel yapım tekniğiyle (dış duvarları taş, içi duvarları ahşap karkas) inşa edilen yapılar çoğunluktadır. Aynı zamanda Cumhuriyet devrine ait karma sistemde (kargir+ahşap) inşa edilmiş iki katlı yapılar da bulunmaktadır. İki katlı yapıların yoğun olarak görüldüğü İnkılâp Mahallesi'nde, KTVKK tarafından "korunacak sokak" olarak 26 Ekim 1984 tarih ve 466 sayı ile tescil edilmiş olan Harputlu Caddesinin bulunduğu alanın geleneksel dokusu özgünlüğünü korumaktadır. Ancak mahalle genelinde özgünlük durumu "orta"dır.

Gazipaşa Mahallesi: Düzlükte yer almaktadır. Üçgen biçimindeki mahalle kuzeyden ve batıdan Atmaca, güneyden ve batıdan Zafer, doğudan Ertuğrul ve Barbaros mahalleleri ile çevrelenmiştir. 294, 292, 291, 433, 297, 296 numaralı yapı adalarından oluşan mahallede yaklaşık olarak 260 parsel yer almaktadır, bunların 9'u tescillidir. Envanteri yapılan 85 kentsel anıt arasında 1 antik kalıntı, 1 meydan, Kurşunlu Cami, İlçe Emniyet Müdürlüğü (Eski Hükümet Konağı), 2 çeşme, 1 atölye, 6 dükkân, 2 dükkân+konut ve konutlar bulunmaktadır. Mahallede yörenin geleneksel yapım tekniğiyle, (dış duvarları taş, içi duvarları ahşap karkas) inşa edilen yapılar ile Cumhuriyet devrine ait, karma sistemde inşa edilmiş iki katlı yapılar bulunmaktadır. İki katlı yapıların yoğun olarak görüldüğü Gazipaşa Mahallesi'nde Galenos Caddesinin bulunduğu bölümde çok katlı yapılaşmanın olduğu gözlenmiştir. Mahalle genelinde özgünlük durumu "orta"dır.

Atmaca Mahallesi: Yamaçta yer almaktadır. Kuzeyden Selçuk Mahallesi, doğudan Barbaros Mahallesi, güneyden Gazipaşa ve Zafer mahalleleri ile çevrelenmiştir. 326, 325, 324, 317, 289, 318, 316, 329, 328, 327 numaralı yapı adalarından oluşan mahallede 271 parsel yer almaktadır, bunlardan 2'si tescillidir. Envanteri yapılan 38 kentsel anıt arasında Laleli Cami, 1 antik kalıntı, 1 çeşme, 3 dükkân, 1 dükkân+konut ve konutlar bulunmaktadır. Mahallede 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş az sa-

yıda geleneksel avlulu ev bulunmaktadır. Genel olarak Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar ile günümüze yakın yıllarda inşa edilmiş niteliksiz yapılar bulunmaktadır. Atmaca Mahallesi'nin özgünlük durumu "kötü"dür.

Selçuk Mahallesi: Düzlük ve yamaç alanda yer almaktadır. Mahallenin doğusu Bergama Çayı ve Barbaros Mahallesi ile sınırlanmaktadır. Güneyinde Atmaca Mahallesi, batısında gecekonduardan oluşan bir yerleşme vardır. Selçuk Mahallesi'nde 2003, 2004 ve 2005 yıllarında envanter çalışması gerçekleştirilmiştir. 2005 yılında çalışmanın gerçekleştirildiği 417 ve 418 numaralı yapı adalarında toplam 24 parsel bulunmaktadır. Envanteri yapılan 2 kentsel anıt arasında bir çeşme ve bir konut bulunmaktadır. Mahallede çalışılan yapı adalarının özgünlük durumu "kötü" olarak gözlenmiştir.

Ertuğrul Mahallesi: Düzlükte yer almaktadır. Doğuda İnkılâp, güneyde Fevzipaşa, batıda Zafer ve Gazipaşa mahalleleri ile çevrelenmiştir. Mahalle, 1876 Osmanlı-Rus Savaşından sonra gelen göçmenlerin iskânları sırasında kurulmuştur (Bayatlı 1997: 12). 25, 51, 50, 26, 1194, 49, 27, 28, 29A, 29B numaralı yapı adalarından oluşan mahallede 342 parsel yer almaktadır, bunlardan 13'ü tescillidir. Envanteri yapılan 86 anıt arasında Hatuniye Camisi, Eski Belediye Binası, 4 çeşme (bunların ikisi Hatuniye Çeşmesi ve Sathiyeye Hanım Çeşmesi), 6 dükkân, Demirciler Arastası, 5 dükkân+konut ve konutlar bulunmaktadır. Mahallede, yörenin geleneksel yapım tekniğiyle, yani dış duvarları taş, iç duvarları ahşap karkas olarak inşa edilen yapılar ile Cumhuriyet devrine ait, karma sistemde inşa edilmiş iki katlı yapılar bulunmaktadır. İki katlı yapıların yoğun olarak görüldüğü Ertuğrul Mahallesi'nde Cumhuriyet Caddesinin bulunduğu bölümde çok katlı yapılaşma olduğu gözlenmiştir. Mahalle genelinde özgünlük durumu "kötü"dür.

Zafer Mahallesi: Yamaçta yer almaktadır. Kuzeyden Atmaca ve Gazipaşa, doğudan İnkılâp ve Maltepe mahalleleri ile çevrelenmiştir. Bu mahalle 19. yüzyılın sonunda 1876 Osmanlı-Rus Savaşından sonra gelen "muhacirlerin" yerleştirildiği mahalledir (Bayatlı 1957: 9). Mahalle aynı yıllarda İstanbul ve İzmir'de uygulanan planlama anlayışıyla geometrik yol düzenine sahip bir yerleşme olarak düzenlenmiştir. 224, 223, 622, 244, 243, 262, 263, 264, 245, 246, 265, 266, 267, 249, 248, 247 numaralı yapı adalarından oluşan mahallede 163 parsel yer almaktadır, bunlardan 1'i tescillidir. Envanteri yapılan 80 kentsel anıt arasında, Selimiye Camisi, Ahmed Ağa Çeşmesi, 1 ağaç ve konutlar yer almaktadır. Mahallede yörenin geleneksel yapım tekniğiyle, yani dış duvarları taş, iç duvarları ahşap karkas olarak 20. yüzyıl başında inşa edilen yapılar ile Cumhuriyet devrine ait, karma sistemde inşa edilmiş tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır. İki katlı yapıların yoğun olarak görüldüğü Zafer Mahallesi'nin genelinde özgünlük durumu "orta"dır.

Yapı adaları

2005 yılı envanter çalışmasında envanteri yapılan yapı adaları ve özellikleri için bkz. s. 79, EK 2.

Yapılar

Konutlar

Kentsel kültür varlıkları envanter çalışmasında, konutların yapım tarihleri ve mimari özellikleri bir arada değerlendirildiğinde Bergama'daki konut mimarisinin gelişim süreci ortaya çıkmaktadır.

Geleneksel Bergama evleri tek katlı veya çift katlı, üç tarafı taş duvarla çevrili ön kısmı ahşap karkas dolgu duvarlı (hımış), avluya açılan yapılar; evler doğrudan sokağa açılmaz, sokakla bağlantıları avludandır.

18. yüzyıl sonu 19. yüzyıl başına ait açık/dış sofalı evler genelde iki odalıdır; oda sayısının arttığı örneklerde odanın biri sofa genişliğince uzamakta ya da diğer odalara sofa doğrultusuna dik olarak eklenmektedir (env. no: J18.B5.1144/ lev. 5: şek. 5; env. no: J18.B5.1347/ lev. 5: şek. 6).

19. yüzyıl sonuna ait tek katlı ve iki katlı geleneksel evlerde açık/dış sofalı planlar yanında, kapalı/iç sofalı planların yaygın olarak kullanılmaya başlandığı gözlenmiştir (env. no: J18.B5.1173/ lev. 6: şek. 7).

Bergama Çayının kuzeyinde yer alan ve 20. yüzyıl başlarına kadar Rumların ve Ermenilerin yaşadığı yamaç yerleşim, kargir görünümü, dış duvarları ahşap karkas sisteme bitişik taş örgülü karma yapım sistemli, avlusuz ya da arkada küçük avlusu olan "Batı etkili evlerin" yoğun olduğu alanlardır. 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başındaki "Batı etkili evlerde" tek ya da iki katlı, kendi içinde simetrik ve asimetric olarak ayrılan, yan sofalı olarak da tanımlanabilecek kapalı/dış sofalı, örnekler yaygındır (env. no: J18.B5.888/ lev. 7: şek. 9). Daha geniş parselde oturan evlerin genelde kapalı/iç sofalı plan özelliğinde olduğu saptanmıştır (env. no: J18.B5.528/ lev. 7: şek. 10). "Batı etkili evler" arasında 20. yüzyıl başına ait bazı örneklerde, sofanın hole dönüştüğü ve koridorun ortaya çıktığı plan tipleri de saptanmıştır (env. no: J18.B5.26/ lev. 7: şek. 11; env. no: J18.B5.76/ lev. 7: şek. 12).

19. yüzyılın ikinci yarısından önce gerek Türklere ait konutların yoğun olarak bulunduğu, Bergama Çayının güneyindeki düz alanda ve çayın kuzeyinde, gerekse azınlıkların evlerinin olduğu yamaç yerleşiminde aynı özellikte geleneksel konutlar yapıldığı saptanmıştır. 1856 Islahat Fermanı, bunu takip eden 1858 Arazi Kanunu ve yabancı uyruklulara "taşınmaz tasarruf hakkı" veren 1867 tarihli kanunun kabulü sonucunda, 19. yüzyıl sonundan itibaren ülkedeki gayrimüslimlerin ve yabancı uyrukluların, ekonomik gelişmişlikleriyle koşut olarak Anadolu kentlerinde giriştikleri konut yaptırma etkinliği dikkat çekici boyutlardadır (Binan 1994: 26).

Bergama'da, Türklerin ve gayrimüslim azınlığın yerleştiği alanların belirlenmiş olduğu ve 19. yüzyılın sonunda, gayrimüslim halkın ve yabancıların artan konut edinme talepleri doğrultusunda, sınırlı yerleşim alanlarındaki parsel boyutlarının bölünerek küçüldüğü sonucu çıkarılabilir. Gayrimüslim azınlığın oturduğu alanda 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren "dış sofalı" geleneksel evlerin avlularının yok edilip evin önünde, ancak avlu giriş kapısına ulaşım amaçlı bir alan bırakılarak bölünen parseller üzerine, "Batı etkili evlerin" yapıldığı örnekler bu görüşü desteklemektedir. Neoklasik üslupta yapılmış olan bu evler Rumların ve Ermenilerin bu yüzyılda bir çıkış yolu bulmak amacıyla ulusal kimlik arayışlarının ürünü olarak yorumlanabilir (Kuban 2001: 84-85'ten aktaran Sönmez 1998: 78).

19. yüzyıl sonunda ülke genelinde yaşanan Batılılaşma/modernleşme döneminin somut yansımaları Bergama konutlarında farklı bir mimari biçimlenme şeklinde görülmektedir. Geleneksel planlamadan "Batı etkili evler"e geçiş sürecini vurgulayan plan örnekleri de saptanmıştır: Bu örneklerde, avlu kapalı hale gelip "taşlığa" dönüşmüştür. Taşlığa açılan dış veya iç sofalı mekânsal düzenlemelerin yer aldığı "taşlıklı evler", geleneksel dış sofalı ve iç sofalı avlulu ev tipinden kapalı/dış sofalı ve hol-koridorlu eve geçişte ara plan tipleri olarak görülmektedirler (env. no: J18.B5.869 / lev. 6: şek. 8).

2005 yılında envanter çalışması yaptığımız alanda, nitelikli ve korunmaya değer Cumhuriyet devri konut yapılarının, önceki yıllarda çalışılan alanlardakinden daha yoğun olarak yer aldığı saptanmıştır (env. no: J18.B5.1156, J18.B5.1162, J18.B5.1160, J18.B5.1136 / lev. 8: res. 18-21, şek. 13)

Dini yapılar

Bergama'da 14. yüzyıldan itibaren inşa edilen Türk İslam eserleri şehrin bugüne ulaşan karakterini belirlemiştir. Karesi Beyliği ve Osmanlılar zamanında bu dönemi yansıtabilecek çok sayıda cami inşa edilmiştir. Bugüne ulaşabilen camiler 14. yüzyıldan Uluca-mi; 15. yüzyıldan Kurşunlu Cami, İncirli Mescid, Parmaklı Mescid, Lonca Mescidi, Mescidaltı Mescidi, Hoca Sinan Mescidi; 16. yüzyıldan Laleli Cami, Ansarlı Cami ve Darülhadis, Şadırvanlı Cami; 18. yüzyıldan Kulaksız Camii; 19. yüzyıldan Harputlu Mescidi, Yeni Cami, Hatuniye Camisi, Selimiye Camisidir. Adı geçen dini yapılar dışında Vakıflar İdaresi tarafından satılan Hacı İlyas Mescidi ve Cumhuriyet devrinde inşa edilen Osmanlar Camii ile günümüze yalnızca minareleri kalabilen Selçuklu Camii ve Emir Sultan Camii de vardır (Bayatlı 1956: 9-10; Ersoy 1989).

2005 yılı çalışma alanında yer alan dini yapılar Kızıl Avlu (Serapion Tapınağı), Kurşunlu Cami, Hoca Sinan Mescidi, Laleli Cami, Kulaksız Camisi, Harputlu Mescidi, Yeni Cami, Hatuniye Camisi, Selimiye Ca-

mi, Emir Sultan Minaresi, Osmanlar Camii ve iki adet havra ile Karesi Bey Oğlu Dursun Bey Türbesidir (Kız Türbesi).

Kızıl Avlu (Serapion Tapınağı) (env. no: J18.B5.1121): İslamsaray Mahallesi 475 ada, 15 parselde bulunan tapınak MS 2. yüzyılın ilk yıllarında iki su tünelinin üzerinde inşa edilmiştir (lev. 10: res. 40). Yapımında kullanılan tuğlaların kırmızı renginden dolayı "Kızıl Avlu" denmektedir. En parlak dönemini MS 2. yüzyılın ilk otuz yılında yaşayan kentin güneyinde, Mısır tanrılarına adanmış olan Roma devri tapınağı Kızıl Avlu 100x270 m'lik alanı kaplamaktadır (Radt 2001: 57, 198). Bu yapı Mısır tanrılarında yeraltı tanrısı Serapis ile ilişkilendirilmekte ve Serapion adıyla da anılmaktadır (Soyaker 1993: 57-61; Bayatlı 1951: 53). Bizans devrinde tapınağın içine bazı ekler yapılarak, Hıristiyanlığın Anadolu'daki ilk döneminde kilise olarak kullanılmıştır. Tapınak dikdörtgen bir ana bölüm ile bu bölümün iki yanında bulunan dairesel yapılardan oluşmaktadır. Osman Bayatlı'ya göre yapı 19. yüzyılın sonlarında evlerle sarılmış durumdadır. Tapınak içindeki, ilk kazı 1932 yılında başlamış, bu tarihten sonra etrafını saran "30 kadar ev, dükkan, mağaza ve arsa" kamulaştırılmıştır (Bayatlı 1951: 47).

Kurşunlu Cami (env. no: J18.B5.1448): Gazipaşa Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi ve Kurşunlu Cami Sokağının kesişiminde, 296 ada, 11 parselde bulunmaktadır (lev. 10: res. 34, şek. 15). Kare planlı ve kubbesi sekizgen kasnak üzerine oturan bir camidir. Yapının kitabesinden H 839 (1435) yılında Safi³ oğlu Hacı Hasan tarafından yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Bayatlı 1956: 37; Ayverdi 1972: 269-270; Ersoy 1989: 15). Kubbesi kurşunla kaplı olduğu için bu isimle anılan cami ve minaresi kesme taştan yapılmıştır. Caminin giriş cephesinde, ahşap dikmeler tarafından taşınan, tek eğimli bir çatıya sahip son cemaat bölümü vardır. Cumhuriyet Caddesi yönündeki cephesinde de tek eğimli bir çatıya sahip, doğrama ile kapatılmış bir bölüm bulunmaktadır. Buradaki duvar üzerinde bulunan "Maşallah" yazısı üzerindeki H 1296 (1878)⁴ tarihinden, yapının bu tarihte bir onarım geçirdiği anlaşılmaktadır (Ersoy 1989: 15).

Hoca Sinan Mescidi (env. no: J18.B5.1191): Turabey Mahallesi, Yanıkönak Meydanına yakın, Beylik Ambarı Sokağı üzerinde, 212 ada, 5 parselde bulunmaktadır. Kare planlı ve kubbesi sekizgen kasnak üzerine oturan bir camidir. Avlusunda basamaklı bir minaresi vardır. 1567 tarihli bir vakfiyesi olan mescidin bu tarihten önce yapılmış olduğu anlaşılmaktadır (Günay 1999: 113). İnşa kitabesi olmayan caminin giriş duvarı üzerinde bulunan "Maşallah" ve besmele yazısı altındaki Rumi 1240 (1824) tarihinden de yapının bu tarihte bir onarım geçirdiği sonucuna varılmaktadır (Bayatlı 1956: 31, Ersoy 1989: 36).

Laleli Cami (env. no: J18.B5.1474): Atmaca Mahallesi Abacılar Camii (Bayatlı 1956: 44) olarak da anı-

lan yapı, Laleli Cami Sokağı ve Hastane Caddesi üzerinde, 317 ada, 1 parselde bulunmaktadır. Kare planlı ve kubbeli olan caminin, iki küçük kubbeli son cemaat mahalli ile minaresi vardır. Yapının inşaa kitabesi yoktur. Osman Bayatlı, haziresinde bulunan bir mezar taşındaki H 948 (1534) tarihinden yola çıkarak caminin 16. yüzyılda inşa edildiğini düşünmektedir (Bayatlı 1956: 44) 1895 depremde minaresi yıkılan caminin şimdiki minaresi daha sonra yapılmış, ayrıca 1950 (Bayatlı 1956: 44) ve 1971 yıllarında esaslı onarım geçirmiştir (Ersoy 1989: 40).

Kulaksız Camii (env. no: J18.B5.1216): 1567 tarihli vakıf defterinde adı geçen ve Turabey Mahallesi'nde Kadı Hayreddin (Günay 1999: 114) veya Gazi Hayreddin Camii olarak da anılan cami (Bayatlı 1956: 49), Cumhuriyet Caddesi üzerinde, 206 ada, 1 parselde bulunmaktadır (lev. 10: res. 38; şek. 17). Dikdörtgen planlı ve kırma çatılı olan caminin kapısı üzerindeki kitabesinden R 1217 (1803) tarihinde Çelebi Hacı Mehmed'in kızı Ayşe tarafından yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Bayatlı 1956: 49, Ersoy 1989: 60). Osman Bayatlı, caminin 1950'li yıllarda esaslı bir onarım geçirdiği ve minaresinin yeniden inşa edilerek son cemaat bölümünün kapatıldığını belirtmektedir (Bayatlı 1956: 49). Caminin kuzey duvarında bulunan kemerlerde devşirme malzeme kullanılmıştır.

Harputlu Mescidi (env. no: J18.B5.1356): İnkılâp Mahallesi'nde bulunan ve İplikçi Yunus Mescidi olarak da anılan mescid, Harputlu Caddesi üzerinde 4-B ada, 66 parselde bulunmaktadır. Dikdörtgen planlı ve kırma çatılı bir yapıdır. Kapısı üzerindeki kitabeden Rumi 1224 (1809) tarihinde Murtazaoğlu Harputluzade Mustafa Ağa tarafından yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Bayatlı 1956: 54, Ersoy 1989: 63). Ancak "1567 tarihli vakıf defterinde mescidin vakfı için 19,800 akçe ve 1 dükkân icaresinin bırakıldığı tespit" edilen mescidin bu tarihten önce yapılmış olduğu sonucuna varılabilir (Günay 1999: 114). Osman Bayatlı'nın verdiği bilgilerden, caminin 1950'li yıllarda esaslı bir onarım geçirdiği ve son cemaat bölümünün kapatıldığı anlaşılmaktadır (Bayatlı 1956: 54).

Yeni Cami (env. no: J18.B5.1343): İnkılâp Mahallesi'nde yer alan ve Yeşilli Cami olarak da anılan yapı, Cumhuriyet Caddesi üzerinde 4-A ada 112 parselde bulunmaktadır. Kare planlı ve kırma çatılı olan caminin son cemaat yeri fevkânidir. Son cemaat bölümüne merdivenlerle çıkılmaktadır (lev. 10: res. 35) Kapısı üzerindeki kitabeden Rumi 1229 (1813/1814) tarihinde İbrahim Nazif Ağa'nın torunu Karaosmanoğlu tarafından yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Bayatlı 1956: 58; Ersoy 1989: 67). Osman Bayatlı, caminin 1908 yılında esaslı bir onarım geçirdiğini, minaresinin 1914 yılındaki depremde yıkıldığı için yeniden inşa edildiğini ve daha sonra 1954 yılında ortaya çıkan yapısal sorunlar nedeniyle yenilendiğini belirtmiştir (Bayatlı 1956: 58).

Hatuniye Camisi (env. no: J18.B5.1509): Ertuğrul Ma-

hallesinde, Hatuniye Caddesi ile Hatuniye Meydanı üzerinde 26 ada, 77 parselde bulunmaktadır. Dikdörtgen planlı ve kırma çatılı olan caminin doğu cephesi önünde bir son cemaat mahalli bulunmaktadır. Kapısı üzerindeki kitabesinden R 1292 (1875) tarihinde "Dayızade zevcesi Şemsi Hanım" tarafından yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Bayatlı 1956: 62; Ersoy 1989: 70). Osman Bayatlı, caminin 1950'li yıllarda esaslı bir onarım geçirdiğini ve "yüksek bir merdiven şeklindeki minaresi"nin yıktırılarak yeni bir minare inşa edildiğini belirtmektedir (Bayatlı 1956: 62).

Selimiye Camisi (env. no: J18.B5.1621): Zafer Mahallesi'nde, Dikili Sultan Sokağı ile Cami Sokağı üzerinde 264 ada, 1 parselde bulunmaktadır (lev. 10: res. 36, şek. 16). Caminin adı, Zafer Mahallesi'nin eski adı olan Selimiye'den gelmektedir (Bayatlı 1956: 62). Dikdörtgen planlı ve kırma çatılı olan caminin kapısı üzerindeki kitabesinden "H 1308 (1890/1891) yılında Tırnovalı Koca Mehmed tarafından halkın yardımıyla" yaptırıldığı anlaşılmaktadır. Döneminin üslup özelliklerini yansıtan caminin kuzey cephesi önünde bulunan son cemaat mahalli ve minaresi sonradan yapılmıştır (Ersoy 1989: 75).

Emir Sultan Camii Minaresi (env. no: J18.B5.1226): Turabey Mahallesi'nde 192 ada, 22 parselde Emir Sultan Sokağı üzerinde bulunmaktadır. Emir Sultan Camisi çok harap olduğu gerekçesiyle Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 1943 yılında yıktırılmıştır Osman Bayatlı, uzun yıllar harap kalmış olan caminin kitabesinde "Bâni Emir Sultan'ın şefaatine mahzar olmak için Bergama Voyvodası Mustafa Ağa tarafından R 1246 (1830/1831)" yılında yaptırıldığını belirtmektedir (Bayatlı 1956: 61). Günümüze, caminin külahı olmayan kesme taşlı minaresi (lev. 10: res. 37) ve temel izleri ile haziresinin bazı bölümleri ulaşabilmiştir.

Hacı İlyas Mescidi: Atmaca Mahallesi'nde 325 ada, 19 parselde bulunmaktadır. 16. yüzyıla ait bir vakıf defterinde adı geçen mescid (Günay 1999: 112), bu tarihten önce inşa edilmiş olmalıdır. Osman Bayatlı, Vakıflar İdaresi tarafından "kadro harici bırakılan" caminin satıldığını ifade etmektedir (Bayatlı 1956: 10, 62). Günümüzde son cemaat mahallinde ve harim bölümünde geleneksel konut plan düzenine sahip evler (env. no: J18.B5.1468) bulunmaktadır.

Osmanlar Camii (env. no: J18.B5.1244): İnkılâp Mahallesi'nde, Hamamcı Bahçe Sokak ile Değnek Alanı Caddesi kesişiminde, 144 ada, 37 parsel üzerinde bulunmaktadır. Kare planlı ve kırma çatılı olan cami Cumhuriyet devrinde inşa edilmiştir. Minare kürsüsü üzerindeki kitabede yapım tarihi olarak 1943 yazmaktadır.

Karesi Bey Oğlu Dursun Bey Türbesi / Kız Türbesi (env. no: J18.B5.1117): İslamsaray Mahallesi'nde, Kestel Caddesi, 475 ada, 36 parsel üzerinde bulunmaktadır (lev. 10: res. 39). Kare planlı türbenin kapısının üzerindeki kitabeden, 12.-13. yy'da hüküm sürmüş Da-

nişmentliler soyundan "Karesi Bey Oğlu Dursun Bey Kerimesi" tarafından yaptırıldığı anlaşılmaktadır.

Havra (env. no: J18.B5.1131): Turabey Mahallesinde 807 ada, 11 parselde Eski Elektrik Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Dikdörtgen planlı olan yapı çok harap durumdadır (lev. 10: res. 41, şek. 18). Havranın güneyinde ve kuzeyinde birer yapı daha bulunmaktadır. Bugün lokanta olarak kullanılan güneydeki iki katlı yapının (env. no: J18.B5.1130) üzerinde bir kitabe vardır. Kuzeyindeki tek katlı yapının ise yangın geçirmiş ve harap bir durumda olduğu gözlenmiştir (env. no: J18.B5.1132).

Havra kapısı (env. no: J18.B5.1109): İslamsaray Mahallesinde 474 ada, 60 parselde, Ziyabey Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Minibüs terminali binalarının inşaatı sırasında bazı bölümlerinin yıkıldığı izlenimi veren yapı çok harap durumdadır. Yalnızca kemerli-tonozlu bir geçit ve bu geçide açılan mekânların kapı ve pencerelerinden oluşan bölümü günümüze ulaşmıştır.

Su yapıları

Bergama'nın su yapıları: 14. yüzyıldan Ulucami Köprüsü, Tabak Köprüsü ve Tabaklar Hamamı; 15. yüzyıldan Küplü Hamam; 16. yüzyıldan Hacı Hakim Hamamı ile Çınarlı Hamamdır (Bayatlı 1956: 9-10; Ersoy 1989; Emekli 2001: 109-110). 2005 yılında envanter çalışması yaptığımız alanındaki su yapıları Üçkemer Köprüsü, Hacı Hakim Hamamı ve 27 adet çeşmeden oluşmaktadır. Bu çeşmelerin 10'u tescillidir.

Üçkemer Köprüsü (env. no: J18.B5.1120): İslamsaray Mahallesinde -Bergama Çayı (Selinos) üzerinde 475 adada yer almaktadır (lev. 11: res. 43). Geleneksel yerleşim dokusunun dış sınırlarındadır. Roma devrinde inşa edilmiş olan köprü, zaman içinde bazı özgün elemanlarını yitirmiştir. Üç gözden oluşan köprünün 9.50 metre açıklığa sahip orta gözü nedeniyle, köprüde bir eğim oluşmakta ve bu eğim güneydoğu tarafına kırılıp mevcut yola paralel olarak son bulmaktadır (Tunç 1978: 195).

Antik Su Tüneli (env. no: J18.B5.1659): Roma devri tapınağı Serapion'un yapılması planlanan alandan geçen Selinos (Bergama Çayı) MS 2. yüzyılda burada inşa edilen bir çift tünelin içinden geçirilmiş, bu tüneller aynı zamanda Serapion Tapınağına da temel oluşturmuştur. Tapınak da, bu su yolu üzerine inşa edildiğinden "ne yerde ne gökte" olarak anılmıştır

Hacı Hakim Hamamı/ Hacı Hekim Hamamı (env. no: J18.B5.1205): Çarşı Hamamı veya Çifte Hamamlar olarak da bilinen hamam Turabey Mahallesi, Hacı Hakim Camisi karşısında 143 ada, 47 parselde, Cumhuriyet Caddesi üzerinde yer almaktadır (lev. 11: res. 44-45, şek. 19). Caminin ihtiyaçlarını karşılamak üzere vakfedilmiş olan hamam, erkekler ve kadınlar için iki bölüme ayrılmış 24 kubbeli çifte hamamdır. Erkekler bölümünün kapısı çarşıya, kadınlar bölümü

ise sokak içine açılmaktadır (Bayatlı 1956: 41; Yüksel 1983: 63). Kitabesi bulunmayan hamam, Osman Bayatlı'ya göre, H 919 (1516) yılında inşa edilmiştir (Günay 1999: 108, 129). Hamam günümüzde çalışır durumda olmasına karşın iyi bir onarıma gereksinim duymaktadır.

Konut+Hamam (env. no: J18.B5.1165): Ayrıca çalışma alanı içinde Turabey Mahallesinde 205 ada, 21 parseldeki evin avlusunda küçük bir hamam tesbit edilmiştir.

Hatuniye Çeşmesi (env. no: J18.B5.1509): Hatuniye Camisinin yol üzerinde bulunan avlu duvarındadır. Caminin yapım yılı olan 1875 yılında "Dayızade zevcesi Şemsi Hanım" tarafından yaptırılmıştır. Kitabesi 1953 yılında H. Nazmi Altinkalem tarafından yazılmıştır (Bayatlı 1956: 62).

Hacı Yamakzade Çeşmesi (env. no: J18.B5.1125): Turabey Mahallesinde Hacı Yamak Sokağı üzerinde 808 ada, 109 parseldeki eve bitişik olarak inşa edilmiştir (lev. 11: res. 50). Üzerindeki kitabeden "Hadice Hanım tarafından Hacı Mustafa Ağa ruhuna 1267 (1850) yılında" yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Birim 2000: 67'den Özunal: 96). Tescilli olan çeşme döneminin mimari özelliklerini yansıtmaktadır.

Hacı Yamak Kızı Hatice Hatun Çeşmesi (env. no: J18.B5.1141): Turabey Mahallesinde Fabrika Sokağı üzerinde 148 ada, 40 parseldeki evin avlu duvarına bitişik olarak inşa edilmiş, tescilli bir çeşmedir. Üzerindeki kitabeden Hacı Yamakzade kızı Hadice Hanım için Rumi 1300 (1882) tarihinde yaptırılmıştır (Birim 2000: 71).

Sathiye Hanım Çeşmesi (env. no: J18.B5.1510): Ertuğrul Mahallesinde Ertuğrul Çıkmazı 26 ada, 93 parseldeki evin köşesine bitişik olarak inşa edilmiş bir çeşmedir (lev. 11: res. 49). Üzerindeki kitabeden Hacı İbrahim Ağaoğlu Ali Efendi tarafından eşi Sathiye Hanım için Rumi 1309 (1891) yılında yaptırılmış olduğu anlaşılmaktadır (Birim 2000: 77). Çeşmenin bazı mimari elemanlarının zarar görmüş olduğu saptanmıştır.

Ahmed Ağa Çeşmesi (env. no: J18.B5.1638): Zafer Mahallesinde 2. Çeşme Sokağı, 265 ada, 7 parseldeki evin duvarı üzerinde inşa edilmiş bir çeşmedir. Üzerindeki kitabeden Kasabzade Hacı Halil Efendi tarafından eşi Fatma kadın için Rumi 1305 (1887) yılında yaptırılmış olduğu anlaşılmaktadır (Birim 2000: 74). Günümüze çeşmenin yalnızca ayna bölümü ve kitabesi ulaşabilmiştir.

2005 yılındaki çalışma alanının sınırları içinde, yukarıda adı geçen çeşmelerin dışında ayrıca 24 çeşmenin envanteri yapılmıştır: Bu çeşmeler Talatpaşa Mahallesinde 448 ada, 1 parselde (env. no: J18.B5.861), 457ada, 1 parselde (env. no: J18.B5.870), 450 ada, 13 parselde (env. no: J18.B5.881), 450 ada, 48 parselde (env. no: J18.B5.902), 450 ada, 59 parselde (env. no: J18.B5.906), 450 ada, 22 parselde (env. no:

J18.B5.916); Kurtuluş Mahallesi'nde 449 ada, 1 parselde (env. no: J18.B5.926), 528 ada, 15 parselde (env. no: J18.B5.958), 528 ada, 49 parselde (env. no: J18.B5.969), 537 adada (env. no: J18.B5.1059), 531 ada, 5 parselde (env. no: J18.B5.1074); Turabey Mahallesi'nde 807 ada, 17 parselde (env. no: J18.B5.1128), 205 ada, 54-55 parselde (env. no: J18.B5.1173/ lev. 11: res. 48), 204 ada, 7 parselde (env. no: J18.B5.1180/ lev. 11: res. 47); İnkılâp Mahallesi'nde 144 ada, 99A parselde (env. no: J18.B5.1265), 5 ada, 41 parselde (env. no: J18.B5.1279); Gazipaşa Mahallesi'nde 291 ada, 8 parselde (env. no: J18.B5.1388), 433 ada, 12 parselde (env. no: J18.B5.1418); Atmaca Mahallesi'nde 325 ada, 19 parselde (env. no: J18.B5.1469); Selçuk Mahallesi'nde 418 ada, 3 parselde (env. no: J18.B5.1491/ lev. 11: res. 46); Ertuğrul Mahallesi'nde 27 ada, 13(66) parselde (env. no: J18.B5.1543), 28 ada, 23 parselde (env. no: J18.B5.1565), Kurtuluş Mahallesi'nde 528 ada, 3 parselde (konut + çeşme) (env. no: J18.B5.949), Turabey Mahallesi'nde 807 ada, 18 parselde (konut + çeşme) (env. no: J18.B5.1129) bulunmaktadır.

Ticaret yapıları

15. yüzyılda Çukurhan, Taşhan; 16. yüzyılda Bedesten; 19. yüzyılda Acemhan ve Katırhan inşa edilmiştir (Bayatlı 1956: 9-10; Ersoy 1989; Emekli 2001: 109-110). 2005 yılı çalışma alanı sınırları içindeki ticaret yapıları iki tabakhane, üç atölye, dört depo, bugüne sadece kapısı ulaşan Katırhan, Paşaoğlu Oteli (Paşaoğlu Hanı), Eski Hâl Binası, Demirciler Arastası ve Cumhuriyet devri yapısı Sümerbank'tır. 2005 yılı envanter çalışmasının gerçekleştirildiği geleneksel dokunun dış sınırlarında ayrıca 4 depo, 3 atölye ve 2 tabakhane binası saptanmıştır.

Katırhan (env. no: J18.B5.1095): İslamsaray Mahallesi'nde İstiklâl Meydanında, 304 ada, 5 parselde bulunan Katırhan'dan günümüze yalnızca kemerli giriş kapısı ulaşabilmiştir (lev. 9: res. 29). Kapısı üzerinde bulunan kitabeden Rumi 1274 (1858) tarihinde Ömer Bey tarafından yaptırılmış olduğu anlaşılmaktadır (Bayatlı 1954: 63).

Paşaoğlu Oteli (Paşaoğlu Hanı) (env. no: J18.B5.1101): İslamsaray Mahallesi'nde İstiklâl Meydanında, 474 ada, 83 parsel üzerinde bulunan otel eski Paşaoğlu Hanıdır (lev. 9: res. 27). Bergama tarihi ile ilgili kaynaklarda ve *Bergama Tarihi ve Rehberi*'ndeki "Türk hanı Paşaoğlu hanı" dır (Hausoulier ve Pontremoli 1929: 56; Bayatlı 1943: 96). İki katlı, zemin katı kargir, üst katı ahşap olan binanın zaman içinde müdahaleler görmüş olduğu anlaşılmaktadır.

Demirciler Arastası (env. no: J18.B5.1534): Ertuğrul Mahallesi'nde 1194 numaralı yapı adası (env. no: J18.B5.1533) üzerinde, demircilikle uğraşan, nacak, tırpan, soba demiri, araba tekerleği demiri, araba imalatı yapan esnafın bir arada olduğu arastadır (Pe-

ker 1990: 89). Günümüzde de demircilikle uğraşan az sayıda dükkânın bulunduğu arastadaki dükkânlar zaman içinde değişime uğramış ve harap durumdadır (lev. 9: res. 28).

Eski Hâl Binası (env. no: J18.B5.1660): Turabey Mahallesi'nde 191 ada, 16 (15) parsel üzerinde bulunmaktadır. Cumhuriyet devrinde inşa edilmiş bir yapıdır (lev. 9: res. 30).

Sümerbank Fabrikası (env. no: J18.B5.1661): 1956-1960 yılları arasında Atatürk Mahallesi'nde inşa edilen Sümerbank Bergama Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikası, 2003 yılında özelleştirme kapsamında kapatılmış ve Bakanlar Kurulu Kararı ile 2005 yılının Temmuz ayında Bergama Belediyesine devredilmiştir. Yeniden işletmeye açılması konusunda çalışmalar sürdürülmektedir.

Depolar: Turabey Mahallesi'nde 205 ada, 38 parselde (env. no: J18.B5.1169), 205 ada, 39 parselde (env. no: J18.B5.1170/ lev. 9: res. 31), 204 ada, 18 parselde (env. no: J18.B5.1182); İnkılâp Mahallesi'nde 4B adada (env. no: J18.B5.1362) bulunmaktadır.

Atölyeler: İnkılâp Mahallesi'nde 144 ada, 27 parselde (env. no: J18.B5.1239), 146 ada, 16 parsel (env. no: J18.B5.1291); Gazipaşa Mahallesi'nde 291 ada, 77 parselde (env. no: J18.B5.1405) olarak tesbit edilmiştir.

Tabakhane binaları. Çalışma alanındaki tabakhane binaları ise İslamsaray Mahallesi 475 ada, 37 parselde (env. no: J18.B5.1118/ lev. 9: res. 33) ve 475 ada, 55 parselde (env. no: J18.B5.1119/ lev. 9: res. 32) yer almaktadır. Bitişik durumdaki bu binalar günümüzde harap bir durumdadır. Osman Bayatlı⁵, "Üç Kemer Köprüsü'nün sol yanında bir pamuk fabrikasının" yapıldığını ve bunun için Rumi 1281 (1865) tarihli bir fermanın bulunduğunu belirtmektedir (Bayatlı 1943: 70). Burada sözü geçen fabrikanın 475 ada, 37 parseldeki bina olduğu düşünülmektedir.

Eğitim ve yönetim yapıları

Eğitim ve yönetim yapıları Bergama Lisesi ve Gazipaşa Okulu, Zübeyde Hanım İlkokulu, Kütüphane, Bergama Müzesi, Halk Eğitim Merkezi ile Bergama İlçe Emniyet Müdürlüğü (eski Hükümet Konağı), eski belediye binası, hastane ve Üçkemer Köprüsü'nün yanında bulunan kışladır.

Bergama Lisesi (env. no: J18.B5. 1503/ lev. 8: res. 25): Ertuğrul Mahallesi'nde, Cumhuriyet Caddesi üzerinde 50 ada, 1 parsel üzerinde bulunmaktadır. Bergama Ortaokulu olarak Kaymakam Arif Hikmet Beyin çabaları ile 1916 yılında yapımına başlanan bina, savaş nedeniyle ancak 1926 yılında tamamlanabilmiştir (Peker 1990: 99). "Önce yatılı erkek mektebi, sonra Zübeyde Hanım İlkokulu, en sonra da ortaokul olarak kullanılmıştır" (Peker [1992]: 99 içinde Hasan Âli Yücel s. 651). Halen Bergama Lisesi ana binası olarak hizmet vermektedir.

Gazipaşa Okulu (env. no: J18.B5.943/ lev. 9: res. 26): Kurtuluş Mahallesi, Mahmut Şevket Paşa Sokağı ve Taksim Caddesi üzerinde 528 ada, 2 parselde bulunmaktadır. Gazipaşa İlkokulu binası, aslında 1884 yılında Rum okulu olarak inşa edilmiştir. "1915-1919 yılları arasında 5 sınıflı bir Türk mektebi olarak hizmet vermiş ve Yunan işgali üzerine kapanmıştır (Peker [1992]: 98). Okul 1922'de Gazipaşa İlkokulu olarak eğitime başlamış ve yeni binasına taşındığı 1966 yılında kadar, bu binada hizmet vermiştir (Eriş 1990: 47). Bina boşaltıldıktan kısa bir süre sonra yangın geçirmiş olduğu için harap bir durumdadır (Şahin 2004: 84).

Zübeyde Hanım İlkokulu (env. no: J18.B5.1656) Zafer Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi üzerinde 225 ada, 40 parselde bulunmaktadır. Onarılan eski bir Rum evinde Bergamalı Kadri ve Gazipaşa okullarından seçilen ve yeni katılan öğrencilerle öğretime açılan Zübeyde Hanım İlkokulu, 1934 yılında yapılan yeni binasına taşınmıştır. Zübeyde Hanım İlkokulu, bugün de aynı binada öğretime devam etmektedir (Peker [1992]: 99).

Kütüphane (env. no: J18.B5.1493): Ertuğrul Mahallesi, Eski Belediye Caddesi üzerinde 25 ada, 24 parsel üzerinde bulunmaktadır (lev. 8: res. 24). Tek katlı olan binanın yapım tekniği ve mimari uslubu göz önünde bulundurularak 19. yy sonu 20. yy başında inşa edilmiş olduğu düşünülmektedir. Bina bugün Bergama Çocuk Kütüphanesi olarak kullanılmaktadır.

Bergama Müzesi (env. no: J18.B5.1657): Zafer Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi üzerinde 225 ada, 23 parselde bulunan, Bergama antik yerleşmesinde arkeolojik kazılarla ortaya çıkartılan buluntuların sergilenmesi amacıyla 1832 yılında Atatürk'ün emri ile yapımına başlanan bina (Eriş 1990: 17), 30 Ekim 1936 tarihinde resmen hizmete girmiştir (Eriş 1990: 40). Bergama'daki arkeolojik kazılarda çalışan Alman arkeolog ve mimarların müzenin planlamasında katkısı bulunduğu belirtilmektedir (Eriş 1990: 17-18).

Halk Eğitim Merkezi (env. no: J18.B5.1658): Zafer Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi üzerinde 225 ada, 25 parselde bulunmaktadır. Müze binasının yapımı planlanırken araştırma, gezi ve inceleme amacıyla Bergama'ya gelenlere hizmet edecek bir konaklama birimi olarak tasarlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından "İlim evi" olarak yapımına başlanan bina, özellikle Bergama Kermesi'nde kente gelen yabancı konuklar için önemli bir konaklama birimi olmuştur. 1938 yılında hizmete açılan bina "Bergama Palas" olarak 1974 yılına kadar hizmet vermiştir. Bu tarihte belediye tarafından alınan bina, belediyenin yeni hizmet binasına geçmesinden sonra "Halk Eğitim Merkezi" olarak hizmet vermektedir (Eriş 1990: 43-44; Bergama Kermesi 1946: 14, 42).

Bergama İlçe Emniyet Müdürlüğü (Eski Hükümet Konağı) (env. no: J18.B5.1449/ lev. 8: res. 22, şek 14): Gazipaşa Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi üzerinde 296 ada, 12 parsel üzerinde bulunmaktadır. Osman Bayatlı'ya göre Eski Hükümet Konağının temeli 20. yüzyıl başında Cavit Bey zamanında atılmış, Kaymakam Kemal Bey zamanında tamamlanmıştır (Bayatlı 1943: 84). İç sofalı konut plan düzenini ve dönemin mimari özelliklerini taşıyan binada, bugün İlçe Emniyet Müdürlüğü hizmet vermektedir.

Eski Belediye Binası (env. no: J18.B5.1494/ lev. 8: res. 23): Ertuğrul Mahallesi, Eski Belediye Caddesi üzerinde 25 ada, 23 parselde bulunmaktadır. Osman Bayatlı'ya göre Eski Belediye Binası Rumi 1317 (1901) yılında Cavit Bey zamanında yaptırılmıştır (Bayatlı 1943: 84). 1974 yılına kadar kullanılan bina, daha sonra Belediye Konservatuarı olarak hizmet vermiştir (Eriş 1990: 44). 2005 yılında yaptığımız alan çalışması sırasında, binada restorasyon çalışmalarının gerçekleştirildiği görülmüştür.

Kışla (env. no: J18.B5.1123): İslamsaray Mahallesi 476 ada, 1-2 parsellerde, Üçkemer Köprüsünün sağında yer alan bina "Kışla" olarak tescillenmiştir. Üzerinde herhangi bir kitabe yoktur. Konumu itibarıyla bir üretim yapısı olarak inşa edilmiş olabileceği düşünülmektedir.

Sağlık yapıları

Hastane / "Millet Hastanesi" / Eski Kadri Okulu (env. no: J18.B5.945): Kurtuluş Mahallesi, Mahmut Şevket Paşa Sokağı ve Taksim Caddesi üzerinde 528 ada, 2 parsel üzerinde bulunmaktadır. Rumların oturduğu bu mahallede "eski Kadri Okulunun bulunduğu binada hizmet vermiştir" (Peker 1990: 34-35). Bina bugün harap bir durumdadır. Rumi 1305 (1889) tarihinde "Konstanti adında bir Rum tarafından hastane olarak yapılmıştır. 1922'den itibaren Millet Hastanesi'ne hizmet veren bina, 1924'ten sonra 'İkinci Okul' diye eğitime devam etmiş" ve 1938 tarihinde Bergamalı Kadri İlkokulu adını aldıktan sonra 1972'de kapanmıştır (Eriş 1990: 50). Bülent Şahin de 1966 yılında boşaltıldığını ve kısa bir süre sonra yandığını yazmaktadır (Şahin 2004: 84).

SONUÇ

Bergama'da 2005 yılında yaptığımız kentsel kültür varlıkları envanter çalışması sonucu 814 adet envanter formu hazırlanmıştır. 100 yapı adasında çalışılmış, 102 yapının plan krokisi yapılmış, 4440 adet dijital fotoğraf çekilmiştir. Böylece 2003 yılında başlanan ve üç yıl süren envanter çalışması sonucunda 160'ı yerleşme, 1501'i anıt envanteri olmak üzere toplam 1661 adet envanter, 390 adet plan krokisi yapılmış ve 9718 adet dijital fotoğraf çekilmiştir.

Bergama kentsel kültür varlıkları envanteri yapılır-

ken, çalışma alanının sınırları, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından onaylanmış Kentsel Arkeolojik SIT sınırları dışında, eski yerleşim dokusunu gösteren belgelerden de yararlanılarak belirlenmiştir (lev. 1: şek. 1).

Bergama kentsel kültür varlıkları envanteri, geleneksel kent dokusunun, yeni yapılaşma alanlarıyla birleştiği yerdeki yoğun yok edilmesine bağlı olarak, kültür varlığı sayısının azalmış olması sonucu, öngörülenden daha önce tamamlanmıştır.

Bergama (İzmir) Kentsel Kültür Varlıkları Envanteri Projesi alan çalışması ve üç yılı içeren envanterlerin "Kültür-Kitap" veritabanına aktarılması işlemi tamamlanmıştır. Envanteri yapılan kültür varlıkları sayısı mevcut tescilli yapı sayısının yaklaşık üç katıdır (lev. 3: şek. 3). Bergama kentsel kültür varlıkları envanteri doğrultusunda, SIT alanlarının boyutları ve niteliklerinde değişiklikler gerekecektir.

Bergama kentsel kültür varlıkları envanteri, yapılacak protokol çerçevesinde İzmir 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna ve Bergama Belediyesine kullanım için verilecektir.

NOTLAR

1. "Bu yıllarda Bergama'ya mülteci olarak 1505 kişi, mübadil olarak da 2549 kişi gelip yerleşmiştir" (Peker 1992: 35-36).
2. Bergama (İzmir) Kentsel Kültür Varlıkları Envanter Projesi kapsamında envanteri yapılan Cumhuriyet devri yapıları, ağırlıklı olarak Cumhuriyetin kuruluşundan 1950 yılına kadarki dönemde (Birinci Ulusal Mimarlık ve İkinci Ulusal Mimarlık akımlarını içeren 1923-1950 arası) inşa edilmiş yapıları içermektedir.
3. Bozkurt Ersoy, Sayı oğlu Hasan olarak belirtmektedir.
4. Osman Bayatlı bu tarihi H 1301 (1885) olarak belirt-

KISALTMALAR

KTVKK Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu

ÖNERİLER

Bergama'da yapılan kentsel kültür varlıkları envanter çalışmasının yanı sıra arkeolojik kültür varlıkları, tarih (epigrafi), sözlü tarih, jeolojik miras envanterlerinin de yapılmasıyla, farklı SIT alanlarını içeren Bergama'nın soyut ve somut değerleriyle bütüncül çevre içinde tanımlanabilmesi mümkün olacaktır.

Kültür varlıklarını oluşturan çevrenin doğru şekilde tanımlanmasından sonra yapılması gereken; bütüncül ve sürdürülebilir koruma için "alan yönetim planı"nın yapılmasıdır. Bu doğrultuda Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 27 Kasım 2005 tarihinden itibaren geçerli olan "Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"⁶ kapsamında Bergama Alan Yönetim Planının oluşturulması önerilmektedir.

Alan Yönetim Planı oluşturulduktan sonra, bunu takip eden dönemde Bergama kentinin "Unesco Dünya Mirası" listesine alınması için girişimde bulunulması önerilmektedir. ☞

mektedir (Bayatlı 1956: 38).

5. Osman Bayatlı bir başka kitabında "1861 tarihinde, Bergama Çayı kıyısında çirçir fabrikası" yapıldığını yazmaktadır (Bayatlı 1957: 8). Her iki kaynaktaki aynı olayın anlatılmasına karşın tarihlerde bir uyumsuzluk söz konusudur.
6. Kültür ve Turizm Bakanlığından: Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik. 27 Kasım 2005 tarihli resmi gazetede yayınlanmıştır (Resmi Gazete 2005: 2).

TÜBA-KED TÜBA Kültür Envanteri Dergisi, Türkiye Bilimler Akademisi, İstanbul.

KAYNAKÇA

- AKIN, Nur
2001 *Balkanlarda Osmanlı Dönemi Konutları*, İstanbul: Literatür Yayınları.
- AKYÜZ, Eti
1996 "İzmir Evleri", *Atlas. Özel Sayı: İzmir'96* (Haziran 1996): 34-42. İstanbul: Doğan Burda Rizolli.
- ALANYALI, Serhat
1994 "The traditional architecture and structure of 19th century Bergama", *Istanbul Mitteilungen*, (Sonderdruck 44): 371-389.
- ALTINÖZ, A.G. Bilgin
2003 "Utilizing GIS for the Assessment of Historical Stratification in Bergama (Pergamon) as a Support for Conservation Decision-Making Process", *New Perspectives to Save the Cultural Heritage, CIPA 2003, XIXth International Symposium*. İstanbul: 650-655. CIPA-The ICOMOS / ISPRS Committee for Documentation of Cultural Heritage.
- AYVERDİ, Ekrem Hakkı
1966 *İstanbul Mi'marı Çığının Menşesi: Osmanlı Mi'marisinin İlk Devri: Ertugrul, Osman, Orhan, Gaaziler, Hüdavendigâr ve Yıldırım Bâyezîd 630-805 (1230-1402)*, cilt 1, (İstanbul Fetih Cemiyeti, İstanbul Enstitüsü no. 57). İstanbul: Baha Matbaası.
1972 *Osmanlı Mimarisinde Çelebi ve II. Sultan Murad Devri, 806-855 (1403-1451)*, cilt 2, (İstanbul Fetih Cemiyeti İstanbul Enstitüsü no. 65). İstanbul: Baha Matbaası.
- BAYATLI, Osman
1943 *Bergama'da Yakın Tarihten Olaylar*, İstanbul. Vakıf Matbaası.
1949 *Bergama Tarihinde İlkçağ ve Bakırçay Havzası, Arkaik-Klasik Kültürler*, fasikül 1. İstanbul: Saka Matbaası.
1950 *Bergama Tarihinde Krallık Devri*, fasikül 2. İstanbul: Anıl Basımevi.
1951 *Bergama Tarihinde Sanat Eserleri ve Abideler*. İstanbul: Anıl Matbaası.
1956 *Bergama Tarihinde Türk İslam Eserleri*. İstanbul: Anıl Matbaası.
1957 *Bergama'da Yakın Tarih Olayları XVIII.-XIX. Yüzyıl*. İzmir: Teknik Kitap ve Mecmua Basımevi.
1997 *Bergama'da Yakın Tarih Olayları 18. ve 19. Yüzyıl*. (Bergama Belediyesi Kültür Yayınları no: 53). İzmir: Bergama Belediyesi.
- BERBER, Engin
1999 *Yeni Onbinlerin Gölgesinde Bir Sancak: İzmir (30 Ekim 1918-15 Mayıs 1919)*. (Tarih Vakfı Yurt Yayınları 71). İstanbul: Tarih Vakfı.
- Bergamayı Sevenler Cemiyeti
1946 *Bergama kermesi: 1937-1946*. İzmir.
Bergama Şehri İmar Planı Raporu, 1943. İzmir: Cemal İhsan Matbaası.
- BİNAN, Demet Ulusoy
1994 *Güzelyurt Örneğinde Kapadokya Bölgesi Yığma Taş Konut Mimarisinin Korunması İçin Bir Yöntem Araştırması*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
2004 "Çok Katmanlı Bir Anadolu Kenti: Bergama", *Kültürle Büyümek 2003*: 30-32. İstanbul: Türkiye Bilimler Akademisi.
- 2005 "Bergama: Tarihin Üzerinde Gelişen Mimari", *Kültürle Büyümek 2004*: 14-16. İstanbul: Türkiye Bilimler Akademisi.
- BİNAN, Demet Ulusoy ve Mevlüde KAPTI
2005 "Bergama Kentsel Kültür Varlıkları Envanteri Projesi", *Tasarım Dergisi* 154: 128-134. İstanbul: Tasarım Yayın Grubu.
- BİNAN, Demet Ulusoy ve Can BİNAN
2005 "An approach for defining, assessment and documentation of cultural heritage on multi-layered cities, case of Bergama (Pergamon) -Turkey", *ICOMOS 15th General Assembly and Scientific Symposium*: 40-49. Xian -Çine.
- BİNAN, Demet ULUSOY, Mevlüde KAPTI, Binnur KIRIÇ ve Gürhan ARIÖĞLU
2004 "Bergama (İzmir) Kentsel Kültür Varlıkları Envanteri 2003" *TÜBA-KED* 3: 31-49.
- BİNAN, Demet Ulusoy, Mevlüde KAPTI, Binnur KIRIÇ ve Tigin TÖRE
2005 "Bergama (İzmir) Kentsel Kültür Varlıkları Envanteri 2004" *TÜBA-KED* 4: 79-110.
- BİRİM, Özkan
2000 "Bergama Kitabeleri", (yayımlanmamış yüksek lisans tezi: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı. İzmir).
- BOZKURT, Ersoy
1989 *Bergama Camii ve Mescitleri*. (Kültür Bakanlığı Yayınları: 1052; Tanıtım Eserleri Dizisi:16). Ankara: Kültür Bakanlığı.
- CEZAR Mustafa
1985 *Tipik Yapılarıyla Osmanlı Şehirciliğinde Çarşı ve Klasik Dönem İmar Sistemi*. (Mimar Sinan Üniversitesi Yayını no: 9). İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.
- ELDEM, Sedat Hakkı
1968 *Türk Evi Plan Tipleri*. 2. baskı, (İTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları), İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.
- EMEKLİ, Gözde
2001 *Bergama'nın Turizm Coğrafyası ve Turizmin Sosyo-Ekonomik Etkileri*. (Bergama Belediyesi Kültür Yayınları). İzmir: Bergama Belediyesi.
- ERİŞ, Eyüp
1979 *Bergama Uygarlık Tarihi*. İzmir: Karınca Matbaacılık.
1990 *Atatürk Döneminde Bergama*. (Bergama Belediyesi Kültür Yayınları 1). İzmir: Karınca Matbaacılık.
- ERSOY, Bozkurt
1989 *Bergama Camii ve Mescitleri*. (Kültür Bakanlığı Yayınları 1052, Tanıtım Eserleri Dizisi 16), Ankara: Kültür Bakanlığı.
- FAROQHİ, Suraiyya
1993 *Osmanlı'da Kentler ve Kentliler, Kent Mekanında Ticaret, Zanaat ve Gıda Üretimi*. çev. Neyyir Kalaycıoğlu. (Türkiye Araştırmaları 13). İstanbul: Tarih Vakfı.

- GAZEZ, Müzeyyen
1995 "Hicri 1260-1261 (1844-1845) Tarihli Bergama Temmetuat Defterlerine Göre Bergama'nın 19. yy Ortalarında Durumu", *Bergama Yakın Tarihi (Bildiriler Tartışmaları)*. Bergama: Bergama Rotary Kulübü.
- GOFFMANN, Daniel
2000 *İzmir ve Levanten Dünya (1550-1650)*. 2. baskı. çev. Ayşen Anadol, Neyyir Kalaycıoğlu. (Türkiye Araştırmaları 18). İstanbul: Tarih Vakfı.
- GÜNAY, Vehbi
1999 "IV-XVI. Yüzyıllarda Bergama Kazası", (yayımlanmamış doktora tezi: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı. İzmir).
- HAUSOULIER ve PONTREMOLI
1929 *Bergama Tarihi ve Rehberi*. çev. M. Rahmi, A. Aziz. İzmir: Hafız Ali Matbaası.
- IPEK, Nedim
1994 *Rumeli'den Anadolu'ya Türk Göçleri (1877-1890)*. (Türk Tarih Kurumu Yayınları XVI. seri, no: 73). Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- İzmir Valiliği (yay.)
1973 *İl Yıllığı. Cumhuriyetimizin 50. yılında İzmir*. İzmir.
- KUBAN, Doğan
1995 *Türk Hayat'lı Evi*. İstanbul: Eren Yayınları.
2001 *Türkiye'de Kentsel Koruma*. (Tarih Vakfı Yayınları 116). İstanbul: Tarih Vakfı.
- MANSEL, Arif Müfit
1971 *Ege ve Yunan Tarihi*. 3. baskı. (Türk Tarih Kurumu Yayınları XIII. seri no: 8b). Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- PEKER, Filiz
? *Cumhuriyetin İlk Yıllarında Bergama Kazasının Sosyal ve Kültürel Durumu*. (Bergama Belediyesi Kültür Yayınları no: 8). İzmir: Bergama Belediyesi.
- PULCU, Mustafa
1994 "Bergama Çeşmeleri", *Bergama Belleten* 5. İzmir: BERKSAV - Bergama Kültür ve Sanat Vakfı.
- SÖNMEZ, Neslihan
1998 "Bergama Evlerinin Geleneksel ve Batı Etkili Özellikleri", *Bergama Belleten* 8. İzmir: BERKSAV - Bergama Kültür ve Sanat Vakfı.
- ŞAHİN, Bülent
2004 *Anadolu Tarihinde Bergama*. İzmir: Çağdaş Matbaacılık.
- TUNÇ, Gülgün
1978 *Taş Köprülerimiz*. (Karayolları Genel Müdürlüğü Yayınları no: 237). Ankara: Karayolları Genel Müdürlüğü.
- Ansiklopediler**
- EMECEN, Feridun
1992 "Bergama", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, cilt 5: 492-495. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Resmi gazete**
- 27 Kasım 2005 "Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik", *Resmî Gazete*. Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü Yayını sayı: 26006.

EK 1: BERGAMA KENTSEL MİMARLIK ENVANTER LİSTESİ 2005

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.846	yerleşme	Talatpaşa	448	
J18.B5.847	konut	Talatpaşa	448	10
J18.B5.848	konut	Talatpaşa	448	11
J18.B5.849	konut	Talatpaşa	448	4
J18.B5.850	konut	Talatpaşa	448	5
J18.B5.851	konut	Talatpaşa	448	16
J18.B5.852	konut	Talatpaşa	448	19
J18.B5.853	konut	Talatpaşa	448	20
J18.B5.854	konut	Talatpaşa	448	21
J18.B5.855	konut	Talatpaşa	448	23, 34
J18.B5.856	konut	Talatpaşa	448	27
J18.B5.857	konut	Talatpaşa	448	28
J18.B5.858	konut	Talatpaşa	448	34
J18.B5.859	konut	Talatpaşa	448	35
J18.B5.860	konut	Talatpaşa	448	1
J18.B5.861	çeşme	Talatpaşa	448	1
J18.B5.862	yerleşme	Talatpaşa	447	
J18.B5.863	konut + dükkân	Talatpaşa	447	3
J18.B5.864	konut	Talatpaşa	447	4
J18.B5.865	konut	Talatpaşa	447	1
J18.B5.866	yerleşme	Talatpaşa	347	
J18.B5.867	konut	Talatpaşa	447	1
J18.B5.868	yerleşme	Talatpaşa	457	
J18.B5.869	konut	Talatpaşa	457	1
J18.B5.870	çeşme	Talatpaşa	457	1
J18.B5.871	konut	Talatpaşa	457	6
J18.B5.872	konut	Talatpaşa	457	5
J18.B5.873	konut	Talatpaşa	457	3
J18.B5.874	konut	Talatpaşa	457	2
J18.B5.875	yerleşme	Talatpaşa	450	
J18.B5.876	konut	Talatpaşa	450	9
J18.B5.877	konut	Talatpaşa	450	10
J18.B5.878	konut	Talatpaşa	450	11
J18.B5.879	konut	Talatpaşa	450	12
J18.B5.880	konut	Talatpaşa	450	13
J18.B5.881	çeşme	Talatpaşa	450	13
J18.B5.882	konut	Talatpaşa	450	14
J18.B5.883	konut	Talatpaşa	450	15
J18.B5.884	konut	Talatpaşa	450	16
J18.B5.885	konut	Talatpaşa	450	19
J18.B5.886	konut	Talatpaşa	450	20
J18.B5.887	konut	Talatpaşa	450	21
J18.B5.888	konut	Talatpaşa	450	23
J18.B5.889	fırın	Talatpaşa	450	24
J18.B5.890	konut	Talatpaşa	450	25
J18.B5.891	konut	Talatpaşa	450	27
J18.B5.892	konut	Talatpaşa	450	28
J18.B5.893	konut	Talatpaşa	450	29
J18.B5.894	konut	Talatpaşa	450	30
J18.B5.895	konut	Talatpaşa	450	31
J18.B5.896	konut	Talatpaşa	450	32
J18.B5.897	konut	Talatpaşa	450	35
J18.B5.898	konut	Talatpaşa	450	39
J18.B5.899	konut	Talatpaşa	450	42
J18.B5.900	konut	Talatpaşa	450	43
J18.B5.901	konut	Talatpaşa	450	44
J18.B5.902	çeşme	Talatpaşa	450	48
J18.B5.903	konut	Talatpaşa	450	50
J18.B5.904	konut	Talatpaşa	450	51
J18.B5.905	konut	Talatpaşa	450	7

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.906	çeşme	Talatpaşa	450	59
J18.B5.907	konut	Talatpaşa	450	61
J18.B5.908	konut	Talatpaşa	450	62
J18.B5.909	konut	Talatpaşa	450	63
J18.B5.910	konut	Talatpaşa	450	66
J18.B5.911	konut	Talatpaşa	450	68
J18.B5.912	konut	Talatpaşa	450	69
J18.B5.913	konut	Talatpaşa	450	70
J18.B5.914	konut	Talatpaşa	450	5
J18.B5.915	konut	Talatpaşa	450	8
J18.B5.916	çeşme	Talatpaşa	450	22
J18.B5.917	yerleşme	Kurtuluş	449	
J18.B5.918	konut	Kurtuluş	449	8
J18.B5.919	konut	Kurtuluş	449	9
J18.B5.920	konut	Kurtuluş	449	10
J18.B5.921	konut	Kurtuluş	449	14
J18.B5.922	konut	Kurtuluş	449	15
J18.B5.923	konut	Kurtuluş	449	16
J18.B5.924	konut	Kurtuluş	449	20
J18.B5.925	konut	Kurtuluş	449	21
J18.B5.926	çeşme	Kurtuluş	449	1
J18.B5.927	konut	Kurtuluş	449	7
J18.B5.928	yerleşme	Kurtuluş	526	
J18.B5.929	konut	Kurtuluş	526	3
J18.B5.930	dükkân	Kurtuluş	526	1
J18.B5.931	dükkân	Kurtuluş	526	23
J18.B5.932	dükkân	Kurtuluş	526	22
J18.B5.933	dükkân	Kurtuluş	526	21
J18.B5.934	konut	Kurtuluş	526	19
J18.B5.935	dükkân	Kurtuluş	526	17
J18.B5.936	konut	Kurtuluş	526	16
J18.B5.937	konut	Kurtuluş	526	15
J18.B5.938	konut	Kurtuluş	526	14
J18.B5.939	konut	Kurtuluş	526	13
J18.B5.940	konut	Kurtuluş	526	12
J18.B5.941	konut	Kurtuluş	526	4
J18.B5.942	yerleşme	Kurtuluş	528	
J18.B5.943	Gazipaşa Okulu	Kurtuluş	528	2A
J18.B5.944	Gazipaşa Okulu	Kurtuluş	528	2B
J18.B5.945	Gazipaşa Okulu (eski Kadri Okulu)	Kurtuluş	528	2C
J18.B5.946	lahit	Kurtuluş	528	2D
J18.B5.947	konut	Kurtuluş	528	68
J18.B5.948	konut	Kurtuluş	528	1
J18.B5.949	konut	Kurtuluş	528	3
J18.B5.950	konut	Kurtuluş	528	4
J18.B5.951	konut	Kurtuluş	528	5
J18.B5.952	konut	Kurtuluş	528	6
J18.B5.953	konut	Kurtuluş	528	7
J18.B5.954	konut	Kurtuluş	528	8
J18.B5.955	konut	Kurtuluş	528	9
J18.B5.956	konut	Kurtuluş	528	10
J18.B5.957	konut	Kurtuluş	528	15
J18.B5.958	çeşme	Kurtuluş	528	15
J18.B5.959	konut	Kurtuluş	528	20
J18.B5.960	konut	Kurtuluş	528	21
J18.B5.961	konut	Kurtuluş	528	28
J18.B5.962	konut	Kurtuluş	528	29
J18.B5.963	konut	Kurtuluş	528	30
J18.B5.964	konut	Kurtuluş	528	34

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.965	konut	Kurtuluş	528	35
J18.B5.966	konut	Kurtuluş	528	37
J18.B5.967	konut	Kurtuluş	528	38
J18.B5.968	konut	Kurtuluş	528	39
J18.B5.969	çeşme	Kurtuluş	528	49
J18.B5.970	konut	Kurtuluş	528	48
J18.B5.971	konut	Kurtuluş	528	50
J18.B5.972	konut	Kurtuluş	528	59
J18.B5.973	konut	Kurtuluş	528	60
J18.B5.974	yerleşme	Kurtuluş	529	
J18.B5.975	konut	Kurtuluş	529	4, 1
J18.B5.976	konut	Kurtuluş	529	
J18.B5.977	konut	Kurtuluş	529	3
J18.B5.978	yerleşme	Kurtuluş	527	
J18.B5.979	konut	Kurtuluş	527	1
J18.B5.980	konut	Kurtuluş	527	2
J18.B5.981	konut	Kurtuluş	527	3
J18.B5.982	konut	Kurtuluş	527	4
J18.B5.983	konut	Kurtuluş	527	5
J18.B5.984	konut	Kurtuluş	527	6
J18.B5.985	konut	Kurtuluş	527	7
J18.B5.986	konut	Kurtuluş	527	8
J18.B5.987	konut	Kurtuluş	527	14
J18.B5.988	konut	Kurtuluş	527	18
J18.B5.989	konut	Kurtuluş	527	19
J18.B5.990	konut	Kurtuluş	527	20
J18.B5.991	konut	Kurtuluş	527	21
J18.B5.992	konut	Kurtuluş	527	22
J18.B5.993	konut	Kurtuluş	527	24
J18.B5.994	konut	Kurtuluş	527	25
J18.B5.995	konut	Kurtuluş	527	26
J18.B5.996	konut	Kurtuluş	527	28
J18.B5.997	konut	Kurtuluş	527	36
J18.B5.998	konut	Kurtuluş	527	39
J18.B5.999	konut	Kurtuluş	527	40
J18.B5.1000	konut	Kurtuluş	527	41
J18.B5.1001	konut	Kurtuluş	527	43
J18.B5.1002	konut	Kurtuluş	527	44
J18.B5.1003	konut	Kurtuluş	527	45
J18.B5.1004	konut	Kurtuluş	527	50
J18.B5.1005	konut	Kurtuluş	527	54
J18.B5.1006	konut	Kurtuluş	527	57
J18.B5.1007	konut	Kurtuluş	527	58
J18.B5.1008	konut	Kurtuluş	527	59
J18.B5.1009	konut	Kurtuluş	527	60
J18.B5.1010	yerleşme	Kurtuluş	539	
J18.B5.1011	yerleşme	Kurtuluş	541	
J18.B5.1012	konut	Kurtuluş	541	7
J18.B5.1013	konut	Kurtuluş	541	8
J18.B5.1014	konut	Kurtuluş	541	9
J18.B5.1015	konut	Kurtuluş	541	6
J18.B5.1016	konut	Kurtuluş	541	11
J18.B5.1017	konut	Kurtuluş	541	12
J18.B5.1018	konut	Kurtuluş	541	1
J18.B5.1019	yerleşme	Kurtuluş	543	
J18.B5.1020	konut	Kurtuluş	543	13
J18.B5.1021	konut	Kurtuluş	543	14
J18.B5.1022	konut	Kurtuluş	543	16
J18.B5.1023	konut	Kurtuluş	543	17
J18.B5.1024	konut	Kurtuluş	543	19

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1025	konut	Kurtuluş	543	20
J18.B5.1026	konut	Kurtuluş	543	1
J18.B5.1027	konut	Kurtuluş	543	2
J18.B5.1028	konut	Kurtuluş	543	3
J18.B5.1029	konut	Kurtuluş	543	4
J18.B5.1030	yerleşme	Kurtuluş	542	
J18.B5.1031	konut	Kurtuluş	542	5
J18.B5.1032	konut	Kurtuluş	542	4
J18.B5.1033	konut	Kurtuluş	542	3
J18.B5.1034	konut	Kurtuluş	542	7
J18.B5.1035	yerleşme	Kurtuluş	544	
J18.B5.1036	konut	Kurtuluş	544	10
J18.B5.1037	konut	Kurtuluş	544	9
J18.B5.1038	konut	Kurtuluş	544	8
J18.B5.1039	konut	Kurtuluş	544	11
J18.B5.1040	konut	Kurtuluş	544	15
J18.B5.1041	konut	Kurtuluş	544	1
J18.B5.1042	yerleşme	Kurtuluş	533	
J18.B5.1043	konut	Kurtuluş	533	67
J18.B5.1044	konut	Kurtuluş	533	66
J18.B5.1045	konut	Kurtuluş	533	65
J18.B5.1046	konut	Kurtuluş	533	61
J18.B5.1047	konut	Kurtuluş	533	60
J18.B5.1048	konut	Kurtuluş	533	59
J18.B5.1049	konut	Kurtuluş	533	57
J18.B5.1050	konut	Kurtuluş	533	52
J18.B5.1051	konut	Kurtuluş	533	51
J18.B5.1052	konut	Kurtuluş	533	48
J18.B5.1053	konut	Kurtuluş	533	44
J18.B5.1054	konut	Kurtuluş	533	43
J18.B5.1055	konut	Kurtuluş	533	26
J18.B5.1056	konut	Kurtuluş	533	14
J18.B5.1057	konut	Kurtuluş	533	12
J18.B5.1058	yerleşme	Kurtuluş	537	
J18.B5.1059	çeşme	Kurtuluş	537	
J18.B5.1060	yerleşme	Kurtuluş	536	
J18.B5.1061	konut	Kurtuluş	536	2
J18.B5.1062	konut	Kurtuluş	536	8
J18.B5.1063	yerleşme	Kurtuluş	535	
J18.B5.1064	konut	Kurtuluş	535	1
J18.B5.1065	yerleşme	Kurtuluş	534	
J18.B5.1066	konut	Kurtuluş	534	3
J18.B5.1067	konut	Kurtuluş	534	6
J18.B5.1068	konut	Kurtuluş	534	12
J18.B5.1069	konut	Kurtuluş	534	13
J18.B5.1070	konut	Kurtuluş	534	1
J18.B5.1071	yerleşme	Kurtuluş	530	
J18.B5.1072	konut	Kurtuluş	530	6
J18.B5.1073	yerleşme	Kurtuluş	531	
J18.B5.1074	çeşme	Kurtuluş	531	5
J18.B5.1075	konut	Kurtuluş	531	19
J18.B5.1076	konut	Kurtuluş	531	16
J18.B5.1077	konut	Kurtuluş	531	14
J18.B5.1078	konut	Kurtuluş	531	11
J18.B5.1079	yerleşme	Kurtuluş	532	
J18.B5.1080	konut	Kurtuluş	532	1
J18.B5.1081	yerleşme	Kurtuluş	538	
J18.B5.1082	konut	Kurtuluş	538	6
J18.B5.1083	konut	Kurtuluş	538	1
J18.B5.1084	konut	Kurtuluş	538	4

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1085	konut	Kurtuluş	538	5
J18.B5.1086	konut	Kurtuluş	538	7
J18.B5.1087	yerleşme	Kurtuluş	546	
J18.B5.1088	konut	Kurtuluş	546	11, 12
J18.B5.1089	konut	Kurtuluş	546	9
J18.B5.1090	yerleşme	Kurtuluş	545	
J18.B5.1091	konut	Kurtuluş	545	7A
J18.B5.1092	yerleşme	Kurtuluş	304	
J18.B5.1093	konut + antik duvar	İslamsaray	304	3B
J18.B5.1094	dükkan	İslamsaray	304	6
J18.B5.1095	Katırhan	İslamsaray	304	5
J18.B5.1096	dükkan	İslamsaray	304	2
J18.B5.1097	dükkan	İslamsaray	304	14
J18.B5.1098	dükkan	İslamsaray	304	15
J18.B5.1099	antik duvar	İslamsaray	304	
J18.B5.1100	yerleşme	Kurtuluş	474	
J18.B5.1101	Paşaoğlu Hanı	İslamsaray	474	83
J18.B5.1102	konut	İslamsaray	474	84
J18.B5.1103	konut	İslamsaray	474	8
J18.B5.1104	Arıcılar Derneği	İslamsaray	474	9
J18.B5.1105	dükkan	İslamsaray	474	14
J18.B5.1106	konut	İslamsaray	474	25
J18.B5.1107	konut	İslamsaray	474	34
J18.B5.1108	konut	İslamsaray	474	57
J18.B5.1109	havra	İslamsaray	474	60
J18.B5.1110	antik duvar	İslamsaray	474	56-57-60
J18.B5.1111	konut	İslamsaray	474	32
J18.B5.1112	çam ağacı	İslamsaray	474	74
J18.B5.1113	yerleşme	İslamsaray	475	
J18.B5.1114	konut	İslamsaray	475	31
J18.B5.1115	konut	İslamsaray	475	30
J18.B5.1116	konut	İslamsaray	475	29
J18.B5.1117	türbe	İslamsaray	475	36
J18.B5.1118	tabakhane	İslamsaray	475	37
J18.B5.1119	tabakhane	İslamsaray	475	55
J18.B5.1120	Üç Kemer Köprüsü	İslamsaray	475	
J18.B5.1121	Kızıl Avlu (Serapion Tapınağı)	İslamsaray	475	15
J18.B5.1122	yerleşme	İslamsaray	476	
J18.B5.1123	kışla	İslamsaray	476	1, 2
J18.B5.1124	yerleşme	Turabey	808	
J18.B5.1125	Hacı Yamakzade Çeşmesi	Turabey	808	109
J18.B5.1126	yerleşme	Turabey	807	
J18.B5.1127	konut	Turabey	807	17
J18.B5.1128	çeşme	Turabey	807	17
J18.B5.1129	konut	Turabey	807	18
J18.B5.1130	lokanta	Turabey	807	11
J18.B5.1131	havra	Turabey	807	11
J18.B5.1132	harabe	Turabey	807	12
J18.B5.1133	çınar ağacı	Turabey	807	11 önü
J18.B5.1134	yerleşme	Turabey	147	
J18.B5.1135	konut	Turabey	147	1A
J18.B5.1136	konut	Turabey	147	1B
J18.B5.1137	konut	Turabey	147	2
J18.B5.1138	yerleşme	Turabey	208	
J18.B5.1139	sinema/ tiyatro	Turabey	208	9
J18.B5.1140	yerleşme	Turabey	148	

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1141	Hacı Yamak Kızı Hatice Hatun Çeşmesi	Turabey	148	40
J18.B5.1142	konut	Turabey	148	29
J18.B5.1143	konut	Turabey	148	41
J18.B5.1144	konut	Turabey	148	40
J18.B5.1145	yerleşme	Turabey	209	
J18.B5.1146	konut	Turabey	209	21
J18.B5.1147	konut	Turabey	209	26
J18.B5.1148	konut	Turabey	209	24
J18.B5.1149	konut	Turabey	209	222
J18.B5.1150	meydan	Turabey	209	
J18.B5.1151	konut	Turabey	209	3
J18.B5.1152	konut	Turabey	209	14
J18.B5.1153	konut	Turabey	209	13
J18.B5.1154	konut	Turabey	209	12
J18.B5.1155	yerleşme	Turabey	207	
J18.B5.1156	konut	Turabey	207	14
J18.B5.1157	konut	Turabey	207	5
J18.B5.1158	konut	Turabey	207	7
J18.B5.1159	yerleşme	Turabey	205	
J18.B5.1160	konut	Turabey	205	1
J18.B5.1161	konut	Turabey	205	2
J18.B5.1162	konut	Turabey	205	4
J18.B5.1163	konut	Turabey	205	5
J18.B5.1164	konut	Turabey	205	8
J18.B5.1165	konut+ hamam	Turabey	205	21
J18.B5.1166	konut	Turabey	205	23A
J18.B5.1167	konut	Turabey	205	23B
J18.B5.1168	konut	Turabey	205	26
J18.B5.1169	depo	Turabey	205	38
J18.B5.1170	depo	Turabey	205	39
J18.B5.1171	konut	Turabey	205	44
J18.B5.1172	konut	Turabey	205	47
J18.B5.1173	konut+çeşme	Turabey	205	54-55
J18.B5.1174	konut	Turabey	205	68
J18.B5.1175	konut	Turabey	205	73
J18.B5.1176	yerleşme	Turabey	809	
J18.B5.1177	konut	Turabey	809	14
J18.B5.1178	konut	Turabey	809	22
J18.B5.1179	yerleşme	Turabey	204	
J18.B5.1180	çeşme	Turabey	204	7
J18.B5.1181	konut	Turabey	204	8
J18.B5.1182	depo	Turabey	204	18
J18.B5.1183	konut	Turabey	204	23A
J18.B5.1184	konut	Turabey	204	23B
J18.B5.1185	konut	Turabey	204	31
J18.B5.1186	konut	Turabey	204	40
J18.B5.1187	yerleşme	Turabey	212	
J18.B5.1188	konut	Turabey	212	52
J18.B5.1189	konut	Turabey	212	51
J18.B5.1190	konut	Turabey	212	1
J18.B5.1191	Hoca Sinan Mescidi	Turabey	212	5
J18.B5.1192	konut	Turabey	212	19
J18.B5.1193	konut	Turabey	212	23
J18.B5.1194	yerleşme	Turabey	211	
J18.B5.1195	konut	Turabey	211	1
J18.B5.1196	yerleşme	Turabey	210	
J18.B5.1197	konut	Turabey	210	4

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1198	konut	Turabey	210	1
J18.B5.1199	yerleşme	Turabey	140	
J18.B5.1200	banka	Turabey	140	8
J18.B5.1201	yerleşme	Turabey	806	
J18.B5.1202	konut	Turabey	806	99
J18.B5.1203	dükkan	Turabey	806	2
J18.B5.1204	yerleşme	Turabey	143	
J18.B5.1205	Hacı Hakim Hamamı	Turabey	143	47
J18.B5.1206	dükkan	Turabey	143	53
J18.B5.1207	dükkan	Turabey	143	46
J18.B5.1208	konut	Turabey	143	44
J18.B5.1209	konut	Turabey	143	35
J18.B5.1210	konut	Turabey	143	36
J18.B5.1211	antik kalıntı	Turabey	143	
J18.B5.1212	konut	Turabey	143	83
J18.B5.1213	konut	Turabey	143	85
J18.B5.1214	yerleşme	Turabey	206	
J18.B5.1215	konut	Turabey	206	37
J18.B5.1216	Kulaksız Camii	Turabey	206	1
J18.B5.1217	konut	Turabey	206	2
J18.B5.1218	konut	Turabey	206	3
J18.B5.1219	yerleşme	Turabey	192	
J18.B5.1220	konut	Turabey	192	39
J18.B5.1221	konut	Turabey	192	42
J18.B5.1222	konut	Turabey	192	44
J18.B5.1223	konut	Turabey	192	45
J18.B5.1224	konut	Turabey	192	1
J18.B5.1225	konut	Turabey	192	8
J18.B5.1226	Emir Sultan Minaresi	Turabey	192	22
J18.B5.1227	yerleşme	İnkilâp	144	
J18.B5.1228	konut	İnkilâp	144	4
J18.B5.1229	konut	İnkilâp	144	5
J18.B5.1230	konut	İnkilâp	144	11
J18.B5.1231	konut	İnkilâp	144	6
J18.B5.1232	konut	İnkilâp	144	16
J18.B5.1233	konut	İnkilâp	144	18
J18.B5.1234	konut	İnkilâp	144	120
J18.B5.1235	konut	İnkilâp	144	22
J18.B5.1236	konut	İnkilâp	144	23
J18.B5.1237	konut	İnkilâp	144	134
J18.B5.1238	konut	İnkilâp	144	113
J18.B5.1239	atölye	İnkilâp	144	27
J18.B5.1240	konut	İnkilâp	144	44
J18.B5.1241	konut	İnkilâp	144	32
J18.B5.1242	konut	İnkilâp	144	33
J18.B5.1243	konut	İnkilâp	144	117
J18.B5.1244	Osmanlar Camii	İnkilâp	144	37
J18.B5.1245	konut	İnkilâp	144	40
J18.B5.1246	konut	İnkilâp	144	41
J18.B5.1247	konut	İnkilâp	144	42
J18.B5.1248	konut	İnkilâp	144	45
J18.B5.1249	konut	İnkilâp	144	48
J18.B5.1250	konut	İnkilâp	144	57
J18.B5.1251	konut	İnkilâp	144	58A
J18.B5.1252	konut	İnkilâp	144	58B
J18.B5.1253	konut	İnkilâp	144	59
J18.B5.1254	konut	İnkilâp	144	60
J18.B5.1255	konut	İnkilâp	144	63
J18.B5.1256	konut	İnkilâp	144	70

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1257	konut	İnkilâp	144	71
J18.B5.1258	konut+dükkan	İnkilâp	144	72
J18.B5.1259	konut	İnkilâp	144	85
J18.B5.1260	konut	İnkilâp	144	86
J18.B5.1261	konut	İnkilâp	144	88
J18.B5.1262	konut	İnkilâp	144	90
J18.B5.1263	konut	İnkilâp	144	95
J18.B5.1264	konut	İnkilâp	144	93
J18.B5.1265	çeşme	İnkilâp	144	99A
J18.B5.1266	konut	İnkilâp	144	99B
J18.B5.1267	konut	İnkilâp	144	101
J18.B5.1268	konut	İnkilâp	144	102
J18.B5.1269	yerleşme	İnkilâp	5	
J18.B5.1270	konut	İnkilâp	5	7
J18.B5.1271	konut	İnkilâp	5	9
J18.B5.1272	konut	İnkilâp	5	18
J18.B5.1273	konut	İnkilâp	5	19
J18.B5.1274	konut	İnkilâp	5	22
J18.B5.1275	konut	İnkilâp	5	26
J18.B5.1276	konut	İnkilâp	5	30
J18.B5.1277	konut	İnkilâp	5	37
J18.B5.1278	konut	İnkilâp	5	38
J18.B5.1279	çeşme	İnkilâp	5	41
J18.B5.1280	konut	İnkilâp	5	53
J18.B5.1281	konut	İnkilâp	5	55A
J18.B5.1282	konut	İnkilâp	5	55B
J18.B5.1283	konut	İnkilâp	5	58
J18.B5.1284	konut	İnkilâp	5	59
J18.B5.1285	konut	İnkilâp	5	97
J18.B5.1286	konut	İnkilâp	5	63
J18.B5.1287	konut	İnkilâp	5	64
J18.B5.1288	konut	İnkilâp	5	78
J18.B5.1289	konut	İnkilâp	5	80
J18.B5.1290	yerleşme	İnkilâp	146	
J18.B5.1291	atölye	İnkilâp	146	16
J18.B5.1292	konut	İnkilâp	146	4
J18.B5.1293	konut	İnkilâp	146	2
J18.B5.1294	konut	İnkilâp	146	22
J18.B5.1295	konut	İnkilâp	146	21
J18.B5.1296	konut	İnkilâp	146	17
J18.B5.1297	yerleşme	İnkilâp	145	
J18.B5.1298	konut	İnkilâp	145	3A
J18.B5.1299	konut	İnkilâp	145	3B
J18.B5.1300	konut	İnkilâp	145	19, 5
J18.B5.1301	konut	İnkilâp	145	6
J18.B5.1302	konut	İnkilâp	145	7
J18.B5.1303	konut	İnkilâp	145	17, 9
J18.B5.1304	konut	İnkilâp	145	16
J18.B5.1305	konut	İnkilâp	145	13
J18.B5.1306	konut	İnkilâp	145	14
J18.B5.1307	konut	İnkilâp	145	2
J18.B5.1308	yerleşme	İnkilâp	41-A	
J18.B5.1309	dükkan	İnkilâp	41-A	1
J18.B5.1310	dükkan	İnkilâp	41-A	103
J18.B5.1311	çınar ağacı	İnkilâp	41-A	104 öntü
J18.B5.1312	çınar ağacı	İnkilâp	41-A	8 öntü
J18.B5.1313	çınar ağacı	İnkilâp	41-A	10 öntü
J18.B5.1314	konut	İnkilâp	41-A	5
J18.B5.1315	konut	İnkilâp	41-A	8
J18.B5.1316	dükkan	İnkilâp	41-A	11

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1317	konut	Inkılâp	41-A	13
J18.B5.1318	konut	Inkılâp	41-A	107
J18.B5.1319	yerleşme	Inkılâp	41-B	
J18.B5.1320	konut	Inkılâp	41-B	53
J18.B5.1321	konut	Inkılâp	41-B	52
J18.B5.1322	konut	Inkılâp	41-B	51
J18.B5.1323	konut	Inkılâp	41-B	50A
J18.B5.1324	konut	Inkılâp	41-B	50B
J18.B5.1325	konut	Inkılâp	41-B	105 (33)
J18.B5.1326	konut	Inkılâp	41-B	46
J18.B5.1327	konut	Inkılâp	41-B	45
J18.B5.1328	konut	Inkılâp	41-B	41
J18.B5.1329	konut	Inkılâp	41-B	101
J18.B5.1330	konut	Inkılâp	41-B	100
J18.B5.1331	konut	Inkılâp	41-B	28
J18.B5.1332	konut	Inkılâp	41-B	68, 67
J18.B5.1333	konut	Inkılâp	41-B	58
J18.B5.1334	yerleşme	Inkılâp	4-A	
J18.B5.1335	konut	Inkılâp	4-A	20
J18.B5.1336	konut	Inkılâp	4-A	17
J18.B5.1337	konut	Inkılâp	4-A	16
J18.B5.1338	konut	Inkılâp	4-A	9
J18.B5.1339	konut	Inkılâp	4-A	6
J18.B5.1340	dükân	Inkılâp	4-A	4
J18.B5.1341	dükân	Inkılâp	4-A	3
J18.B5.1342	çınar ağacı	Inkılâp	4-A	113 Önü
J18.B5.1343	Yeni Cami	Inkılâp	4-A	112
J18.B5.1344	konut	Inkılâp	4-A	97
J18.B5.1345	konut	Inkılâp	4-A	101
J18.B5.1346	konut	Inkılâp	4-A	19
J18.B5.1347	konut	Inkılâp	4-A	110
J18.B5.1348	yerleşme	Inkılâp	4-B	
J18.B5.1349	konut	Inkılâp	4-B	83
J18.B5.1350	konut	Inkılâp	4-B	79
J18.B5.1351	konut	Inkılâp	4-B	80
J18.B5.1352	konut	Inkılâp	4-B	70
J18.B5.1353	konut	Inkılâp	4-B	77
J18.B5.1354	konut	Inkılâp	4-B	74
J18.B5.1355	konut	Inkılâp	4-B	76
J18.B5.1356	Harputlu Camii	Inkılâp	4-B	66
J18.B5.1357	konut	Inkılâp	4-B	60
J18.B5.1358	konut	Inkılâp	4-B	59
J18.B5.1359	konut	Inkılâp	4-B	58
J18.B5.1360	konut	Inkılâp	4-B	49
J18.B5.1361	konut	Inkılâp	4-B	parsel ?
J18.B5.1362	depo	Inkılâp	4-B	parsel ?
J18.B5.1363	konut	Inkılâp	4-B	41
J18.B5.1364	konut	Inkılâp	4-B	40
J18.B5.1365	yerleşme	Gazipaşa	294	
J18.B5.1366	meydan	Gazipaşa	294	
J18.B5.1367	antik kalıntı	Gazipaşa	294	
J18.B5.1368	yerleşme	Gazipaşa	292	
J18.B5.1369	konut	Gazipaşa	292	54-53
J18.B5.1370	konut	Gazipaşa	292	44
J18.B5.1371	konut	Gazipaşa	292	34
J18.B5.1372	dükân	Gazipaşa	292	22-23
J18.B5.1373	dükân	Gazipaşa	292	20-21

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1374	konut	Gazipaşa	292	3
J18.B5.1375	konut	Gazipaşa	292	5
J18.B5.1376	konut	Gazipaşa	292	11
J18.B5.1377	konut	Gazipaşa	292	12
J18.B5.1378	konut	Gazipaşa	292	39
J18.B5.1379	konut	Gazipaşa	292	41A
J18.B5.1380	dükân-fırın	Gazipaşa	292	41B
J18.B5.1381	konut	Gazipaşa	292	50
J18.B5.1382	yerleşme	Gazipaşa	291	
J18.B5.1383	konut	Gazipaşa	291	1
J18.B5.1384	konut	Gazipaşa	291	3
J18.B5.1385	konut	Gazipaşa	291	4
J18.B5.1386	konut	Gazipaşa	291	7
J18.B5.1387	konut	Gazipaşa	291	8
J18.B5.1388	çeşme	Gazipaşa	291	8
J18.B5.1389	konut	Gazipaşa	291	10
J18.B5.1390	konut	Gazipaşa	291	11
J18.B5.1391	konut	Gazipaşa	291	14
J18.B5.1392	konut	Gazipaşa	291	15A
J18.B5.1393	konut	Gazipaşa	291	15B
J18.B5.1394	konut	Gazipaşa	291	17
J18.B5.1395	konut	Gazipaşa	291	22
J18.B5.1396	konut	Gazipaşa	291	26
J18.B5.1397	konut	Gazipaşa	291	74
J18.B5.1398	konut	Gazipaşa	291	87-28
J18.B5.1399	konut	Gazipaşa	291	36
J18.B5.1400	konut	Gazipaşa	291	35
J18.B5.1401	konut	Gazipaşa	291	41
J18.B5.1402	konut	Gazipaşa	291	43
J18.B5.1403	konut	Gazipaşa	291	47
J18.B5.1404	konut	Gazipaşa	291	50
J18.B5.1405	atölye	Gazipaşa	291	77
J18.B5.1406	konut	Gazipaşa	291	53
J18.B5.1407	konut	Gazipaşa	291	56
J18.B5.1408	konut	Gazipaşa	291	58
J18.B5.1409	konut	Gazipaşa	291	63
J18.B5.1410	konut	Gazipaşa	291	62
J18.B5.1411	konut	Gazipaşa	291	64
J18.B5.1412	konut	Gazipaşa	291	69
J18.B5.1413	dükân+konut	Gazipaşa	291	69
J18.B5.1414	konut	Gazipaşa	291	72
J18.B5.1415	dükân	Gazipaşa	291	75
J18.B5.1416	yerleşme	Gazipaşa	433	
J18.B5.1417	konut	Gazipaşa	433	9
J18.B5.1418	çeşme	Gazipaşa	433	12
J18.B5.1419	konut	Gazipaşa	433	12
J18.B5.1420	konut	Gazipaşa	433	13
J18.B5.1421	konut	Gazipaşa	433	22
J18.B5.1422	konut	Gazipaşa	433	23
J18.B5.1423	konut	Gazipaşa	433	24
J18.B5.1424	yerleşme	Gazipaşa	297	
J18.B5.1425	konut	Gazipaşa	297	19
J18.B5.1426	konut	Gazipaşa	297	27
J18.B5.1427	konut	Gazipaşa	297	28
J18.B5.1428	konut	Gazipaşa	297	109
J18.B5.1429	sağlık ocağı	Gazipaşa	297	33
J18.B5.1430	dükân (lokanta)	Gazipaşa	297	35
J18.B5.1431	konut	Gazipaşa	297	54
J18.B5.1432	konut	Gazipaşa	297	110
J18.B5.1433	konut	Gazipaşa	297	4

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1434	konut	Gazipaşa	297	11
J18.B5.1435	konut	Gazipaşa	297	15-16
J18.B5.1436	konut	Gazipaşa	297	17
J18.B5.1437	konut	Gazipaşa	297	18
J18.B5.1438	konut	Gazipaşa	297	22
J18.B5.1439	konut	Gazipaşa	297	41
J18.B5.1440	konut	Gazipaşa	297	51
J18.B5.1441	konut	Gazipaşa	297	75
J18.B5.1442	dükkan (lokanta)	Gazipaşa	297	86
J18.B5.1443	konut	Gazipaşa	297	57
J18.B5.1444	konut	Gazipaşa	297	106
J18.B5.1445	konut+dükkan	Gazipaşa	297	87
J18.B5.1446	konut	Gazipaşa	297	102
J18.B5.1447	yerleşme	Gazipaşa	296	
J18.B5.1448	Kurşunlu Cami	Gazipaşa	296	11
J18.B5.1449	Bergama İlçe Emniyet Müdürlüğü (Eski Hükümet Konağı)	Gazipaşa	296	12
J18.B5.1450	yerleşme	Atmaca	326	
J18.B5.1451	konut	Atmaca	326	30
J18.B5.1452	konut	Atmaca	326	31
J18.B5.1453	konut	Atmaca	326	27
J18.B5.1454	konut	Atmaca	326	20
J18.B5.1455	dükkan	Atmaca	326	32
J18.B5.1456	konut	Atmaca	326	18A
J18.B5.1457	konut	Atmaca	326	18B
J18.B5.1458	konut	Atmaca	326	18C
J18.B5.1459	konut	Atmaca	326	38
J18.B5.1460	yerleşme	Atmaca	325	
J18.B5.1461	konut	Atmaca	325	27
J18.B5.1462	konut	Atmaca	325	41
J18.B5.1463	konut	Atmaca	325	1
J18.B5.1464	konut	Atmaca	325	9
J18.B5.1465	konut	Atmaca	325	10
J18.B5.1466	konut	Atmaca	325	22A
J18.B5.1467	konut	Atmaca	325	22B
J18.B5.1468	konut	Atmaca	325	19
J18.B5.1469	çeşme	Atmaca	325	19
J18.B5.1470	yerleşme	Atmaca	324	
J18.B5.1471	antik kalıntı	Atmaca	324	28
J18.B5.1472	dükkan	Atmaca	324	50-48
J18.B5.1473	yerleşme	Atmaca	317	
J18.B5.1474	Laleli Cami	Atmaca	317	1
J18.B5.1475	yerleşme	Atmaca	289	
J18.B5.1476	dükkan	Atmaca	289	16
J18.B5.1477	yerleşme	Atmaca	318	
J18.B5.1478	dükkan +konut	Atmaca	318	2
J18.B5.1479	yerleşme	Atmaca	316	
J18.B5.1480	konut	Atmaca	316	1
J18.B5.1481	yerleşme	Atmaca	329	
J18.B5.1482	konut	Atmaca	329	60
J18.B5.1483	konut	Atmaca	329	61
J18.B5.1484	yerleşme	Atmaca	328	
J18.B5.1485	konut	Atmaca	328	1
J18.B5.1486	yerleşme	Atmaca	327	
J18.B5.1487	konut	Atmaca	327	1A
J18.B5.1488	yerleşme	Selçuk	417	
J18.B5.1489	konut	Selçuk	417	5
J18.B5.1490	yerleşme	Selçuk	418	

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1491	çeşme	Selçuk	418	3
J18.B5.1492	yerleşme	Ertuğrul	25	
J18.B5.1493	Kütüphane	Ertuğrul	25	24
J18.B5.1494	Belediye konservatuarı (Eski Belediye Binası)	Ertuğrul	25	23
J18.B5.1495	konut	Ertuğrul	25	21
J18.B5.1496	konut	Ertuğrul	25	22
J18.B5.1497	yerleşme	Ertuğrul	51	
J18.B5.1498	konaklama+dükkan	Ertuğrul	51	1
J18.B5.1499	konut+dükkan	Ertuğrul	51	15
J18.B5.1500	dükkan	Ertuğrul	51	11
J18.B5.1501	konut	Ertuğrul	51	3
J18.B5.1502	yerleşme	Ertuğrul	50	
J18.B5.1503	Bergama Lisesi	Ertuğrul	50	1, 2
J18.B5.1504	okul	Ertuğrul	50	2A
J18.B5.1505	okul	Ertuğrul	50	2B
J18.B5.1506	okul	Ertuğrul	50	2C
J18.B5.1507	yerleşme	Ertuğrul	26	
J18.B5.1508	Hatuniye Camisi	Ertuğrul	26	77
J18.B5.1509	Hatuniye Çeşmesi	Ertuğrul	26	77
J18.B5.1510	çeşme(Sathiye Hanım Çeşmesi)	Ertuğrul	26	93
J18.B5.1511	konut	Ertuğrul	26	90
J18.B5.1512	konut	Ertuğrul	26	94
J18.B5.1513	konut	Ertuğrul	26	95
J18.B5.1514	konut	Ertuğrul	26	110
J18.B5.1515	konut	Ertuğrul	26	123
J18.B5.1516	konut	Ertuğrul	26	124
J18.B5.1517	konut	Ertuğrul	26	126
J18.B5.1518	konut	Ertuğrul	26	132A
J18.B5.1519	konut	Ertuğrul	26	132B
J18.B5.1520	konut	Ertuğrul	26	132C
J18.B5.1521	konut	Ertuğrul	26	133
J18.B5.1522	dükkan	Ertuğrul	26	134
J18.B5.1523	konut	Ertuğrul	26	21
J18.B5.1524	konut	Ertuğrul	26	149
J18.B5.1525	konut	Ertuğrul	26	25
J18.B5.1526	konut	Ertuğrul	26	26A
J18.B5.1527	konut	Ertuğrul	26	26B
J18.B5.1528	konut	Ertuğrul	26	28
J18.B5.1529	konut	Ertuğrul	26	33
J18.B5.1530	konut	Ertuğrul	26	32
J18.B5.1531	konut	Ertuğrul	26	31
J18.B5.1532	konut	Ertuğrul	26	35
J18.B5.1533	yerleşme	Ertuğrul	1194	
J18.B5.1534	dükkan	Ertuğrul	1194	1,2,3, 4,5,6
J18.B5.1535	dükkan	Ertuğrul	1194	8
J18.B5.1536	yerleşme	Ertuğrul	49	
J18.B5.1537	konut+dükkan	Ertuğrul	49	25
J18.B5.1538	yerleşme	Ertuğrul	27	
J18.B5.1539	konut	Ertuğrul	27	50
J18.B5.1540	konut	Ertuğrul	27	61
J18.B5.1541	konut	Ertuğrul	27	57(8)
J18.B5.1542	konut	Ertuğrul	27	65
J18.B5.1543	çeşme	Ertuğrul	27	13(66)
J18.B5.1544	konut	Ertuğrul	27	66
J18.B5.1545	konut+dükkan	Ertuğrul	27	18

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1546	konut	Ertuğrul	27	21
J18.B5.1547	konut	Ertuğrul	27	27
J18.B5.1548	konut	Ertuğrul	27	34
J18.B5.1549	konut	Ertuğrul	27	35
J18.B5.1550	yerleşme	Ertuğrul	28	
J18.B5.1551	konut	Ertuğrul	28	23
J18.B5.1552	konut	Ertuğrul	28	25
J18.B5.1553	konut	Ertuğrul	28	26
J18.B5.1554	konut	Ertuğrul	28	27, 28
J18.B5.1555	konut	Ertuğrul	28	27, 28
J18.B5.1556	konut	Ertuğrul	28	29A
J18.B5.1557	konut	Ertuğrul	28	29B
J18.B5.1558	konut	Ertuğrul	28	31
J18.B5.1559	konut+dükkan	Ertuğrul	28	8
J18.B5.1560	dükkan	Ertuğrul	28	9, 10
J18.B5.1561	konut	Ertuğrul	28	11
J18.B5.1562	konut	Ertuğrul	28	12
J18.B5.1563	konut	Ertuğrul	28	18
J18.B5.1564	konut+dükkan	Ertuğrul	28	19
J18.B5.1565	çeşme	Ertuğrul	28	23
J18.B5.1566	yerleşme	Ertuğrul	29A	
J18.B5.1567	konut	Ertuğrul	29A	11
J18.B5.1568	konut	Ertuğrul	29A	10
J18.B5.1569	konut	Ertuğrul	29A	8, 9
J18.B5.1570	konut	Ertuğrul	29A	16
J18.B5.1571	konut	Ertuğrul	29A	15
J18.B5.1572	yerleşme	Ertuğrul	29B	
J18.B5.1573	dükkan	Ertuğrul	29B	42
J18.B5.1574	konut	Ertuğrul	29B	42A
J18.B5.1575	konut	Ertuğrul	29B	42B
J18.B5.1576	konut	Ertuğrul	29B	29
J18.B5.1577	konut	Ertuğrul	29B	25
J18.B5.1578	yerleşme	Zafer	224	
J18.B5.1579	konut	Zafer	224	2A
J18.B5.1580	konut	Zafer	224	2B
J18.B5.1581	konut	Zafer	224	5
J18.B5.1582	konut	Zafer	224	6
J18.B5.1583	konut	Zafer	224	7
J18.B5.1584	konut	Zafer	224	8A
J18.B5.1585	konut	Zafer	224	8B
J18.B5.1586	yerleşme	Zafer	223	
J18.B5.1587	konut	Zafer	223	1
J18.B5.1588	konut	Zafer	223	2
J18.B5.1589	konut	Zafer	223	3
J18.B5.1590	yerleşme	Zafer	622	
J18.B5.1591	konut	Zafer	622	12
J18.B5.1592	konut	Zafer	622	11
J18.B5.1593	konut	Zafer	622	6
J18.B5.1594	ağaç (dut)	Zafer	622	6-11 önü
J18.B5.1595	konut	Zafer	622	4
J18.B5.1596	konut	Zafer	622	1
J18.B5.1597	yerleşme	Zafer	244	
J18.B5.1598	konut	Zafer	244	47
J18.B5.1599	konut	Zafer	244	11A
J18.B5.1600	konut	Zafer	244	11B
J18.B5.1601	konut	Zafer	244	7
J18.B5.1602	konut	Zafer	244	4
J18.B5.1603	yerleşme	Zafer	243	
J18.B5.1604	konut	Zafer	243	2

Env. No	Yapı türü/ Adı	Mahalle	Ada	Parsel
J18.B5.1605	yerleşme	Zafer	262	
J18.B5.1606	konut	Zafer	262	2B
J18.B5.1607	konut	Zafer	262	1
J18.B5.1608	konut	Zafer	262	2A
J18.B5.1609	konut	Zafer	262	3A
J18.B5.1610	konut	Zafer	262	3B
J18.B5.1611	konut	Zafer	262	5
J18.B5.1612	konut	Zafer	262	6
J18.B5.1613	yerleşme	Zafer	263	
J18.B5.1614	konut	Zafer	263	2
J18.B5.1615	konut	Zafer	263	4
J18.B5.1616	konut	Zafer	263	5
J18.B5.1617	konut	Zafer	263	6A
J18.B5.1618	konut	Zafer	263	6B
J18.B5.1619	konut	Zafer	263	6C
J18.B5.1620	yerleşme	Zafer	264	
J18.B5.1621	Selimiye Camisi	Zafer	264	1
J18.B5.1622	yerleşme	Zafer	245	
J18.B5.1623	konut	Zafer	245	10
J18.B5.1624	konut	Zafer	245	13
J18.B5.1625	konut	Zafer	245	14
J18.B5.1626	konut	Zafer	245	15
J18.B5.1627	konut	Zafer	245	16
J18.B5.1628	konut	Zafer	245	2
J18.B5.1629	konut	Zafer	245	4
J18.B5.1630	yerleşme	Zafer	246	
J18.B5.1631	konut	Zafer	246	7
J18.B5.1632	konut	Zafer	246	8
J18.B5.1633	konut	Zafer	246	11
J18.B5.1634	konut	Zafer	246	13
J18.B5.1635	konut	Zafer	246	2
J18.B5.1636	yerleşme	Zafer	265	
J18.B5.1637	konut	Zafer	265	5
J18.B5.1638	çeşme (Ahmed Ağa)	Zafer	265	7
J18.B5.1639	konut	Zafer	265	3
J18.B5.1640	yerleşme	Zafer	266	
J18.B5.1641	konut	Zafer	266	6
J18.B5.1642	konut	Zafer	266	1
J18.B5.1643	konut	Zafer	266	2
J18.B5.1644	yerleşme	Zafer	267	
J18.B5.1645	konut	Zafer	267	5
J18.B5.1646	konut	Zafer	267	1
J18.B5.1647	yerleşme	Zafer	249	
J18.B5.1648	konut	Zafer	249	4
J18.B5.1649	yerleşme	Zafer	248	
J18.B5.1650	konut	Zafer	248	3
J18.B5.1651	konut	Zafer	248	2
J18.B5.1652	yerleşme	Zafer	247	
J18.B5.1653	konut	Zafer	247	16
J18.B5.1654	konut	Zafer	247	17
J18.B5.1655	konut	Zafer	247	14
J18.B5.1656	Zübeyde Hanım İlköğretim Okulu	Zafer	225	40
J18.B5.1657	Bergama Müzesi	Zafer	225	23
J18.B5.1658	Halk Eğitim Merkezi (Bergama Palas)	Zafer	225	25
J18.B5.1659	Antik Su Tüneli	İslamsaray	474	
J18.B5.1660	Eski Hâl Binası	Turabey	191	16(15)
J18.B5.1661	Sümerbank Fab.	Atatürk	935 (137)	1

EK 2. 2005 YILI ALAN ÇALIŞMASINDA ENVANTERİ YAPILAN YAPI ADALARI

TALATPAŞA MAHALLESİ

448 numaralı yapı adası: Talatpaşa Mahallesinde yamaçta yer almakta, Ertuğrul, Zafer, Şazelli, Küçük Alan sokakları ile çevrelenmektedir. Organik forma sahip yapı adasını çevreleyen sokaklardan Ertuğrul Sokak granit parke, Şazelli, Zafer, Küçük Alan sokakları Arnavut kaldırımı kaplıdır. 39 parselin yer aldığı yapı adasında 10, 11, 16, 19, 20, 27, 35 numaralı parseller tescillidir; 34 numaralı parsel de tescil için tarafımızdan önerilmiştir. Envanteri yapılan 15 anıtın biri çeşme (env. no. J18.B5.861), diğerleri konuttur. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adası genelinde yapıların çoğu iki katlıdır ve geleneksel yapım tekniği ile inşa edilmiştir.

447 numaralı yapı adası: Talatpaşa Mahallesinde yamaçta yer almakta, Kale ve Ertuğrul sokaklarıyla çevrelenmektedir. Kale Sokağının Ertuğrul Sokak ile birleştiği noktada merdiven vardır. Dikdörtgene yakın forma sahip olan yapı adasında 4 parsel yer almaktadır. 3 numaralı parsel tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 3 olup bunların tamamı konuttur. Geleneksel yapım tekniği ile taş ve ahşap karkas olarak inşa edilen yapılar çoğunlukla iki katlıdır. Yapı adasının özgünlük durumu "kötü"dür.

347 numaralı yapı adası: Talatpaşa Mahallesinde yamaçta, Akropol Caddesi ve 1. Kale Sokağı ile çevrilidir. Üçgene yakın bir forma sahip yapı adası antik yerleşme üzerindedir. Akropol Caddesi asfalt, 1. Kale Sokağı granit parke kaplıdır. 1. Kale Sokağı ile Akropol Caddesi merdivenle bağlanmaktadır. 6 parselin yer aldığı yapı adasında, 6 numaralı parseldeki yıkılmış ev hariç genelde evler niteliksizdir. Envanteri yapılan yapı sayısı 1'dir. Geleneksel yapım tekniği ile inşa edilen yapılar çoğunlukla tek katlıdır. Yapı adasının özgünlük durumu "kötü"dür.

457 numaralı yapı adası: Talatpaşa Mahallesinde yamaçta, Kılıçalı Sokağı, Kara Halil Sokağı ve Şazelli Sokak ile çevrilidir. Düzgün olmayan üçgene yakın formdaki yapı adasını çevreleyen sokaklar Arnavut kaldırımı kaplıdır; Kılıç Sokakta yer yer beton, Kara Halil Sokağında ise yer yer bozulmalar mevcuttur. 6 parselin yer aldığı yapı adasında 1 ve 5 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan 6 anıtın bir tanesi çeşme (env. no. J18.B5.870) diğerleri konuttur. İki katlı yapıların çoğunlukta olduğu yapı adasında özgünlük durumu "iyi"dir.

450 numaralı yapı adası: Kapladığı alan bakımından Talatpaşa Mahallesinin yamaçta yer alan en büyük yapı adasıdır. Organik forma sahip yapı adası Kılıçalı, Mahmut Şevket Paşa, Dede, Alp ve Kara Halil sokakları ile çevrilidir. Yapı adasında, biri Alp Sokağına açılan (Alp Çıkması), diğeri Mahmut Şevket Paşa Sokağına açılan 2 çıkma sokak bulunmaktadır. Kılıçalı Sokağındaki Arnavut kaldırımının üstü beton kaplı,

Alp Sokağı granit parkedir. Yapı adasında 70 parsel yer almakta, bunlardan 5, 7, 8, 12, 13, 16, 20, 23, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 32, 35, 42, 43, 51, 59, 61, 63, 68, 70 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan 41 anıtın 4 tanesi çeşme (env. no. J18.B5.881, J18.B5.902, J18.B5.906, J18.B5.916), 1 tanesi fırındır (env. no. J18.B5.889). Özgünlük durumu "iyi" olan yapı adasında yapılar iki katlıdır ve geleneksel yapım tekniği ile inşa edilmiştir.

KURTULUŞ MAHALLESİ

449 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde yamaçta yer almakta ve Ertuğrul, Mahmut Şevket Paşa ve Kılıçalı sokakları ile çevrilidir. Organik forma sahip yapı adasını çevreleyen sokaklardan Kılıçalı Sokağı Arnavut kaldırımı, yer yer de beton kaplıdır; Şazelli Sokak Arnavut kaldırımı ve merdivenlidir; Ertuğrul Sokağı granit parke; Mahmut Şevket Paşa Caddesi bozulmuş Arnavut kaldırımıdır. 24 parselin yer aldığı yapı adasında 8, 10, 14, 20 numaralı parseller tescilli, 15 ve 16 numaralı parsellerin tescili tarafımızdan önerilmektedir. Envanteri yapılan 10 anıtın biri çeşme (env. no. J18.B5.926), diğerleri konuttur. Geleneksel yapım tekniği ile inşa edilen ve çoğunlukla iki katlı olan yapıların bulunduğu adanın özgünlük durumu "kötü"dür.

526 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Kalaycı Sokağı ve Kınık Caddesi ile çevrili olan yapı adası organik forma sahiptir. Kalaycı Sokağı granit parke; Kınık Caddesi Arnavut kaldırımı ve bozulmuş granit parkedir. 23 parselin yer aldığı yapı adasında 1, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 23 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan 13 anıtın 5 tanesi dükkân (env. no. J18.B5.930, J18.B5.931, J18.B5.932, J18.B5.933, J18.B5.935), diğerleri konuttur.

528 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde yamaçta yer alır ve Mahmut Şevket Paşa Caddesi, Taksim Caddesi, Parmak Batıran Caddesi, Turgut Sokağı (Tuğrul Sokağı) ile çevrilidir. Organik forma sahip yapı adasında Tuğrul Sokağına açılan 4, Mahmut Şevket Paşa Caddesine açılan 1, Taksim Caddesine açılan 1 olmak üzere toplam 6 çıkma sokak mevcuttur. Mahmut Şevket Paşa Caddesi Arnavut kaldırımı; Taksim Caddesi ve Parmak Batıran Caddesi granit parke; Turgut Sokağı beton kaplıdır. 69 parselin yer aldığı yapı adasında 1, 2A, 2B, 2C, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 21, 28, 30, 34, 35, 37, 38, 39, 49, 48, 50, 60 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan 31 anıtın 3 tanesi okul (Gazipaşa Okulu) (env. no. J18.B5.944, J18.B5.945, J18.B5.943/ lev. 9, res. 26), 1 tanesi lahid (env. no. J18.B5.946), 2 tanesi çeşme (env. no. J18.B5.958, J18.B5.969), diğerleri konuttur. Geleneksel yapım tekniği ile inşa edilen ve çoğunlukla iki katlı yapıların bulunduğu adanın özgünlük

durumu "kötü"dür.

529 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde yamaçta yer almaktadır. Parmak Batıran Caddesi, Taksim Caddesi ve Taksim Aralığı ile çevrili olan yapı adası üçgene yakın forma sahiptir. Parmak Batıran ile Taksim caddeleri granit parke, Taksim Aralığı toprak kaplıdır. 4 parselin yer aldığı yapı adasındaki parsellerin tamamı tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 3 olup bunların tamamı konuttur. Yapı adasında geleneksel yöntemlerle inşa edilen yapıların çoğunluğu iki katlıdır ve ada genelinde özgünlük durumu "iyi"dir.

527 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde yamaçta yer almaktadır. Mahmut Şevket Paşa Sokağı, Kalaycı Sokağı, Turgut Sokağı, Parmak Batıran Caddesi ve Kınık Caddesi ile çevrili olan yapı adası organik forma sahiptir. Turgut (Tuğrul) Sokağı ve Mahmut Şevket Paşa Sokağına açılan birer çıkmaz sokak mevcuttur. Kalaycı Sokağı ve Parmak Batıran Caddesi granit parke, Mahmut Şevket Paşa Sokağı beton, Turgut Sokağı bozulmuş Arnavut kaldırımı, Kınık Caddesi Arnavut kaldırımıdır. 62 parselin yer aldığı yapı adasında 3, 5, 6, 8, 14, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 28, 36, 40, 41, 43, 44, 54, 58, 59, 60 numaralı parseller tescillidir, 7, 57 ve 45 numaralı parsellerin tescili tarafımızca önerilmektedir. Envanteri yapılan yapı sayısı 31 olup bunların tamamı konuttur. Yapı adasında geleneksel yöntemlerle inşa edilen yapıların çoğunluğu iki katlıdır. Özgünlük durumu "iyi"dir.

539 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde düzlükte yer alan yapı adası Kayalık Sokak ve Ketsel Caddesi ile çevrilidir. Kestel Caddesi asfalt, Kayalık Sokak bozulmuş granit parkedir. Özgünlük durumu "orta"dır.

543 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde yamaçta yer almaktadır. Parmak Batıran Caddesi, Tefikiye Sokağı, Kayalık Sokak, Dolaplıbahçe Sokağı ve Kestel Sokak ile çevrili yapı adası dikdörtgene yakın forma sahiptir. Parmak Batıran Caddesi ve Tefikiye Sokağı granit parke, diğerleri beton kaplıdır. 20 parselin yer aldığı yapı adasında 1 ve 20 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 10 olup bunların tamamı konuttur. Yapı adasında geleneksel yöntemlerle inşa edilen yapıların çoğunluğu iki katlıdır; ada genelinde özgünlük durumu "orta"dır.

541 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde düzlükte yer almaktadır. Üçgene yakın forma sahip olan yapı adası Kayalık Sokak, Parmak Batıran Caddesi ve Kestel Sokak ile çevrilidir. Parmak Batıran Caddesi ile Kayalık Sokak granit parke, Ketselli Sokak beton kaplıdır. 13 parselin yer aldığı yapı adasında 6, 7, 8, 9 numaralı parseller tescillidir, 11 numaralı parseli tescil için önermekteyiz. Envanteri yapılan yapı sayısı 7 olup tamamı konuttur. Yapı adasında geleneksel yöntemlerle inşa edilen yapıların çoğunluğu tek katlıdır; ada genelinde özgünlük durumu "orta"dır.

542 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde düzlükte yer almaktadır. Kayalık Sokak ve Dolaplı Bahçe Sokağı ile çevrelenen yapı adası dikdörtgen forma sahiptir. 9 parselin yer aldığı yapı adasında tescilli yapı bulunmamaktadır. Envanteri yapılan yapı sayısı 4'tür ve bunların tamamı konuttur. Genelde tek katlı evlerin bulunduğu yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır.

544 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde yer almaktadır. Tefikiye Sokağı, Parmak Batıran Caddesi, 1. Bahçe Sokağı, 2. Bahçe Sokağı ile çevrili olan yapı adası organik forma sahiptir. Tefikiye Sokağı ve Parmak Batıran Caddesi granit parke, 1. Bahçe Sokağı toprak, 2. Bahçe Sokağı toprak ve bozulmuş granit parkedir. 15 parselin yer aldığı yapı adasında 8 ve 9 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 6'dır ve bunların tamamı konuttur. Yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır.

537 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde düzlükte yer almaktadır. Sipahi Sokağı ve Akropol yolu ile çevrili yapı adasında sadece bir çeşme (env. no. J18.B5.1059) yer almaktadır. Yapı adasının özgünlük durumu "iyi"dir.

533 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde yamaçta yer almaktadır. Sipahi, Osmaniye Gündoğdu sokakları Yavuz ve Taksim caddeleri, Ertuğrul ve Kale sokakları ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. Alaattin Paşa, Taksim, 1. Taksim, Kurtuluş çıkmazları ve 2. Çıkmazla beraber 9 tane çıkmaz sokağı vardır. Sipahi Sokağı toprak, Kale Sokağı granit parke ve merdivenler Arnavut kaldırımı, diğer sokaklar bozulmuş Arnavut kaldırımıdır. 69 parselin yer aldığı adada 12, 43, 51, 59, 60, 65, 66, 67, 57 numaralı parseller tescillidir. 5 numaralı parseldeki antik kalıntı açıkça izlenmektedir. Envanteri yapılan yapı sayısı 15'tir ve bunların tamamı konuttur. Yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır.

535 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde yamaçta yer almaktadır. Parmak Batıran Caddesi, 3. Sokak, Alaattin Paşa ve Osmaniye sokakları ile çevrilidir. Parmak Batıran Caddesi granit parke, Osmaniye Sokağı bozulmuş Arnavut kaldırımı, Alaattin Paşa Sokağı topraktır. Envanteri yapılan yapı sayısı 1 olan yapı adasında tescilli yapı yoktur. Özgünlük durumu "orta"dır.

536 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde yer almaktadır. Parmak Batıran Caddesi, 3. Sokak, Osmaniye Sokağı ve Sipahi Sokağı ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. Parmak Batıran Caddesi granit parke, diğerleri Arnavut kaldırımıdır. 10 parselin yer aldığı yapı adasında 8 numaralı parsel tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 2 dir. Yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır.

534 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesi'nde yer almaktadır. Alaattin Paşa Sokağı, Osmaniye Sokağı, Gündoğdu Sokağı ve Parmak Batıran Caddesi ile çevrili yapı adası dikdörtgene yakın formdadır. Par-

mak Batıran Caddesi granit parke, Osmaniye Sokağı bozulmuş Arnavut kaldırımı, Alaattin Paşa ve Gündoğdu sokakları topraktır. 16 parselin yer aldığı yapı adasında 3 numaralı parsel tescillidir, 12 numaralı parseli tescil için önermekteyiz. Envanteri yapılan yapı sayısı 5'tir ve tamamı konuttur. Yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır.

530 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde yamaçta yer almaktadır. Gündoğdu Sokağı, Yeni Çeşme Sokağı, 1. Taksim Aralığı ve Parmak Batıran Caddesi ile çevrili olan yapı adası dikdörtgene yakın forma sahiptir. Gündoğdu Sokağı ve 1. Taksim Aralığı toprak, Yeni Çeşme Sokağı bozulmuş Arnavut kaldırımı, Parmak Batır Caddesi granit parkedir. 6 parselin yer aldığı yapı adasında 6 numaralı parsel tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 1 olan ada genelinde yapılar tek katlıdır. Özgünlük durumu "orta"dır.

531 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde yer almaktadır. 1. Taksim Aralığı, Taksim Caddesi, Taksim Çıkmazı, Gündoğdu Sokağı, Yeni Çeşme Sokağı ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. 1. Taksim Aralığı ile Gündoğdu Sokağı toprak, Taksim Caddesi granit parke, Taksim Çıkmazı ile Yeni Çeşme Sokağı bozulmuş Arnavut kaldırımıdır. 20 parselin yer aldığı yapı adasında 16 ve 19 numaralı parseller tescillidir, 5 numaralı parsel tescil için tarafımızdan önerilmektedir. Envanteri yapılan 5 anıtın biri çeşmedir (env. no. J18.B5.1074). Yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır.

532 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Dikdörtgene yakın forma sahip yapı adası Taksim Çıkmazı, Taksim Caddesi, Yavuz Caddesi ile çevrilidir. Taksim Caddesi granit parke, Taksim Çıkmazı ve Yavuz Caddesi bozulmuş Arnavut kaldırımıdır. 4 parselden oluşan yapı adasında tescilli parsel yoktur. Envanteri yapılan yapı sayısı 1 olan yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır.

538 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde yamaçta yer almaktadır. Düzgün olmayan organik forma sahiptir. Akropol Yolu ve Sipahi Sokak ile çevrilidir. Akropol Yolu asfalt, Sipahi Sokak bozulmuş Arnavut kaldırımıdır. Envanteri yapılan yapı sayısı 5 olup tamamı konuttur. 6, 4, 5, 7 numaralı parseller tescillidir. Çoğunlukla iki katlı konutların bulunduğu yapı adası genelinde özgünlük durumu "orta"dır.

546 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde yamaçta yer almaktadır. Akropol Yolu, Bahçe Sokağı, Bahçe Yolu ve 2. Bahçe Sokağı ile çevrilidir. Organik forma sahiptir. Akropol Yolu asfalt, kısmen Arnavut kaldırımıdır; ara sokaklar ise Arnavut kaldırımıdır. Envanteri yapılan yapı sayısı 2'dir. Çoğunlukla tek katlı konutların bulunduğu yapı adasının genelinde Cumhuriyetin ilk dönemine ait niteliksiz yapılar hâkimdir.

545 numaralı yapı adası: Kurtuluş Mahallesinde yamaçta yer almaktadır. Tefikiye Sokağı, Kayalık Sokak, Köprü Sokak, Ketselli Sokak ve Okul Sokağı ile

çevrilidir. Organik forma sahip yapı adasını çevreleyen Tefikiye Sokağı granit parke, Kayalık Sokak, Köprü Sokak ve Kestel Sokak beton, Okul Sokağı topraktır. Yapı adası genelinde Cumhuriyet devrine ait niteliksiz yapılar mevcuttur.

İSLAMSARAY MAHALLESİ

304 numaralı yapı adası: İslamsaray Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Kınık Caddesi, Mermer Direkler Caddesi ve Değirmen Sokağı ile çevrili olan yapı adası üçgene yakın forma sahiptir. Kınık Caddesi ve Mermer Direkler Caddesi granit parke kaplıdır; Mermer Direkler Caddesinde antik duvar kalıntısı vardır. 17 parselden oluşan yapı adasında tescilli 2 yapı vardır. Envanteri yapılan 7 anıttan biri Katırhan (env. no. J18.B5.1095/ lev. 9: res. 29), dördü dükkân, biri antik duvardır (env. no. J18.B5.1099). Yapı adasının Kınık Caddesi tarafında tek katlı, Mermer Direkler Caddesi tarafında iki katlı yapılaşma hâkimdir. Adanın özgünlük durumu "kötü"dür.

474 numaralı yapı adası: İslamsaray Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. İstiklâl Meydanı, Kınık Caddesi, Kızıl Avlu Sokağı, Ziya Bey Caddesi, Eski Elektrik Fabrikası Caddesi ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. Kınık Caddesine açılan Paşaoğlu Çıkmazı ve Kireççi Çıkmazı, Kızıl Avlu Sokağına açılan Avlu Çıkmazı yapı adasında bulunan çıkmaz sokaklardır. Kınık Caddesinin Kızıl Avlu Sokağına yakın kısmı toprak yol, diğer cadde ve sokaklar granit parkedir. 84 parselin yer aldığı yapı adasında 14 ve 60 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan 12 anıttan biri otel (Paşaoğlu Hanı / env. no. J18.B5.1101/ lev. 9, res. 27), biri dernek (Arıcılar Derneği / env. no. J18.B5.1104), biri dükkân (env. no. J18.B5.1105), biri havra (env. no. J18.B5.1109), biri antik duvar (env. no. J18.B5.1110), biri çam ağacı (env. no. J18.B5.1112), 6'sı konuttur. Bir ve iki katlı tuğla yapıların hâkim olduğu yapı adasının özgünlük durumu yenilemelerden ötürü "kötü"dür.

475 numaralı yapı adası: İslamsaray Mahallesi'nde düzlükte yer almaktadır. Ketsel Caddesi, Kınık Caddesi ve Bergama Çayı (Galenos Çayı) ile çevrilidir. Ketsel Caddesi asfalt, Kınık Caddesi granit parkedir. Organik forma sahip, çok geniş bir yapı adasıdır ve 1. dereceden Arkeolojik SİT alanında yer almaktadır. Bu yapı adasında Mısır tanrılarına adanmış Roma tapınağı (Kızıl Avlu) mevcuttur. 15, 55, 37, 36, 29, 30 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 8 olup bunlardan biri türbe (env. no. J18.B5.1117/ lev. 10: res. 39), ikisi tabakhane (env. no. J18.B5.1118, env. no. J18.B5.1119/ lev. 9: res. 32-33), biri köprü (env. no. J18.B5.1120/ lev. 11: res. 43), biri Kızıl Avlu (Serapion Tapınağı) (env. no: J18.B5.1121/ lev. 10: res. 40), diğerleri konuttur.

476 numaralı yapı adası: İslamsaray Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Bergama Çayı (Galenos Çayı) ve 475 ada ile çevrelenmektedir. Yapı adasında 1-2 parsel üzerinde kışla yapısı (tescilli) bulunmakta-

dir, bir yapının da sadece izi mevcuttur. Yalnızca Kışla'nın (env. no. J18.B5.1123) envanteri yapılmıştır. Yapı adasının özgünlük durumu "iyi"dir.

TURABEY MAHALLESİ

808 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Eminağa Çıkmazı, 3. Sokak, Ziya Bey Caddesi, İnönü Caddesi ile çevrilidir ve organik forma sahiptir. Bütün sokak ve caddeler granit parke kaplıdır. 10 parselin yer aldığı yapı adasında, envanteri yapılan bir çeşmenin (env. no. J18.B5.1125) bulunduğu 109 numaralı parsel tescillidir. Farklı tekniklerde inşa edilen yapıların ağırlıkta olduğu yapı adasında özgünlük durumu "kötü"dür.

807 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. İnönü Caddesi, Emin Ağa Çıkmazı, Eski Elektrik Fabrikası Caddesi ve 2. Sokak ile çevrili olan yapı adası organik forma sahiptir. 2. Sokak dışındaki sokak ve caddeler granit parkedir. 13 parselin yer aldığı yapı adasında 11, 12 ve 17 numaralı parseller tescillidir, 11. parselde bir havra kalıntısı bulunmaktadır. Envanteri yapılan 7 anıtın biri çeşme (env. no. J18.B5.1128), biri lokanta (env. no. J18.B5.1130), biri havra (env. no. J18.B5.1131/ lev. 10: şek. 18, res. 41), biri harabe (env. no. J18.B5.1132), biri çınar ağacı (env.no. J18.B5.1133), ikisi konuttur. Geleneksel teknikte inşa edilen yapıların bulunduğu yapı adasında özgünlük durumu "orta"dır.

147 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. 2. Sokak, Ziya Bey Caddesi, Eski Elektrik Fabrikası Caddesi ile çevrili olan yapı adası organik forma sahiptir. Bütün sokaklar granit parke ile kaplıdır. 2 parselin bulunduğu yapı adasında 1 numaralı parsel tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 3 olup bunların tamamı konuttur. Yapı adası genelinde Cumhuriyetdevrine ait iki katlı, tuğla yapılar bulunmaktadır. Yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır.

208 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Yanık Konak Sokak, Zeytinli Dede Sokak, Ziya Bey Caddesi ile çevrili olan yapı adası organik forma sahiptir. Yolların hepsi granit parkedir. 11 parselin yer aldığı yapı adasında, envanteri yapılan bir sinemanın (tiyatro) (env. no. J18.B5.1139) bulunduğu 9 numaralı parsel tescillidir. İki katlı yapıların ağırlıklı olduğu, geleneksel teknikte inşa edilmiş yapıların yanı sıra farklı tekniklerin de görüldüğü yapı adasının özgünlük durumu "kötü"dür.

148 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Ziya Bey Sokağı, Üç Kemer Caddesi, Fabrika Sokağı, Yanık Konak Sokağı ile çevrili olan yapı adası organik forma sahiptir. Fabrika Sokağına açılan bir çıkmaz sokak mevcuttur. Bütün yollar granit parke kaplıdır. 17 parselin yer aldığı yapı adasında tescilli yapı yoktur, 29 ve 40 numaralı parsellerin tescilli tarafımızdan önerilmektedir. Envanteri yapılan 4 anıttan biri çeşme (Hacı Yamak Kı-

zı Hatice Hatun) (env. no. J18.B5.1141), diğerleri konuttur. İki katlı yapıların ağırlıklı olduğu yapı adasının özgünlük durumu "kötü"dür.

209 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Fabrika Sokağı, Dar Sokak, Beylik Ambar Sokağı ile çevrili olan yapı adası organik forma sahiptir. Fabrika Sokağına açılan bir çıkmaz sokak mevcuttur. 26 parselin yer aldığı yapı adasında 24 numaralı parsel tescillidir. Envanteri yapılan 9 kentsel anıttan biri meydan (env. no. J18.B5.1150), diğerleri konuttur. Farklı tekniklerde inşa edilen yapıların ağırlıklı olduğu yapı adasında özgünlük durumu "kötü"dür.

207 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi'nde düzlükte yer almaktadır. Hacı Okka Sokak, Zeytinli Dede Sokak, Hacı Yamak Aralığı, İnönü Caddesi, Ziya Bey Caddesi ile çevrili yapı adası dikdörtgene yakın forma sahiptir. Yollar granit parkedir. 7 parselin yer aldığı yapı adasında 7 numaralı parsel tescillidir. Ayrıca ada üzerinde 6 katlı bir betonarme yapı mevcuttur. Envanteri yapılan yapı sayısı 3 olup bunların tamamı konuttur. Farklı tekniklerde inşa edilmiş yapıların hâkim olduğu adada özgünlük durumu "kötü"dür.

205 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Ziya Bey Caddesi, Zeytinli Dede Sokağı, Yanık Sokak, Müderris Cevdet Sokağı, İnönü Caddesi, Hacı Okka Caddesi ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. Yanık Konak Çıkmazı, 1.Hacı Okka Çıkmazı ve üç adet de isimsiz çıkmaz ile birlikte, toplam 5 çıkmaz sokak mevcuttur. Sokaklar genellikle granit parke kaplıdır. Yaklaşık 78 parselin yer aldığı yapı adasında 1, 4, 38, 39, 54, 55, 68 numaralı parseller tescilli olup 47 numaralı parselin tescilli tarafımızdan önerilmekte. Envanteri yapılan 16 kentsel anıttan biri konut+hamam (env. no. J18.B5.1165), biri konut+çeşme (env. no. J18.B5.1173/ lev. 11: res. 48), ikisi depo, diğerleri konuttur. Cumhuriyet devrine ait 3 yapı mevcuttur. Farklı tekniklerle inşa edilen yapıların ağırlıkta olduğu yapı adasının genelinde kat adedi iki, özgünlük durumu ise "kötü"dür.

809 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Hacı Yamak Aralığı Sokak, Hacı Okka Sokağı, İnönü Caddesi ile çevrili yapı adası dikdörtgene yakın forma sahiptir. Bir tane isimsiz çıkmaz sokak vardır. 16 parselin yer aldığı yapı adasında 22 numaralı parsel tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 2 olup tamamı konuttur. İnönü Caddesi üzerinde üç dört katlı betonarme binalar mevcuttur. Farklı inşa tekniklerinin görüldüğü yapı adası özgünlük bakımından "yeni"dir.

204 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesinde düzlükte yer almaktadır. Şeref Çeşme ve Emir Sultan sokakları, 4. Sokak, Müderris Cevdet Sokağı ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. Emir Sultan Sokağına açılan bir çıkmaz sokağı (Tecettüt Çıkmazı) vardır. 41 parselin yer aldığı yapı adasında 18 ve 40 nu-

maralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan yapı sayısı 7 olup bunlardan biri çeşme (env. no. J18.B5.1180), biri depo, diğerleri konuttur. Genelinde iki katlı ve karışık sistemde inşa edilmiş yapıların bulunduğu adanın özgünlük durumu "kötü"dür.

212 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi düzlükte yer almaktadır. Müderris Cevdet Sokağı, Beylik Ambar Sokağı, Azim Sokağı, 2. Üç Kemer Caddesi ve Emir Sultan Sokağı ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. Lökçü Çıkma ve isimsiz bir çıkma sokağın bulunduğu adada sokaklar granit parkedir. 52 parselin yer aldığı yapı adasında 5 numaralı parsel tescillidir. Envanteri yapılan 6 kentsel anıttan biri Hoca Sinan Mescididir. (env. no. J18.B5.1191). 1, 52, 51, 50 numaralı parsellerdeki yapılar betonarmedir. Ağırlıklı olarak farklı tekniklerde inşa edilmiş iki katlı yapıların bulunduğu adanın özgünlük durumu "kötü"dür.

211 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi düzlükte yer almaktadır. 2. Üç Kemer Caddesi, Beylik Ambar Sokağı, Azim Sokağı ile çevrili yapı adası düzgün olmayan organik forma sahiptir. Sokaklar granit parke kaplıdır. 6 parselin yer aldığı yapı adasında tescilli yapı yoktur. Envanteri yapılan 1 parsel mevcuttur. Ağırlıklı olarak, farklı tekniklerde inşa edilmiştir iki katlı yapıların bulunduğu adanın özgünlük durumu "kötü"dür.

210 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi düzlükte yer almaktadır. Üç Kemer Caddesi, Beylik Ambar Sokağı, Dar Sokak ve Fabrika Sokağı ile çevrili yapı adası üçgene yakın forma sahiptir. 9 parselin yer aldığı adada tescilli yapı bulunmamaktadır. Yapı adasında 2 konutun envanteri yapılmıştır. Ağırlıklı olarak iki katlı olan yapılar değişik tekniklerde inşa edilmiştir. Adanın özgünlük durumu "kötü"dür.

140 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi düzlükte yer almaktadır. Dizdar Sokağı, 1. Sokak, Bankalar Caddesi ile çevrili yapı adası dikdörtgen forma sahiptir. 11 parselin yer aldığı yapı adasında tescilli yapı bulunmamaktadır. Envanteri yapılan tek yapı Cumhuriyet devrine ait banka binasıdır (env. no. J18.B5.1200). Ada genelinde yaygın yapı tekniği betonarmedir.

806 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi düzlükte yer almaktadır. Eski Elektrik Fabrikası Caddesi, İnönü Caddesi, Dizdar Sokağı ve 1. Sokak ile çevrili yapı adası dikdörtgene yakın formdadır. 18 parselin yer aldığı adada tescilli yapı bulunmamaktadır. İnönü Caddesi üzerinde yüksek betonarme yapılar vardır. Envanteri yapılan 2 yapıdan biri dükkândır (env. no. J18.B5.1203). Farklı kat yüksekliklerinde ve farklı tekniklerde inşa edilmiş yapıların ağırlıklı olduğu ada genelinde özgünlük durumu "kötü"dür

143 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi düzlükte yer almaktadır. Bankalar Caddesi, İnönü Caddesi, 1. Sokak ve Hacı Yamak Sokağı ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. Müftü Çıkmasının yanı

sıra 2 adet isimsiz çıkma sokak bulunmaktadır. 41 parselin yer aldığı yapı adasında 47, 46 ve 35 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan 9 kentsel anıttan biri Hacı Hakim Hamamı (env. no. J18.B5.1205/ lev. 11: şek. 19, res. 44, 45), biri antik kalıntı (env. no. J18.B5.1211), ikisi dükkân, diğerleri konuttur. İnönü Caddesinde ve Bankalar Caddesinde yüksek betonarme yapıları bulunmaktadır. İnönü Caddesi üzerinde bir Roma devri kalıntısı vardır. Yapı adasının iç kısımlarında Cumhuriyet devrinden kalan iki katlı yapılar ağırlıklıdır. Genelinde farklı inşa teknikleri uygulanmış olan adanın özgünlük durumu "orta"dır.

206 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi düzlükte yer almaktadır. Hacı Yamak Sokak, İnönü Caddesi, Karadut Caddesi ve Bankalar Caddesi ile çevrelenen yapı adası organik forma sahiptir. Cadde ve sokaklar granit parkedir. 17 parselin yer aldığı yapı adasında 1 ve 2 numaralı parseller tescillidir. Envanteri yapılan 4 kentsel anıttan biri Kulaksız Camii (env. no. J18.B5.1216/ lev. 10: şek. 17, res. 38), diğerleri konuttur. Ağırlıklı olarak, farklı tekniklerde inşa edilmiş iki katlı yapıların bulunduğu yapı adasında Cumhuriyetin ilk döneminde karma sistemde (kargir+ahşap) inşa edilmiş 4 yapı mevcuttur. Adanın özgünlük durumu "kötü"dür.

192 numaralı yapı adası: Turabey Mahallesi düzlükte yer almaktadır. Emir Sultan Sokağı, Metanet Caddesi, 1.Göçmen Sokak ve Üç Kemer Sokağı ile çevrili yapı adası organik forma sahiptir. Yapı adasındaki çıkma sokaklardan biri Emir Sultan Sokağı üzerinde biri de Metanet Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Sokakların tamamı granit parke kaplıdır. 104 parselin bulunduğu ada genelinde parsel düzeni çeşitli müdahaleler neticesinde bozulmuştur. Envanteri yapılan 7 kentsel anıttan biri Emir Sultan Minaresi (tescilli) (env. no. J18.B5.1226/ lev. 10: res. 37), diğerleri konuttur. Adanın özgünlük durumu "kötü".

İNKILÂP MAHALLESİ

144 numaralı yapı adası: İnkılâp Mahallesi düzlük bir alanda bulunan yapı adası, Harputlu Caddesi, Bağlar Caddesi, Değnek Alanı (Mektep) Caddesi ve Hamamcı Bahçe Sokak ile çevrilidir. Ayrıca ada içinde dört çıkma sokak bulunmaktadır. Bu çıkma sokaklardan Su Yolu Çıkma Bağlar Caddesine, Hacı Osman Çıkma Değnek Alanı Caddesine, Müftü Çıkma ve 2. Sokak Harputlu Caddesine açılmaktadır. Adayı çevreleyen tüm cadde ve sokaklar granit parke ile kaplıdır. Organik biçimli ada 120 parselden oluşmaktadır. Geleneksel konutların bulunduğu adada tescilli üç yapı (5, 6, 18 numaralı parseller) dahil, toplam 42 kentsel anıtın envanteri hazırlanmıştır. 1980'li yıllarda açılan İnönü Caddesi parsel düzeninin bozulmasına neden olmuştur. Envanteri çıkarılan yapılar arasında Osmanlar Camii (env. no: J18.B5. 1244) ve bir çeşme (env. no:

J18.B5. 1265) bulunmaktadır.

144 numaralı yapı adasında bulunan konutlar arasında 20. yüzyıl başında inşa edilen geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü evler de görülmektedir. Özgünlük durumu "orta" olan yapı adasında, karma yapım sistemi ile inşa edilmiş tek veya iki kattan oluşan geleneksel evlerin arasında, betonarme sistem ile inşa edilmiş çok katlı binalar da gözlenmiştir.

5 numaralı yapı adası: İnkılâp Mahallesinde düzlük bir alanda bulunanmaktadır. 1. Alan Sokak, Harputlu Caddesi, Okul Caddesi, Metanet Caddesi ve 2. Alan Sokağı ile çevrilidir. Ayrıca 2. Alan Sokağına açılan Körpe Çıkmazı, 1. Alan Sokağına açılan Balıkçı Çıkmazı ile Metanet Caddesine açılan Muslu Çıkmazı bulunmaktadır. Adayı çevreleyen yolların tümü granit döşemelidir. Yapı adasında yeni düzenlemeler yapıldığı için parsel tespiti ancak yaklaşık olarak (yaklaşık 89 adet) yapılabilmektedir. Adanın 41 numaralı parseli üzerinde tescilli bir çeşme (env. no: J18.B5.1279) bulunmaktadır. Toplam 20 kentsel anıtın envanterlendiği ; yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır. Adada, 20. yüzyıl başında inşa edilen geleneksel avlulu evler ile Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı evler bulunmaktadır.

146 numaralı yapı adası: İnkılâp Mahallesinde düzlük bir alanda bulunan yapı adası, 2. Alan Sokağı, 1. Alan Sokağı, Hamamcı Bahçe Sokağı ve Okul Caddesi ile çevrilidir. Tescilli yapının bulunmadığı, uzun organik biçimdeki yapı adasında 27 parsel bulunmaktadır. Adayı çevreleyen yolların tümü granit döşemelidir. Toplam 6 kentsel anıtın envanterlendiği yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır. Adada, 20. yüzyıl başında inşa edilen geleneksel avlulu evler ile Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı evler bulunmaktadır.

4-A numaralı yapı adası: İnkılâp Mahallesinde düzlük bir alanda bulunan yapı adası, İnönü Caddesi, Karadut Sokağı, Bağlar Caddesi ve Bankalar Caddesi ile sınırlanmıştır. Ayrıca Bankalar Caddesine açılan Yeni Cami Çıkmazı ile Karadut Sokağına açılan Karadut Çıkmazı da bulunmaktadır. Dikdörtgene yakın biçimdeki adada, Yeni Caminin (env. no: J18.B5.1343 /lev 10: res. 35) yanı sıra 4, 19, 101 numaralı parsellerde tescilli yapılar yer almakta, ayrıca 110 numaralı parselde (env. no: J18.B5.1347) bulunan yapının da tescilli tarafımızdan önerilmektedir. Adayı çevreleyen yolların tümü granit döşemelidir. 25 yapının bulunduğu adada 13 kentsel anıtın envanteri yapılmıştır. Özgünlük durumu "orta" olan yapı adasında, karma yapım sistemi ile inşa edilmiş tek veya iki kattan oluşan geleneksel evlerin ve Cumhuriyet devrine özgü yapıların arasında betonarme sistem ile inşa edilmiş çok katlı binalar da gözlenmiştir.

4-B numaralı yapı adası: İnkılâp Mahallesinde düzlük bir alanda bulunan yapı adası, İnönü Caddesi, Şeref

Çeşme Sokağı ve Harputlu Caddesi ile çevrilidir. Şeref Çeşme Sokağına açılan 2. Şeref Çıkmazı, Harputlu Caddesine açılan Mescit Çıkmazı ve Harputlu Çıkmazı yapı adası üzerindeki çıkmaz sokaklardır. Adayı çevreleyen yolların tümü granit döşemelidir. Organik bir biçime sahip ada üzerindeki 53 parselden 4'ü tescillidir. Bunlar 40, 42, 74 ve 83 numaralı parsellerdir. Harputlu Caddesi KTVKK tarafından "korunacak sokak" olarak 26 Ekim 1984 tarih 466 sayı ile tescil edilmiştir. Bu cadde üzerinde 66 numaralı parselde Harputlu Mescidi (env. no: J18.B5.1356) bulunmaktadır. Toplam 16 kentsel anıtın envanterlendiği yapı adasının özgünlük durumu "iyi"dir. Adada, karma yapım sistemi ile inşa edilmiş tek veya iki kattan oluşan geleneksel evlerin yoğun olduğu gözlenmiştir.

145 numaralı yapı adası: İnkılâp Mahallesinde düzlük bir alanda bulunan yapı adası, Hamamcı Bahçe Sokağı, 1. Alan Sokağı ve Harputlu Caddesi ile çevrilidir. Tescilli yapının bulunmadığı ada dikdörtgene yakın bir biçime sahiptir. Adayı çevreleyen yolların tümü granit döşemelidir. 20 adet yapının bulunduğu adada 10 kentsel anıt envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "orta" olan yapı adasında, karma yapım sistemi ile inşa edilmiş tek veya iki kattan oluşan geleneksel evlerin ve Cumhuriyet devrine özgü yapıların arasında betonarme sistem ile inşa edilmiş çok katlı binalar da gözlenmiştir.

41-A numaralı yapı adası: İnkılâp Mahallesinde düzlük bir alanda bulunan yapı adası, Kayhan Caddesi, Vakıf Sokağı, Kar Sokağı, Mektep Caddesi ile çevrilidir. Ada içinde bulunan bir çıkmaz sokak beton döşemeli, diğerleri granit parke kaplıdır. L biçimindeki ada üzerinde -yeni düzenlemeler yapıldığı ve parsel numaralarında belirsizlik olduğu için- parsel sayısı yaklaşık olarak (yaklaşık 40 parsel) tespit edilebilmiştir. Toplam 10 kentsel anıtın envanterlendiği yapı adasının özgünlük durumunun "kötü"dür. Adada, 20. yüzyıl başında inşa edilen avlulu, kerpiç sıvalı geleneksel evlerin ve Cumhuriyet devrine özgü tek katlı yapıların yanı sıra Kayhan Caddesi üzerinde betonarme sistem ile inşa edilmiş 3-5 katlı apartmanlar bulunmaktadır.

41-B numaralı yapı adası: İnkılâp Mahallesinde düzlük bir alanda bulunan yapı adası, Koca Bahçe Caddesi (Hal Sokak), Okul Caddesi, Kar Sokağı ve Vakıf Sokağı ile çevrilidir. Dar beşgen olarak tanımlanabilecek biçimdeki ada Yağmur Sokakla ikiye bölünmektedir. Adayı çevreleyen tüm sokaklar granit parke döşelidir. Yeni düzenlemeler yapıldığı ve parsel numaralarında belirsizlik olduğu için parsel sayısı ancak yaklaşık olarak (yaklaşık 55 adet) tespit edilmiştir. Toplam 14 yapının envanterlendiği yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır. Adada bulunan yapılar genel olarak Cumhuriyet devrine özgü ve tek katlıdır. Okul Caddesi üzerinde betonarme sistem ile inşa edilmiş çok katlı binalar da bulunmaktadır.

GAZİPAŞA MAHALLESİ

294 numaralı yapı adası: Gazipaşa Mahallesinde düzlük alanda bulunan yapı adası meydan şeklinde düzenlenmiştir. Doğancı Caddesi, Saray Sokağı ve Cumhuriyet Caddesi tarafından çevrelenmiş üçgen biçiminde bir adayı çevreleyen tüm yollar granit parke kaplıdır. Ada üzerinde Roma devri kalıntıları ve buluntular sergilenmektedir. Bu yapı adasında biri antik kalıntı olmak üzere toplam 2 kentsel anıt envanterlenmiştir.

292 numaralı yapı adası: Gazipaşa Mahallesinde düzlükte ve aynı zamanda ticaret alanında bulunan yapı adası Saray Sokak, Doğancı Caddesi, Osman Bayatlı Caddesi (Mektebi Rüştüye Caddesi), Ay Sokak ve İncirli Mescit Sokağı ile çevrilidir. Adayı çevreleyen tüm cadde ve sokaklar granit parke ile kaplıdır. 55 parselden oluşan L biçimindeki yapı adasında 2'si ticaret yapısı (20-21, 22-23 numaralı parsellerde) 1'i sivil mimarlık örneği (53-54 numaralı parseller) olmak üzere toplam 3 tescilli yapı bulunmaktadır. Toplam 14 kentsel ögenin envanterlendiği yapı adasının genel olarak özgünlük durumu "iyi"dir. Yapı adasında, 20. yüzyıl başında inşa edilen, karma yapım sistemine sahip geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü yapılar da bulunmaktadır.

291 numaralı yapı adası: Gazipaşa Mahallesinde yamaçta yer alan yapı adası Doğancı Caddesi, İncirli Mescit Caddesi, Yılan Yokuşu ve Külâhbaş Sokağı ile çevrilidir. Ada üzerinde bulunan 4 çıkmaz sokaktan 2. Çıkmaz Sokak, İncirli Mescit Caddesine, 2 isimli çıkmaz sokak Külâhbaş Caddesine, Müftü Çıkmazı Doğancı Caddesine açılmaktadır. Adayı çevreleyen tüm cadde ve sokaklar granit parke ile kaplıdır. Dikdörtgen biçimli ada 76 parselden oluşmaktadır. Bu parsellerden 75 numaralı parsel tescillidir, 3, 43 ve 58 numaralı parseller üzerindeki yapıların tescilli tarafımızdan önerilmektedir. Biri çeşme (env. no: J18.B5.1388) olmak üzere Toplam 33 kentsel anıtın envanterlendiği adanın özgünlük durumu "orta"dir. Yapı adasında 20. yüzyıl başında, karma yapım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü yapılar da bulunmaktadır Betonarme sistem ile inşa edilmiş çok katlı binaların ise az sayıda olduğu gözlenmiştir.

433 numaralı yapı adası: Gazipaşa Mahallesinde yamaçta yer alan yapı adası Yılcı Yokuşu, İncirli Mescit Caddesi, Hacı İlyas Caddesi ve Külâhbaş Sokağı ile çevrilmiştir. Adayı çevreleyen tüm cadde ve sokaklar granit parke ile kaplıdır. İnce uzun biçimdeki ada 26 parselden oluşmaktadır. Tescilli yapısı bulunmayan adada aralarında, kitabeli bir çeşmenin (env. no: J18.B5.1418) de bulunduğu toplam 7 kentsel anıt envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "orta" olan yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet dönemine özgü tek veya iki katlı yapılar da bulunmaktadır.

297 numaralı yapı adası: Gazipaşa Mahallesinde yamaçta yer alan yapı adası, Doğancı Caddesi, Külâhbaş Sokağı, Hacı İlyas Caddesi, Akıncılar Caddesi ve Galenos Caddesi (Kurşunlu Cami Sokağı) ile çevrilmiştir. Ada üzerinde bulunan 4 adet çıkmaz sokaktan Arifağa ve Çatal Çıkmazları Doğancı Caddesine, 1. Çıkmaz Sokak Külâhbaş Sokağına, isimli çıkmaz sokak Hacı İlyas Caddesine açılmaktadır. Çatal Çıkmazı beton döşeme ile adayı çevreleyen diğer cadde ve sokaklar granit parke ile kaplıdır. Organik bir biçime sahip ada 103 parselden oluşmaktadır. Tescilli yapısı bulunmayan adada toplam 22 kentsel anıt envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet dönemine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır. Galenos Caddesine bakan yönde ise çok katlı betonarme yapılar yer almaktadır.

296 numaralı yapı adası: Gazipaşa Mahallesinde düzlük alanda bulunan yapı adası, Galenos ve Doğancı caddeleri ile çevrilidir. Adayı çevreleyen yollar granit parke ile kaplıdır. Ada üzerinde Kurşunlu Cami (env. no: J18.B5.1448/ lev. 10: şek. 15, res 34) ve Bergama İlçe Emniyet Müdürlüğü (Eski Hükümet Konağı) (env. no: J18.B5.1449/ lev. 8: şek. 14, res. 22) bulunmaktadır. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında genel olarak çok katlı betonarme yapılar bulunmaktadır.

ATMACA MAHALLESİ

326 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Akıncılar Sokağı, Kuyu Dere ve dereye paralel giden Akıncılar Caddesi ile 2. Depbey Caddesi, Çıban Dede Sokak ve Hacı İlyas Caddesi ile çevrilidir. Bir çıkmaz sokak olan 7. Sokak, Hacı İlyas Caddesine açılmaktadır. Düzgün olmayan üçgen biçimindeki adada -yol kaplamalarının yenilendiği bir dönemde gerçekleştirdiğimiz çalışma sırasında- Akıncılar Sokağı Arnavut kaldırımı, Akıncılar Caddesi granit parke, Çıban Dede Sokak ve Hacı İlyas Caddesi toprak, 7. Sokak beton döşeme olarak tesbit edilmiştir. Tescilli yapısı olmayan adadaki 43 adet parsel içinden toplam 9 kentsel anıt envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar da bulunmaktadır.

325 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Çıban Dede Sokağı, 5. Sokak ve Hacı İlyas Mescit Caddesi ile çevrilidir. Ada içinde iki de çıkmaz sokak bulunmaktadır. Bunlardan 6. Sokak, Hacı İlyas Mescit Caddesine, isimli bir çıkmaz sokak da Çıban Dede Sokağına açılmaktadır. Dikdörtgen biçimindeki adada 5. ve 6. sokaklar beton, diğerleri - çalışmamız yol kaplamalarının yenilenmesi sırasına rastladığından- toprak olarak tesbit

edilmiştir. Tescilli yapısı olmayan adadaki 47 adet parsel içinden, biri yerleşme olmak üzere toplam 9 kentsel anıt envanterlenmiştir. Tesbiti yapılan bu yapılar içinde bir çeşme (env. no: J18.B5.1469) ve daha önce Hacı İlyas Mescidinin (bkz. s. 65) bulunduğu yerde saptanan, geleneksel konut plan özelliklerine sahip iki konut (env. no: J18.B5.1468) da vardır. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar da bulunmaktadır.

324 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Hacı İlyas Caddesi, Incirli Mescit Sokağı, Hacı İlyas Mescit Caddesi, Çulha Abacılar Sokağı ve Ergün Şenlendirici Caddesi (Hastane Caddesi) ile çevrilidir. Ada içinde üç çıkmaz sokak bulunmaktadır. Bunlardan 4. Sokak ve isimsiz bir sokak Çulha Abacılar Sokağına, isimsiz bir diğer çıkmaz sokak da Hacı İlyas Mescit Caddesine açılmaktadır. Organik biçimdeki adada 4. Sokak beton, Çulha Abacılar Sokağı ve Ergün Şenlendirici Caddesi parke, diğer yollar da yenileme çalışmaları nedeniyle toprak olarak tesbit edilmiştir. Tescilli yapısı olmayan adadaki 51 adet parsel içinden toplam 2 kentsel anıt envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında genel olarak Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar ve yakın yıllarda inşa edilmiş yapılar bulunmaktadır.

317 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Laleli Cami Sokağı, Ergün Şenlendirici Caddesi (Hastane Caddesi) ve Laleli Cami Aralığı ile çevrilidir. Üçgen biçimindeki ada üzerinde yalnızca Laleli Cami (env. no: J18.B5.1474) bulunmaktadır. Laleli Cami Aralığının yarısı granit, yarısı Arnavut kaldırımı ile kaplı, diğer yollar ise granit parke kaplıdır.

289 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Çulha Abacılar Sokağı, Hacı İlyas Mescit Caddesi, Kışla Caddesi ve isimsiz bir sokak ile çevrilidir. Üçgen biçimindeki adayı çevreleyen Çulha Abacılar Sokağı granit parke, Hacı İlyas Mescit Caddesi ve Kışla Caddesi beton kaplıdır. Ada üzerinde bulunan 25 adet parsel içinde yalnızca 16 numaralı parselde bulunan, tescilli dükkân envantermiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında genel olarak yakın yıllarda inşa edilmiş tek veya iki katlı yapılar ve Cumhuriyet devrine ait az sayıda yapı bulunmaktadır.

318 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Ergün Şenlendirici Caddesi (Hastane Caddesi), Laleli Cami Aralığı, Viran Kapı Sokağı ve Hastane Aralığı ile çevrilidir. İnce uzun biçimdeki adayı çevreleyen Ergün Şenlendirici Caddesi ve Viran Kapı Sokağı granit parke, Laleli Cami Aralığının yarısı granit, yarısı Arnavut kaldırımı, Hastane Aralığı özgün basamaklı Arnavut kaldırımı ile kaplıdır. Tescilli yapısı olmayan ada 14 adet par-

selden oluşmaktadır. Yalnızca 1 yapının envanterlendiği, özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında, genel olarak yakın yıllarda inşa edilmiş tek veya iki katlı yapılar ve Cumhuriyet devrine ait az sayıda yapı bulunmaktadır.

328 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Hacı İlyas Mescit Caddesi, Kışla Caddesi ve bir isimsiz sokak ile çevrilidir. Üçgen biçimindeki adayı çevreleyen Hacı İlyas Mescit Caddesi ve Kışla Caddesi beton kaplıdır. 5 parseli bulunan yapı adasında 1 yapı envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan adada genel olarak yakın yıllarda inşa edilmiş tek veya iki katlı yapılar ve Cumhuriyet devrine ait az sayıda yapı bulunmaktadır.

327 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası 5. Sokak, Hacı İlyas Mescit Caddesi ve Selimiye Caddesi ile çevrilidir. Dikdörtgen biçimindeki adada 5. Sokak beton, diğer yollar -çalışmamız yol kaplamalarının yenilenmesi sırasına rastladığından- toprak olarak tesbit edilmiştir. Tek bir parselin bulunduğu ada üzerindeki yaklaşık 12 binadan biri envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında 20. yüzyıl başında inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine ait tek veya iki katlı yapıları bulunmaktadır.

329 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası Kışla Caddesi, Selimiye Caddesi ve Tiyelti Caddesi ile çevrilidir. Ayrıca adada Tiyelti Caddesine açılan Şerifbey Çıkmazı ile Kışla Caddesine açılan 3 adet çıkmaz sokak bulunmaktadır. Geniş bir alana yayılan adayı çevreleyen bütün yollar beton kaplıdır. Tescilli yapısı olmayan adadaki 66 parsel içinden toplam 2 yapı envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında genel olarak Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar ve yakın yıllarda inşa edilmiş yapılar bulunmaktadır.

316 numaralı yapı adası: Atmaca Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Cami Aralığı, Laleli Cami Sokağı ve Tiyelti Caddesi ile çevrilidir. Üçgen biçimindeki adada, Laleli Cami Aralığının yarısı granit, yarısı Arnavut kaldırımı ile kaplı, diğer yollar ise granit parke kaplıdır. Bir yapının envanterlendiği yapı adasının özgünlük durumu "kötü"dür. Yapı adasında genel olarak yakın yıllarda inşa edilmiş tek veya iki katlı yapılar ve Cumhuriyet devrine ait az sayıda yapı bulunmaktadır.

SELÇUK MAHALLESİ

417 numaralı yapı adası: Selçuk Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Uzunbağ Aralığı, 2. Çukurbağ Caddesi, Uzun Yol ve isimsiz bir yolla çevrilidir. Dikdörtgen biçimdeki adayı çevreleyen Uzunbağ Aralığının bir bölümü betondur, bir bölümü yenileme çalışması nedeniyle kırılmış, 2. Çukurbağ Cade-

si ve Uzun Yol ise granit parke ile kaplıdır. Tescilli yapısı bulunmayan ada 14 parselden oluşmaktadır. Yapı adasında yalnızca bir yapı envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında az sayıda geleneksel yapı ve yine Cumhuriyet devrine ait az sayıdaki yapının yanında, yakın yıllarda inşa edilmiş tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

418 numaralı yapı adası: Selçuk Mahallesi'nde yamaç alanda bulunan yapı adası, 2. Çukurbağ Caddesi, Uzun Yol ve Zeytinli Aralığı ile çevrilidir. Ayrıca 2. Çukurbağ Caddesine açılan Hacı Çıkmazı ve isimsiz bir çıkmaz bulunmaktadır. Dikdörtgen biçimdeki adayı çevreleyen Zeytinli Aralığının bir bölümü beton, bir bölümü Arnavut kaldırımı, Uzun Yol ve 2. Çukurbağ Caddesi granit parke ile kaplıdır. Tescilli yapı bulunmayan adada 10 adet parsel bulunmaktadır. Yalnızca bir çeşmenin (env. no: J18.B5.1491 / lev. 11: res. 46) envanterlendiği adanın özgünlük durumu "kötü"dür. Yapı adasında Cumhuriyet devrine ait az sayıda yapının yanında yakın yıllarda inşa edilmiş betonarme yapılar bulunmaktadır.

ERTUĞRUL MAHALLESİ

25 numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesi'nde düzlük alanda bulunan yapı adası, Eski Belediye Caddesi, Bağlar Caddesi, Cumhuriyet Caddesi ve İnönü Caddesi ile çevrilidir. Eski Belediye Caddesine açılan bir de isimsiz çıkmaz sokak bulunmaktadır. L biçimdeki adayı çevreleyen bütün yollar granit parke döşelidir. Bergama Belediye Binasının da bulunduğu adada toplam 9 parsel vardır. Bu parseller içinde 21, 22, 23, 24 numaralı parseller tescillidir. Bu parsellerde Eski Belediye Konservatuarı (Eski Belediye Binası) (env. no: J18.B5.1494 / lev. 8: res. 23) ve kütüphane (Kömutanlık Binası) (env. no: J18.B5.1493/ lev. 8: res. 24) bulunmaktadır. Toplam 4 yapının envanterlendiği yapı adasında, tescilli yapıların dışındaki binalar, Bergama Belediye Binası da dâhil olmak üzere, çok katlı betonarmedir.

51 numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesi'nde düzlük alanda bulunan yapı adası, Cumhuriyet Caddesi ve Ertuğrul Sokağı ile çevrilidir. Cumhuriyet Caddesine açılan bir de isimsiz çıkmaz sokak bulunmaktadır. Kareye yakın biçimdeki adayı çevreleyen Ertuğrul Sokağının yarısı beton parke, yarısı beton, Cumhuriyet Caddesi granit parke ile kaplıdır. Yalnızca bir binanın tescilli olduğu adada 18 parsel vardır. Toplam 4 yapının envanterlendiği yapı adasının özgünlük durumu "kötü" olarak nitelendirilebilir. Adanın Cumhuriyet Caddesine bakan bir parseli üzerinde 5 katlı bir işhanı, diğer parseller üzerinde ve Ertuğrul Sokağı tarafında iki katlı yapılar bulunmaktadır. 20. yüzyıl başında karma yapı sistemini ile inşa edilmiş az sayıdaki geleneksel avlulu evin yanı sıra bu yapılar da Cumhuriyet devrine özgü yapılarıdır.

50 numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesi'nde düzlük alanda bulunan yapı adası, Ertuğrul Sokağı, Hatuniye Caddesi ve Cumhuriyet Caddesi ile çevrilidir. Dik-

dörtgen biçimindeki adayı çevreleyen tüm yollar granit parke ile kaplanmıştır. Bergama Anadolu Öğretmen Lisesi (env. no: J18.B5.1503/ lev. 8: res. 25) ve Bergama Anadolu Lisesinin (env. no: J18.B5.1504) bulunduğu adada 2 parsel vardır. Toplam 4 yapının envanterlendiği bu ada üzerindeki binaların tümü tescillidir.

26 numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesi'nde düzlük alanda bulunan yapı adası Hatuniye Caddesi, Ertuğrul Caddesi, Cumhuriyet Caddesi, Eski Belediye Caddesi ve Demirciler Caddesi (İnönü Caddesi) ile çevrilidir. Ada üzerindeki 6 çıkmaz sokaktan Ertuğrul Çıkmazı ve Sıraevler Çıkmazı Ertuğrul Caddesine, Çakırağa Çıkmazı Cumhuriyet Caddesine, Paçacı Çıkmazı Eski Belediye Caddesine, Deli Ahmet Çıkmazı İnönü Caddesine açılmaktadır. Organik biçimdeki adayı çevreleyen Hatuniye, Cumhuriyet, Eski Belediye ve İnönü caddeleri granit parke, Ertuğrul Caddesinin yarısı beton yarısı granit parke, Ertuğrul Çıkmazı ve Deli Ahmet Çıkmazı beton, Sıraevler, Paçacı ve Murat Çıkmazları (yol çalışmaları nedeniyle) toprak, Çakırağa Çıkmazı beton parke olarak tespit edilmiştir.

Geniş bir alanı kaplayan ada üzerinde -yeni düzenlemeler yapıldığı ve parsel numaralarında belirsizlik olduğu için- parsel sayısı yaklaşık olarak (yaklaşık 150 parsel) tespit edilebilmiştir. Toplam 25 kentsel anıt envanterlendiği bu yapı adasında biri Hatuniye Camisi (env. no: J18.B5.1508) olmak üzere toplam 3 tescilli yapı bulunmaktadır. Bu çalışma sırasında Hatuniye Camisi önündeki çeşme (env. no: J18.B5.1509) ile birlikte başka bir çeşmenin (env. no: J18.B5.1510/ lev. 11: res. 49) de envanteri hazırlanmıştır.

Özgünlük durumu "kötü" olan adada, 20. yüzyıl başında inşa edilen geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar ve betonarme sistem ile inşa edilmiş çok katlı binalar bulunmaktadır. Adanın çevresindeki parsellerde çok katlı binalar, iç kısımlarda bulunan çıkmaz sokaklarda ise az katlı geleneksel yapıların yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü yapıların yer aldığı gözlenmiştir.

1194 numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesi'nde düzlük alanda, Demirciler Arastasının da (env. no: J18.B5.1534/ lev. 9: res. 28) bulunduğu yapı adası, 2. Sokak, İnönü Caddesi ve Hatuniye Caddesi ile çevrilidir. Dikdörtgen biçimindeki adayı çevreleyen bütün yollar granit parke ile kaplanmıştır. Adada 15 parsel bulunmaktadır. Tescilli yapının olmadığı adada toplam 2 kentsel anıt envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan adada, Demirciler Arastasındaki eski dükkânların harap durumda bulunduğu ve özgün yol kaplamasının (Arnavut kaldırımı) bugüne ulaştığı gözlenmiştir. Buna karşın arasta dışındaki parseller üzerinde çok katlı betonarme binaların inşa edildiği görülmüştür.

49 numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesi'nde düzlük alanda bulunan yapı adası 1. Gazhane Aralığı, Mustafa Yazıcı Caddesi, Cumhuriyet Caddesi ve Hatuni-

ye Caddesiyle çevrilidir. 8 parseli bulunan, paralel kenar biçimli adada 1. Gazhane Aralığı beton parke, diğer yollar granit parke ile kaplanmıştır. Tescilli yapının bulunmadığı adada 1 yapı envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan adada, yıkıntı halindeki birkaç geleneksel konut dışında, Cumhuriyet Caddesi üzerinde ve diğer caddelerde çok katlı betonarme binalar bulunmaktadır.

27 numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesinde düzlük alanda bulunan yapı adası, İnönü Caddesi, Bağlar Caddesi, Narlı Sokak ve Mektep Caddesi ile çevrilidir. Uzun yamuk biçimindeki adayı çevreleyen tüm yollar granit parke kaplıdır. İnönü Caddesi açılırken ada üzerindeki bazı parseller küçülmüş veya tamamen ortadan kalkmıştır. Yaklaşık 40 parselin bulunduğu adada tescilli yapı bulunmamaktadır. Adada, aralarında bir çeşmenin (env. no: J18.B5.1543) de bulunduğu toplam 11 kentsel anıt envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan adada, dış sofalı geleneksel konutların dışında, genel olarak Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı binalar ve çok katlı betonarme binalar bulunmaktadır.

28 numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesinde düzlük alanda bulunan yapı adası, Bağlar Caddesi, Mektep Caddesi ve Narlı Sokak ile çevrilidir. Üçgen biçimindeki adayı çevreleyen tüm yollar granit parke kaplıdır. Yaklaşık 42 adet parselin bulunduğu adada tescilli 3 yapı (9, 10, 23 numaralı parsellerde) bulunmaktadır. Aralarında bir çeşmenin (env. no: J18.B5.1565) de bulunduğu toplam 15 kentsel anıtın envanterlendiği yapı adasının özgünlük durumu "orta"dır. Adada az sayıdaki, dış sofalı geleneksel konutla birlikte, genel olarak Cumhuriyet devrine özgü, tek veya iki katlı binaların olduğu tesbit edilmiştir.

29-A numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesinde düzlük alanda bulunan yapı adası, Mektep Caddesi, 2. Sokak, Mustafa Yazıcı Caddesi ve İbili Sokak ile çevrilidir. 29 numaralı ada tek bir ada iken Mustafa Yazıcı Caddesi ve İbili Sokak tarafından üçe bölünmüştür. Kareye yakın biçimdeki adayı çevreleyen tüm yollar granit parke kaplıdır. Tescilli yapının olmadığı adada 12 parsel bulunmaktadır. Toplam 5 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "orta"dır. Adada, dış sofalı tek katlı geleneksel evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine ait evlerin ve bazı parsellerde 6 katlı betonarme apartmanların olduğu gözlenmiştir.

29-B numaralı yapı adası: Ertuğrul Mahallesinde düzlük alanda bulunan yapı adası, Mektep Caddesi, Bağlar Caddesi, Mustafa Yazıcı Caddesi ve İbili Sokak ile çevrilidir. Düzgün olmayan beşgen biçimindeki adada ayrıca Sebat Çıkmağı da bulunmaktadır. Adayı çevreleyen tüm yollar ve çıkmağı sokak granit parke kaplıdır. Tescilli yapının olmadığı adada yaklaşık 35 parsel bulunmaktadır. Toplam 6 yapının envanterlendiği yapı adasının özgünlük durumu "kötü"dür. Adada, özellikle Sebat Çıkmağı ve İbili Sokakta dış so-

falı tek katlı geleneksel evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine ait evlerin ve bazı parsellerde 6-7 katlı betonarme apartmanların olduğu gözlenmiştir.

ZAFER MAHALLESİ

224 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Kurşunlu Cami Sokak, Selimiye Caddesi, 21. Sokak ve Akıncılar Caddesi ile çevrilidir. Üçgen biçimindeki yapı adasını çevreleyen bütün yollarda granit parke döşenmiştir. Tescilli yapının olmadığı adada 16 parsel bulunmaktadır. Toplam 7 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "kötü"dür. Yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar da bulunmaktadır.

223 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Atmaca Caddesi, 21. Sokak ve Selimiye Caddesi ile çevrilidir. Üçgen biçimindeki yapı adasını çevreleyen bütün yollar granit parke kaplıdır. Tescilli yapının olmadığı adada 5 parsel bulunmaktadır. Toplam 3 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "orta"dır. Yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

622 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Selimiye Caddesi, Dikili Sultan Caddesi ve Dikili Sultan 1. Aralığı ile çevrilidir. L biçimindeki yapı adasında Dikili Sultan 1. Aralığı Arnavut kaldırımı, diğer yollar granit parke döşelidir. Tescilli yapının olmadığı adada 21 parsel bulunmaktadır. Toplam 6 kentsel anıtın envanterlendiği adanın özgünlük durumu "kötü"dür. Yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş az sayıdaki geleneksel avlulu evin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

244 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Dikili Sultan 1. Aralığı, Dikili Sultan Caddesi, İdris Ağa Sokağı ve Kışla Yolu ile çevrilidir. Kareye yakın biçimdeki yapı adasında Dikili Sultan 1. Aralığı Arnavut kaldırımı, Dikili Sultan Caddesi granit parke, İdris Ağa Sokağı beton döşenmiştir. Tescilli yapının olmadığı adada 19 parsel bulunmaktadır. Özgün kerpiç yapım sistemine sahip az sayıdaki evin tesbit edildiği adada toplam 5 yapı envanterlenmiştir. Özgünlük durumu "kötü" olan yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapım sistemi ile inşa edilmiş az sayıdaki geleneksel avlulu evin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

243 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, İdris Ağa Sokağı, Dikili Sultan Caddesi, 18. Sokak ve Kışla Yolu ile çevrilidir. L biçimindeki yapı adasında 18. Sokak Arnavut kaldırımı, Dikili Sultan Caddesi granit parke, İdris Ağa

Sokağı beton döşenmiştir. Tescilli yapının olmadığı adada 14 parsel bulunmaktadır. Yalnızca bir yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "kötü"dür. Yapı adasında, Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

262 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Dikili Sultan Caddesi, İdris Ağa Sokağı, Mektep Sokağı ve Kuru Dere ile çevrilidir. Organik biçimde olan ve tescilli yapının bulunmadığı ada 9 parsel barındırmaktadır. Toplam 7 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "orta"dır. Yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapıım sistemi ile avlulu plan tipinde inşa edilmiş az sayıdaki geleneksel evin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

263 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Mektep Sokağı, İdris Ağa Sokağı, Dikili Sultan Caddesi ve 2. Çeşme Sokağı ile çevrilidir. Kareye yakın biçimdeki yapı adasında Mektep Sokağı bozulmuş granit parke, Dikili Sultan Caddesi granit parke, İdris Ağa Sokağı Arnavut kaldırımı ile kaplıdır, 2. Çeşme Sokağı ise beton basamaklı merdivenlere sahiptir. Tescilli yapının olmadığı adada 6 parsel bulunmaktadır. Toplam 6 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "orta"dır. Yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapıım sistemi ve kerpiç ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evler, yıkıntı-kalıntıları ve Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

264 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Dikili Sultan Caddesi, 2. Çeşme Sokağı, Mektep Sokağı ve Cami Sokağı (Aralığı) ile çevrilidir. Dikdörtgen biçimdeki yapı adasında, Dikili Sultan Caddesi granit parke kaplı, 2. Çeşme Sokağı beton basamaklı merdivenlere sahip bir sokak, Mektep Sokağı granit parke kaplı, Cami Sokağı (Aralığı) da yine merdivenli bir sokaktır. 3 parselden oluşan adada, tescilli yapı olarak Selimiye Camisi (env. no: J18.B5.1621/ lev. 10: şek. 16, res. 36) vardır. Yalnızca Selimiye Camisinin envanterlendiği, özgünlük durumu "orta" olan yapı adasındaki diğer binalar Cumhuriyet devrine özgüdür.

265 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Dikili Sultan Caddesi, Selimiye Caddesi, Mektep Sokağı ve Cami Sokağı (Aralığı) ile çevrilidir. Mektep Sokağına açılan çıkmaz Hacı Ahmet Çıkmazıdır. Uzun beşgen biçimindeki yapı adasında Dikili Sultan Caddesi ve Selimiye Caddesi granit parke, Mektep Sokağı bozulmuş granit parke kaplıdır, Cami Sokağı (Aralığı) ise merdivenli bir sokaktır. Hacı Ahmet Çıkmazının kaplaması Arnavut kaldırımı olarak tesbit edilmiştir. Tescilli yapının olmadığı, bazı parseller üzerine iki katlı betonarme evlerin inşa edildiği gözlenen adada 16 parsel bulunmaktadır. Toplam 7 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "orta"dır. Yapı adasında 20. yüzyıl başında, karma yapıım sistemi ile inşa edilmiş ge-

leneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

246 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Mektep Sokağı, Hacı Ahmet Sokağı, Selimiye Caddesi ve Koca Mehmet Sokağı ile çevrilidir. Dikdörtgen biçimdeki yapı adasında, Mektep Sokağı bozulmuş granit parke, Hacı Ahmet Sokağı Arnavut kaldırımı, Selimiye Caddesi ve Koca Mehmet Sokağı granit parke ile kaplanmıştır. Tescilli yapının bulunmadığı ada 13 parselden oluşmaktadır. Toplam 5 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "orta"dır. Bazı parseller üzerinde 2-3 katlı betonarme evlerin inşa edildiği gözlenen yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapıım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

265 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Hacı Ahmet Sokağı, Koca Mehmet Sokağı, Mektep Sokağı, ve 2. Çeşme Sokağı ile çevrilidir. Kare biçimindeki yapı adasında, Mektep Sokağı bozulmuş granit parke, Hacı Ahmet Sokağı ve 2. Çeşme Sokağı Arnavut kaldırımı, Koca Mehmet Sokağı granit parke ile kaplanmıştır. Tescilli yapının bulunmadığı 10 parselden oluşan adada, aralarında Ahmed Ağa Çeşmesi (env. no: J18.B5.1638) de bulunan 3 kentsel anıtın envanteri yapılmıştır. Bazı parseller üzerinde 2-3 katlı betonarme evlerin inşa edildiği gözlenen ve özgünlük durumu "orta" olarak tanımlanabilen yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapıım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

266 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Çeşme Sokağı, Koca Mehmet Sokağı, İdris Ağa Sokağı ve Mektep Sokağı ile çevrilidir. Kare biçimindeki yapı adasında, Mektep Sokağı ve Koca Mehmet Sokağı bozulmuş granit parke, İdris Ağa ve Çeşme sokakları bozuk Arnavut kaldırımı ile kaplanmıştır. Tescilli yapının olmadığı adada 7 parsel bulunmaktadır. Toplam 3 yapının envanterlendiği, özgünlük durumu "orta" olan yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapıım sistemi ile inşa edilmiş geleneksel avlulu evlerin yanı sıra Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

267 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, İdris Ağa Sokağı, Koca Mehmet Sokağı, Mektep Sokağı ve 20. Sokak (Kuru Dere) ile çevrilidir. Yamuk olarak nitelendirilebilecek biçimdeki yapı adasında, Mektep Sokağı granit parke, Koca Mehmet Sokağı bozulmuş granit parke, İdris Ağa Sokağı ve 20. Sokak bozuk Arnavut kaldırımı ile kaplanmıştır. Tescilli yapının olmadığı adada 8 parsel bulunmaktadır. Toplam 2 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "kötü"dür. Yapı adasında, Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki kat-

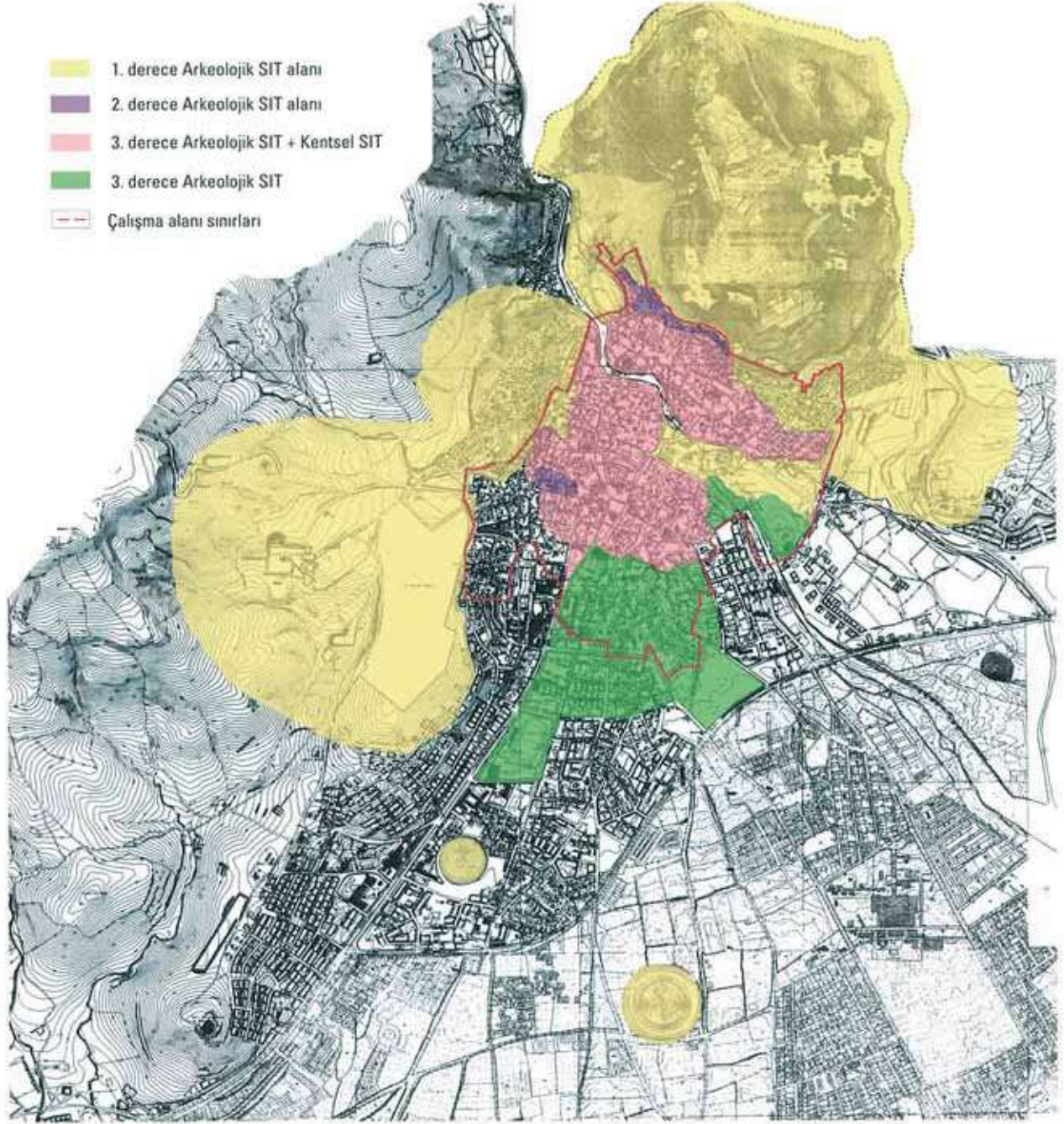
lı yapıların yanı sıra 2-3 katlı betonarme evlerin bulunduğu gözlenmiştir.

249 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Eski Cezaevi Aralığı, 19. Sokak, Koca Mehmet Sokağı ve Dar Sokak ile çevrilidir. Dikdörtgen biçimdeki yapı adasında, Koca Mehmet Sokağı bozulmuş granit parke kaplı, 19. Sokak beton merdiven, taşlık ve yer yer de kaplamasızdır; Eski Cezaevi Aralığının granit parke kaplamalı, Dar Sokağın ise beton basamaklı merdiven olduğu gözlenmiştir. Tescilli yapının olmadığı adada 3 parsel bulunmaktadır. Yalnızca bir yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "kötü"dür. Yapı adasında, niteliksiz geleneksel yapıların ve 2-3 katlı betonarme apartmanların inşa edildiği gözlenmiştir.

248 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Koca Mehmet Sokağı, Eski Cezaevi Aralığı, Dar Sokak ve dar beton basamaklı bir merdiven ile çevrilidir. Düzgün olmayan beşgen biçimindeki yapı adasında, Eski Cezaevi Aralığı granit parkedir, Koca Mehmet Sokağının granit parke kaplaması bozulmuştur. Dar Sokağın ise beton basamaklı merdiven olduğu gözlenmiştir. Tescilli yapının olmadığı adada 3 parsel bulunmaktadır.

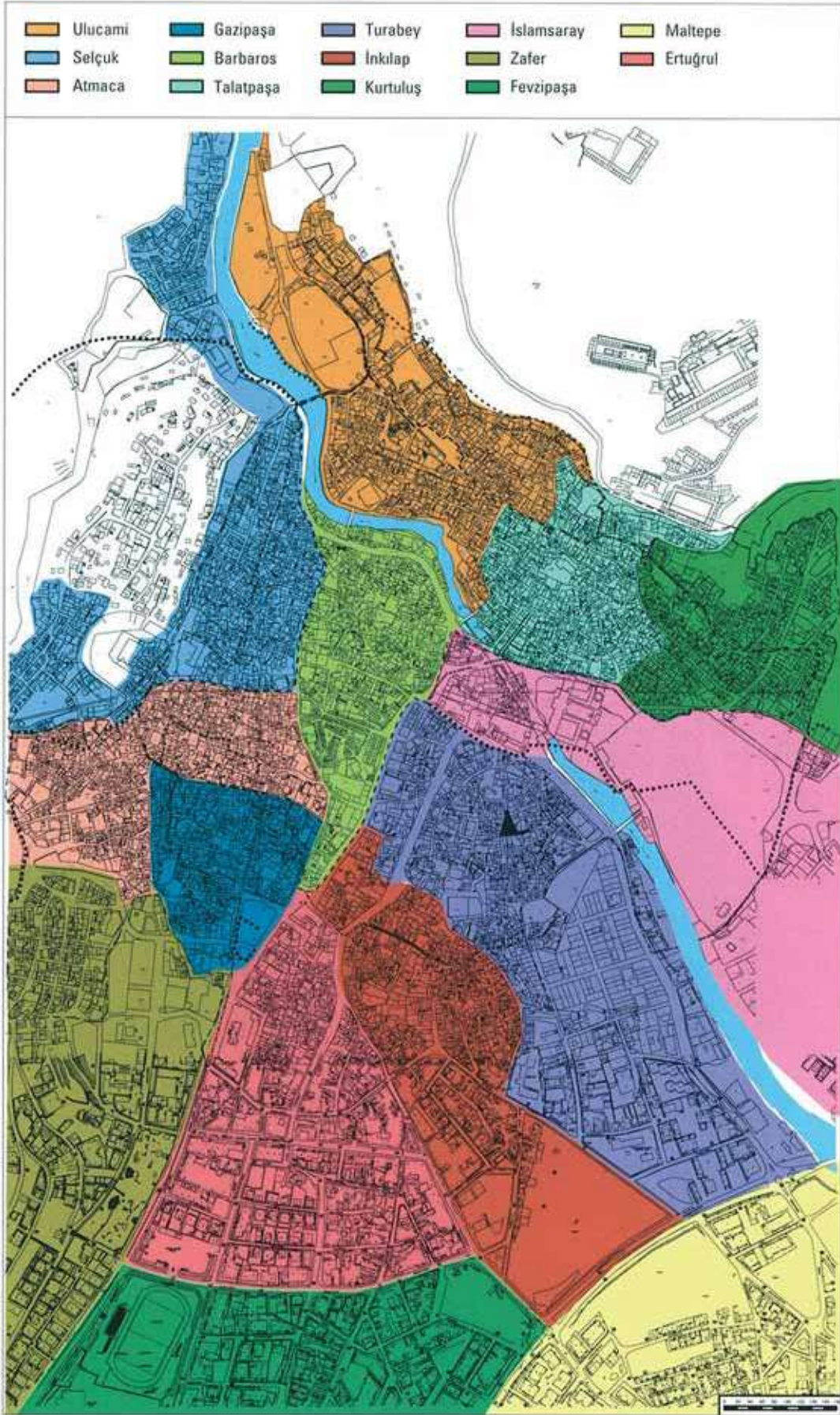
Toplam 2 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "kötü"dür. Parsellerin biri üzerinde 5 katlı betonarme bir apartmanın inşa edildiği gözlenen yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapıım sistemi ile inşa edilmiş günümüzde harabe halinde bulunan az sayıdaki geleneksel evle birlikte, Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar bulunmaktadır.

247 numaralı yapı adası: Zafer Mahallesinde yamaç alanda bulunan yapı adası, Eski Cezaevi Aralığı, Selimiye Caddesi, Koca Mehmet Sokağı ve dar beton basamaklı bir merdiven ile çevrilidir. Düzgün olmayan beşgen biçimindeki yapı adasında, Eski Cezaevi Aralığı granit parke, Selimiye Caddesi ve Koca Ahmet Sokağı granit parke ile kaplanmıştır. Tescilli yapının olmadığı adada 9 parsel bulunmaktadır. Toplam 3 yapının envanterlendiği adanın özgünlük durumu "kötü"dür. Parsellerden biri üzerinde 5 katlı betonarme bir apartmanın inşa edildiği gözlenen yapı adasında, 20. yüzyıl başında karma yapıım sistemi ile inşa edilmiş, günümüzde harabe halinde olan az sayıda geleneksel evle birlikte, Cumhuriyet devrine özgü tek veya iki katlı yapılar da bulunmaktadır.

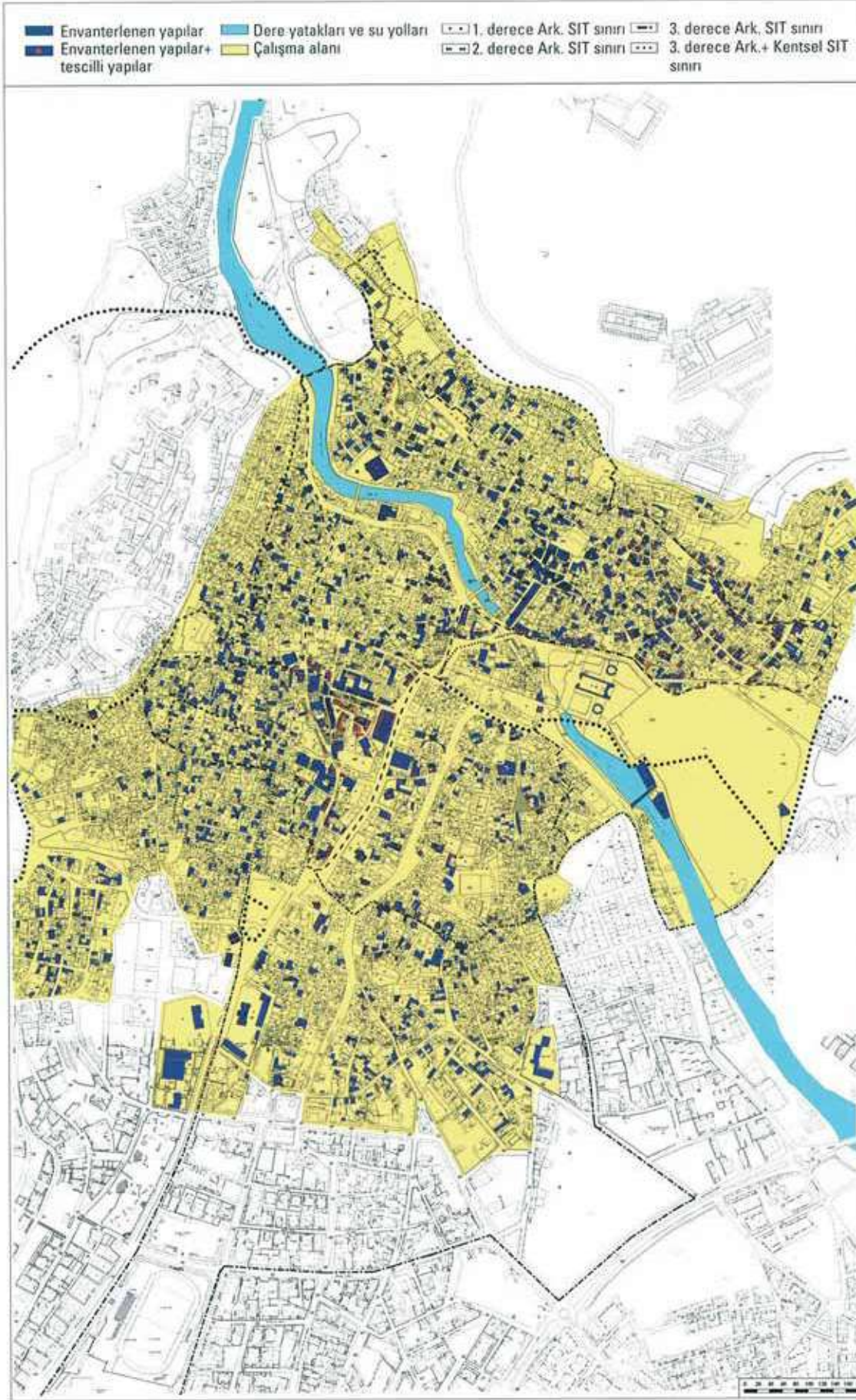
Şek. 1. Bergama ilçe merkezinin SIT sınırlarını gösteren vaziyet planı.

Levha 2

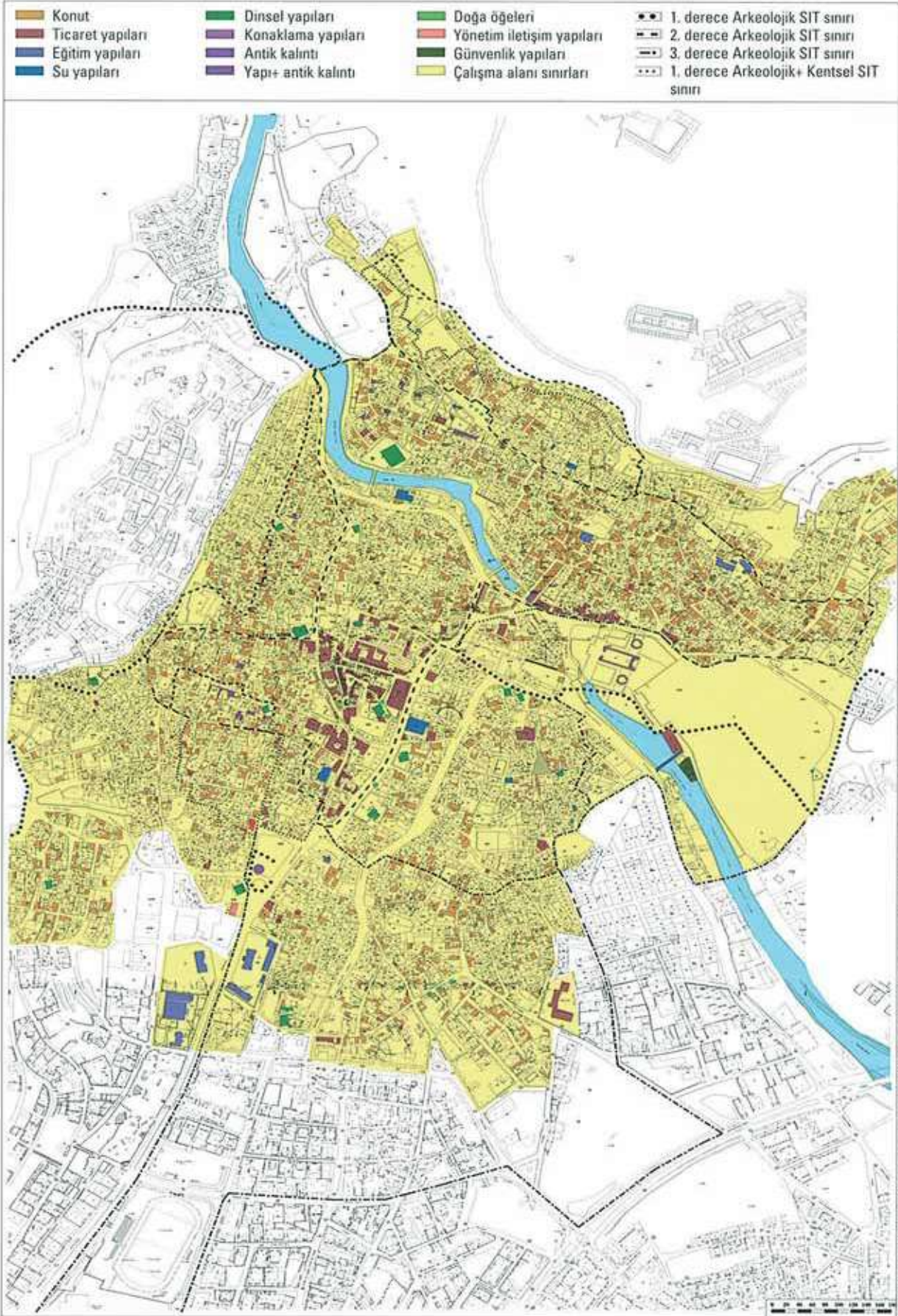
MSGSU BERGAMA KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENKAVİTESİ ARAŞTIRMA EKİBİ/ Doç. Dr. Demet BINAN, Yrd. Doç. Dr. Mevlüde KAPTI, Yrd. Doç. Dr. Binnur KIRIÇ, Arş. Gör. Tigin TÖRE

Sek. 2. Bergama'nın SIT alanı içindeki mahalleleri.

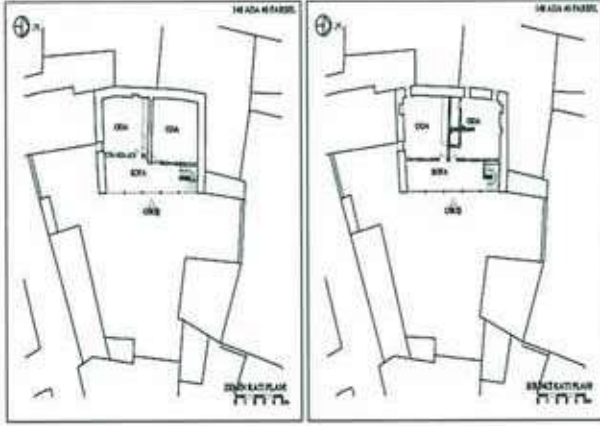
Şek.3. Çalışma alanı içinde kalan kentsel kültür varlıklarının envanter ve tescil durumları.

Levha 4

MSGSÜ BERGAMA KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ ARAŞTIRMA EKİBİ/ Doç. Dr. Demet BINAN, Yrd. Doç. Dr. Mevlüde KAPTI, Yrd. Doç. Dr. Binnur KIRIÇ, Aş. Gör. Tigin TÖRE

Şek.4. Bergama ilçe merkezinde, çalışma alanımız içinde envanteri yapılan kentsel kültür varlıklarının işlevsellik durumu.

Res. 1. Evin dış sofasından görünüşü.

Şek. 5. Dış sofaı bir evin kat planları (env. no: J18.B5.1144)

Res. 2. Aynı evin dış görünüşü.

Res. 3. Sofaya açılan odanın pencereleri.

Şek. 6. Dış sofaı bir evin (env. no: J18.B5.1347) kat planları.

Res. 4. Evin dış görünüşü.

Res. 5. Aynı evin özgün tavanı.

Res. 6. Evin odalarından birinde ayak terkisi ve dolaplar.

Levha 6

Şek. 7. İç sofalı bir evin (env. no: J18.B5.1173) birinci kat planı.

Res. 7. Dış cephesi.

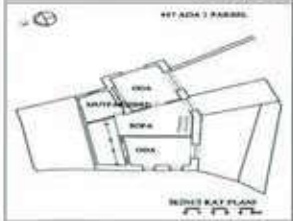
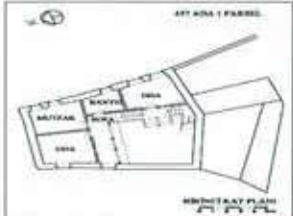
Res. 8. Oda ve tavanı.

Res. 9. İç sofadan görünüş.

Res. 10. Odadaki ayak terkisi ve dolapları.

Şek. 8. Taşıklı/dış sofalı bir evin (env. no: J18.B5.869) kat planları.

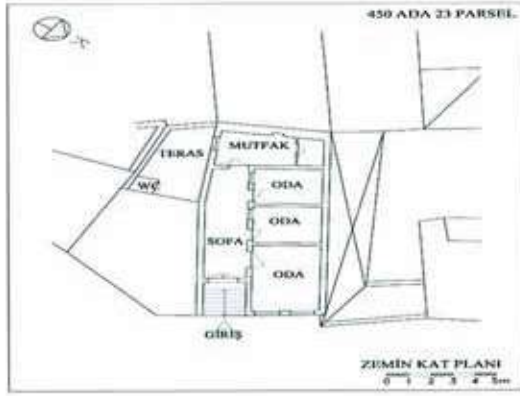
Res. 11. Taşlık ve sofaya çıkan merdiven.

Res. 12. Giriş kapısı ve taşlık.

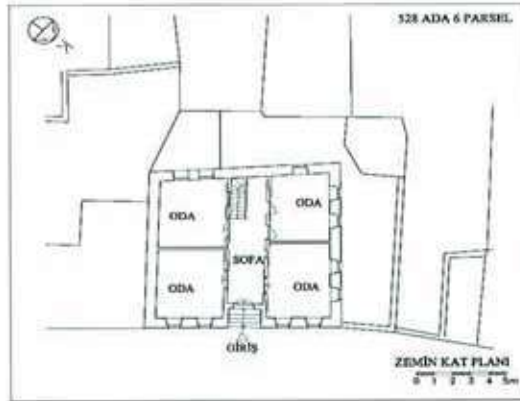
Res. 13. Dış görünüş.

Res. 14. Aynı evin dış görünüşü.

Şek. 9. Batı etkili bir evin (env. no: J18.B5.888) zemin kat planı.

Res. 15. Aynı evin dış görünüşü.

Şek.10. Batı etkili bir evin (env. no: J18.B5.528) zemin kat planı.

Res.16. Aynı evin dış görünüşü.

Şek. 11. Hol+koridorlu plan şemasına sahip bir evin (env. no: J18.B5.26) zemin kat planı.

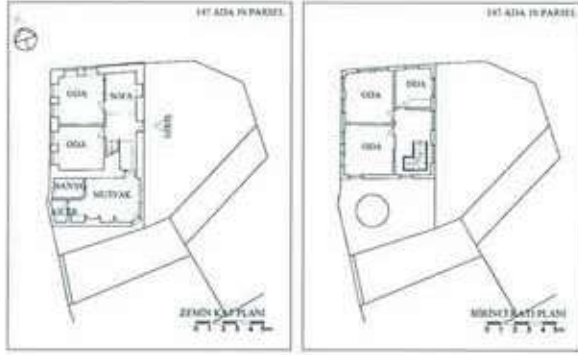

Şek.12. Hol+koridorlu plan şemasına sahip bir evin (env. no: J18.B5.76) kat planları.

Res. 17. Aynı evin dış cephesi.

Levha 8

Şek. 13. Bir Cumhuriyet devri evinin (env. no: J18.B5.1136) kat planları.

Res. 18. Dış görünüşü.

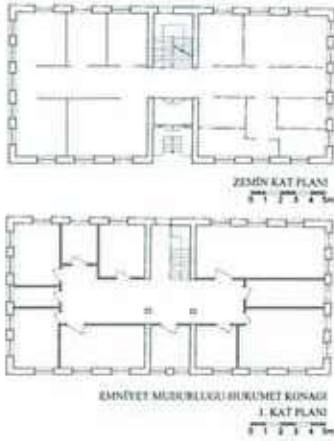
Res. 19. Bir Cumhuriyet devri evi (env. no: J18.B5.1156).

Res. 20. Bir Cumhuriyet devri evi (env. no: J18.B5.1162).

Res. 21. Bir Cumhuriyet devri evi (env. no: J18.B5.1160).

Şek. 14. İlçe Emniyet Müdürlüğü/ eski Hükümet Konakının (env. no: J18.B5.1449) kat planı.

Res. 22. İlçe Emniyet Müdürlüğünün cephesi.

Res. 23. Eski Belediye binası (env. no: J18.B5.1494).

Res. 24. Kütüphane (env. no: J18.B5.1493).

Res. 25. Bergama Lisesi (env. no: J18.B5.1503).

Res. 26. Gazipaşa İlkokulu (env. no: J18.B5.943).

Res. 27. Paşaoğlu Oteli/ eski Paşaoğlu Hanı (env. no: J18.B5.1101).

Res.28. Demirciler Arastası (env. no: J18.B5.1534).

Res. 29. Katirhan (env. no: J18.B5.1095).

Res.30. Eski hâl binası (env. no: J18.B5.1658).

Res. 31. Palamut deposu (env. no: J18.B5.1170).

Res. 32. Tabakhane (env. no: J18.B5.1119).

Res. 33. Tabakhane (env. no: J18.B5.1118).

Levha 10

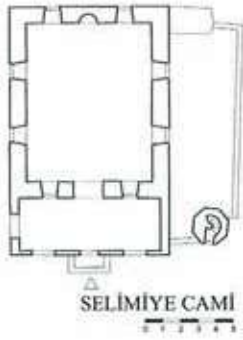
Şek. 15. Kurşunlu Cami planı.
(env. no: J18.B5.1448).

Res. 34. Kurşunlu Cami.

Res. 35. Yeni Cami
(env. no: J18.B5.1343).

Şek. 16. Selimiye Camisi
(env. no: J18.B5.1621).

Res. 36. Selimiye Camisi.

Res. 37. Emirsultan Minaresi
(env. no: J18.B5.1226).

Şek. 17. Kulaksız Camii planı
(env. no: J18.B5.1216).

Res. 38 Kulaksız Camii.

Res. 39. Karasi Beyi Dursun
Türbesi (env. no: J18.B5.1117).

Res. 40. Kızıl Avlu / Serapion Tapınağı
(env. no: J18.B5.1121).

Şek. 18. Havra
(env. no: J18.B5.1131).

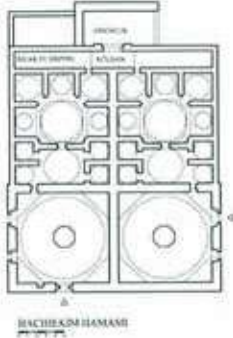
Res. 41. Havra.

Res. 42. Antik su tüneli (env. no: J18.B5.1657).

Res. 43. Üç Kemer Köprüsü (env. no: J18.B5.1120).

Şek. 19. Hacı Hakim Hamamı planı.

Res. 44-45. Hacı Hakim Hamamının (env. no: J18.B5.1205) cephesi ve iç görünüşü.

Res. 46. Çeşme (env. no: J18.B5.1491).

Res. 47. Çeşme (env. no: J18.B5.1180).

Res. 48. Bağlı olduğu konutla birlikte envanterlenen bir çeşme (env. no: J18.B5.1173).

Res. 49. Sathiye Hanım Çeşmesi (env. no: J18.B5.1510).

Res. 50. Hacı Yamakzade Çeşmesi (env. no: J18.B5.1125).